

Kajaanin kaupunki

Kajaanin kaupunki

Osavuosisikatsaus

1.1.- 30.6.2021

Kaupunginhallitus 31.8.2021
Kaupunginvaltuusto 20.9.2021

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
1. Yleinen taloudellinen kehitys	3
2. Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa ja taloudessa	4
2.1. Kaupunkistrategia	4
2.2. Väestö ja työllisyys	7
2.3. Kuntatalous	9
2.4. Henkilöstö.....	21
2.5. Sijoitustoiminnan katsaus	22
3. Kajaanin kaupungin toimialat ja liikelaitokset	24
3.1 Konsernihallinto	24
3.2 Vuolijoen aluelautakunta	31
3.3 Sivistystoimiala.....	32
3.4 Ympäristötekkinen toimiala.....	44
3.5 Kainuun pelastuslaitos -toimiala.....	49
3.6 Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos.....	53
3.7 Kajaanin Mamselli -liikelaitos	60
3.8 Kajaanin Vesi -liikelaitos.....	64
3.9 Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitos.....	68
4. Tytäryhteisöt	71
4.1 Kajaanin Teknologiakeskus Oy.....	71
4.2 Loiste Oy.....	73
4.3 Kajaanin Energiatuotanto Oy.....	77
4.4 Kainuun Voima Oy.....	78
4.5 Kiinteistö Oy Kajaanin Lohtajan palvelukeskus.....	81
4.6 Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari.....	81
4.7 Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy	83
4.8 Edukai Oy.....	85

1. Yleinen taloudellinen kehitys

Euroopan komission ennuste perustuu teknisiin oletuksiin vaihtokursseista, koroista ja hyödykkeiden hinnoista sellaisina kuin ne olivat 26. kesäkuuta. Kaikkien muiden saatujen tietojen, myös hallitusten toimia koskevien oletusten, osalta ennusteessa on otettu huomioon 28. kesäkuuta käytettävissä olleet tiedot.

Euroopan talouden ennustetaan elpyvän aiempaa odotettua nopeammin. Talouden toimeliaisuus vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ylitti odotukset, ja terveystilanteen paraneminen johti pandemian torjumiseksi asetettujen rajoitusten nopeampaan purkamiseen toisella vuosineljänneksellä. Suomessa talouden kasvuvauhdin ennustetaan olevan edelleen heikompi kuin muualla EU:ssa.

Kesän 2021 talousennusteen mukaan talous kasvaa EU:ssa ja euroalueella tänä vuonna 4,8 prosenttia ja ensi vuonna 4,5 prosenttia. Kevään ennusteeseen verrattuna kasvu on vuonna 2021 huomattavasti nopeampaa sekä koko EU:ssa (+0,6 prosenttiyksikköä) että euroalueella (+0,5 prosenttiyksikköä). Suomessa talouden ennustetaan kasvavan muita EU-maita heikommin. Ennusteen mukaan kasvua on tänä vuonna 2,7 prosenttia, eli saman verran kuin kevään talousennusteen mukaan, ja ensi vuonna 2,9 prosenttia (+0,1 prosenttiyksikköä kevään ennusteeseen verrattuna).

Reaalisen BKT:n odotetaan saavuttavan kriisiä edeltäneen tason vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä sekä EU:ssa että euroalueella. Euroalueella tämä tapahtuu vuosineljännes aiemmin, kuin kevään talousennusteessa ennakoitiin.

Kasvun odotetaan vahvistuvan useiden tekijöiden ansiosta. Ensinnäkin talouden toimeliaisuus ensimmäisellä neljänneksellä ylitti odotukset. Toiseksi tehokas strategia viruksen leviämisen estämiseksi ja rokotusten eteneminen johtivat uusien infektioiden ja sairaalahoitojen määrän kääntymiseen laskuun. Tämä puolestaan mahdollisti sen, että EU-maat pystyivät avaamaan taloutensa uudelleen seuraavalla neljänneksellä. Uudelleenavaaminen hyödytti erityisesti palvelualan yrityksiä. Lisäksi on näyttöä EU:n sisäisen matkailun vilkastumisesta. Matkailua edistää myös 1. heinäkuuta käyttöön otettu EU:n uusi koronatodistus.

Yksityisen kulutuksen ja investointien odotetaan olevan kasvun tärkeimmät veturit. Niitä tukee taloudellisen toimeliaisuuden myötä kehittyvä työllisyys. Voimakas kasvu EU:n tärkeimmissä kauppakumppanimaissa hyödyttää EU:n tavaraviientä, kun taas palveluvienti kärsinee jäljellä olevista kansainvälisen matkailun rajoituksista. Elpymis- ja palautumistukivälineen odotetaan myötävaikuttavan kasvuun merkittävästi. Välineen tuottaman kokonaisvarallisuuden odotetaan ennustejaksolla olevan noin 1,2 prosenttia EU:n vuoden 2019 reaalisesta BKT:stä.

Tämän ja ensi vuoden inflaatioennustetta on tarkistettu ylöspäin. Energian ja raaka-aineiden hintojen nousu, kapasiteettirajoitteista johtuvat tuotannon pullonkaulat ja joidenkin tuotantopanosten ja raaka-aineiden puute sekä voimakas kysyntä kotimaassa ja ulkomailla aiheuttavat nousupainetta kuluttajahintoihin tänä vuonna. Inflaation ennustetaan olevan EU:ssa tänä vuonna keskimäärin 2,2 prosenttia (+0,3 prosenttiyksikköä kevään talousennusteeseen verrattuna) ja ensi vuonna 1,6 prosenttia (+0,1 prosenttiyksikköä). Euroalueella inflaation ennustetaan olevan keskimäärin 1,9 prosenttia vuonna 2021 (+0,2 prosenttiyksikköä). Suomessa inflaation odotetaan pysyvän tänä ja ensi vuonna lähes ennallaan. Tänä vuonna se on ennusteen mukaan 1,5 prosenttia (+0,3 prosenttiyksikköä kevään talousennusteeseen verrattuna).

Lähteet:

Euroopan komissio, Suomen edustusto Talouden väliennuste; Kesä 2021 7.7.2021

2. Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa ja taloudessa

2.1. Kaupunkistrategia

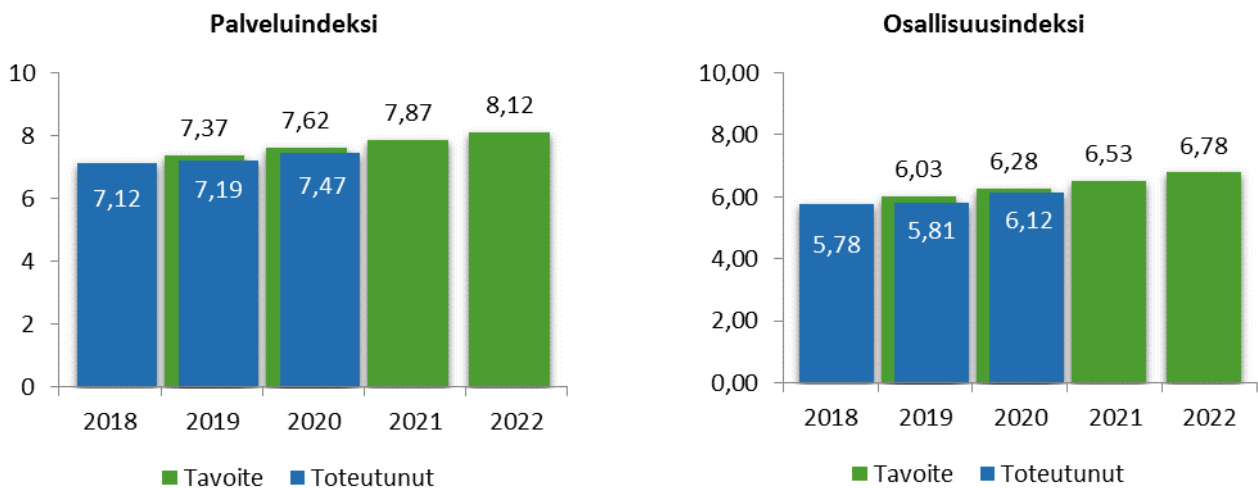
Luontokaupunki kasvun kärjessä -kaupunkistrategian tavoitteena on, että Kajaani on vuonna 2022 kasvun kärjessä väestön hyvinvoinnissa, kaupungin vetovoimaisuudessa ja innovatiivisuudessa. Suuntaamme tulevaisuuteen neljällä kasvuteemalla:

Kasvuteema 1. Asukkaiden tyytyväisyys

Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Kehitämme Kajaania yhteistyössä asukkaiden, yhteisöjen ja yritysten kanssa. Luomme foorumeja ja tilaisuuksia osallistumiseen ja vaikuttamiseen. Osallistamisen päämääränä on kaupunkilaisten hyvinvointi. Parannamme ja uudistamme palveluja ja toimintaympäristöä yhteistyöllä, jossa kaupunki toimii avoimena kehitysalustana palveluratkaisuille. Tämä tarkoittaa uusia kumppanuuksia ja kokeilukulttuuria. Hyödynnämme innovaatioita ja digitalisaatiota palvelujen kehittämisessä ja avaamme dataamme hyötykäyttöön.

Päämääränämme on, että vuonna 2022 kajaanilaisten tyytyväisyys palveluihin ja osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksiin on lisääntynyt.

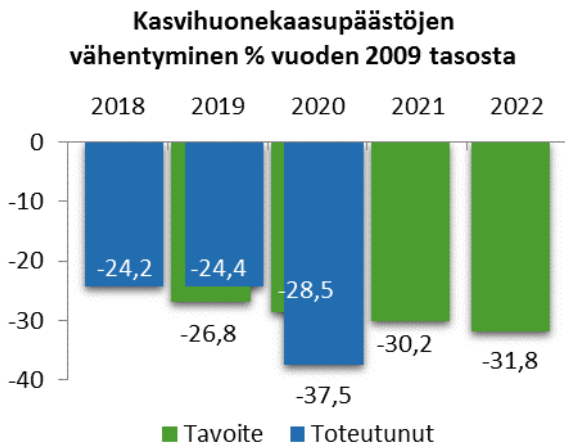
Seuraava asukastyytyväisyystutkimus tehdään syksyllä 2021. Tutkimus päivittää palvelu- ja osallisuusindeksin.

Kasvuteema 2. Luonto ja ympäristö

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Puhtaat metsämme ja järvemme ovat lähellä. Taajamametsämme ja lähivirkistysalueemme ovat helposti saavutettavissa. Meillä on neljä vuodenaikaa. Pidämme yhdessä huolta luonnostamme ja ympäristöstämme. Käytämme resurssejamme harkitusti, hyvinvointia ja kestävä kehitystä edistävästi. Tiivis kaupunkirakenne, tilojen tehokas käyttö, energiatehokkuus ja vastuulliset hankinnat vähentävät päästöjämme ja hillitsevät ilmastonmuutosta. Suosimalla kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikenteen käyttöä huolehdimme itsestämme ja luonnostamme. Terveessä ja puhtaassa Kajaanissa on hyvä asua tulevaisuudessakin.

Päämääränämme on, että vuonna 2022 olemme pienillä ja isoilla teoilla kantaneet vastuutamme tulevaisuudesta. Kasvihuonepäästöt ovat vähentyneet.

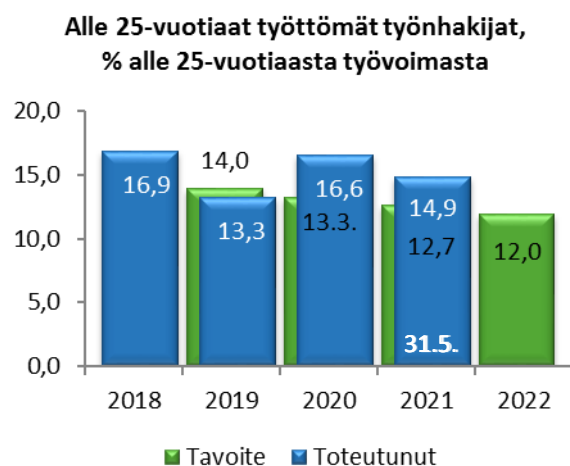
Tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä -40 % vuosina 2009–2030.

Kasvuteema 3. Nuoret keskiössä

Tulevaisuus nuorissa

Nuorten hyvinvointi on tulevaisuuden kannalta tärkeää. Lisäämme opiskelijamyönteisyyttämme. Haluamme, että kajaanilaisnuoret opiskelevat oppimista, terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia edistävissä oppimisympäristöissä. Kiinnitämme huomiotamme nuorten osallisuuteen. Luomme edellytyksiä kulttuurille ja nuorten tapahtumille, kohtaamispaikoille ja harrastusmahdollisuuksille. Tarjoamme nuorille mahdollisuuksia oman elämän rakentamiseen. Haluamme, ettei yksikään nuori syrjäydy. Kajaani on kaupunki, jossa nuorten on hyvä kasvaa. Meille on tärkeää, että nuorille rakentuu myönteinen suhde kotikaupunkiinsa. Tänne on viimeistään perheen perustamisen myötä hyvä palata asumaan ja tekemään töitä. Kotikaupunkiin, joka tarjoaa turvallisen kasvuympäristön uudelle sukupolvelle.

Päämääränämme on, että vuonna 2022 nuorilla on mielekästä tekemistä. He opiskelevat tai ovat töissä.

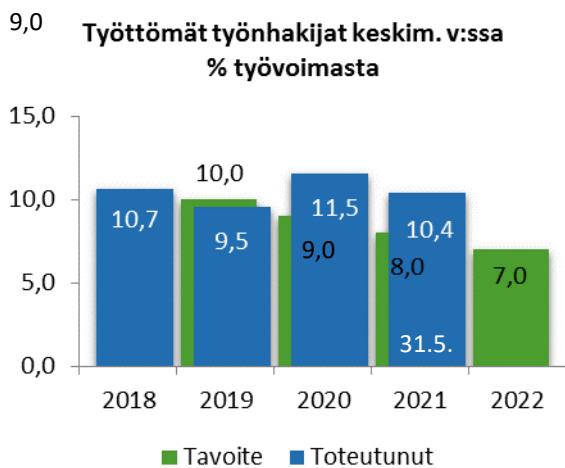
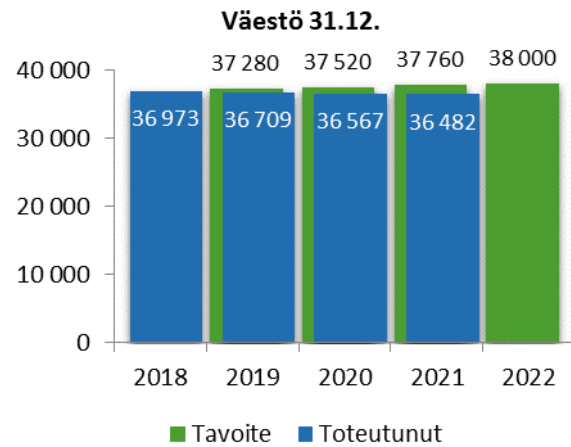
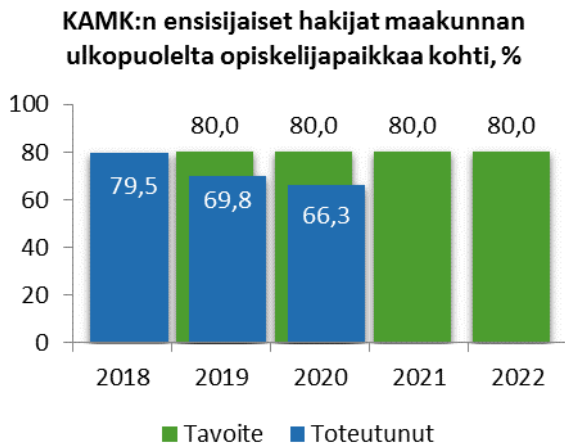
Kasvuteema 4. Elinvoima ja osaaminen

Osaajista elinvoimaa

Panostamme uudistavaan elinvoimapolitiikkaan ja tuemme yritystoiminnan kasvua. Haemme kestävästä kasvusta mittaustekniikasta, pelialalta, luonnonvarojen jalostuksesta ja matkailusta. Rakennamme uutta osaamista tiedon hyödyntämisestä ja digitaalisten palvelujen kehittämisestä. Tarvitsemme kaupunkiin nuoria tulevaisuuden tekijöitä. Kajaani on vetovoimainen ja haluttu kaupunki opiskelijoille, nuorille pariskunnil-

le ja nuorille perheille. Haluamme nuorten naisten aktiivisuutta ja energiaa kaupungin elinvoiman rakentajiksi. Teemme Kajaanista laajassa yhteistyössä houkuttelevaa paikkakuntaa muuttamiselle, asumiselle ja yritystoiminnalle. Olemme vetovoimainen muuttokohde ulkomaalaisille.

Päämääränämme on, että vuonna 2022 Kajaanissa asuu vähintään 38 000 ihmistä. Työllisyystilanne on hyvä. Kajaani houkuttelee yhä enemmän opiskelijoita myös maakunnan ulkopuolelta.

2.2. Väestö ja työllisyys

Kainuun kuntien väkiluku 2008-2021

Kunta	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	30.6.2021 ennakko
Hyrnsalmi	2 877	2 791	2 736	2 672	2 603	2 565	2 490	2 422	2 406	2 326	2 287	2 271	2 199	2 182
Kajaani	38 132	38 211	38 157	38 045	37 973	37 868	37 791	37 622	37 521	37 239	36 973	36 709	36 567	36 482
Kuhmo	9 798	9 636	9 492	9 334	9 240	9 104	8 950	8 806	8 647	8 499	8 329	8 190	8 042	8 029
Paltamo	3 998	3 917	3 884	3 807	3 743	3 620	3 564	3 488	3 491	3 435	3 336	3 273	3 235	3 208
Puolanka	3 183	3 123	3 063	2 997	2 931	2 878	2 824	2 776	2 735	2 669	2 597	2 528	2 491	2 467
Ristijärvi	1 548	1 521	1 513	1 489	1 450	1 427	1 416	1 351	1 345	1 317	1 288	1 272	1 235	1 234
Sotkamo	10 719	10 703	10 702	10 697	10 682	10 659	10 598	10 523	10 471	10 423	10 389	10 336	10 301	10 336
Suomussalmi	9 435	9 332	9 156	8 943	8 813	8 661	8 486	8 336	8 187	8 051	7 862	7 727	7 594	7 573
Vaala	3 470	3 400	3 370	3 314	3 250	3 193	3 139	3 074						
KAINUU	83 160	82 634	82 073	81 298	80 685	79 975	79 258	78 398	74 803	73 959	73 061	72 306	71 664	71 511

Lähde: Tilastokeskus

Kainuun alueen suurena haasteena on väestönkehitys, joka on viime vuosina ollut laskeva. Kehityksen suunnan muuttaminen tai lieventäminen edellyttää suurta määrää nuoria, sekä etenkin työikäisiä asukkaita Kainuuseen, että osaavan työvoiman saamista ulkomailta.

Kajaanin osalta väestö on vähentynyt väestömuutosten ennakkotietojen mukaan vuoden alusta kesäkuun loppuun mennessä 85 henkilöllä, koko Kainuun osalta vastaava luku on 153 henkilöä. Lukuun vaikuttavat keväällä valmistuneet ammattikorkeakoulu- ja toisen asteen opiskelijat, jotka ovat muuttaneet pois kaupungista.

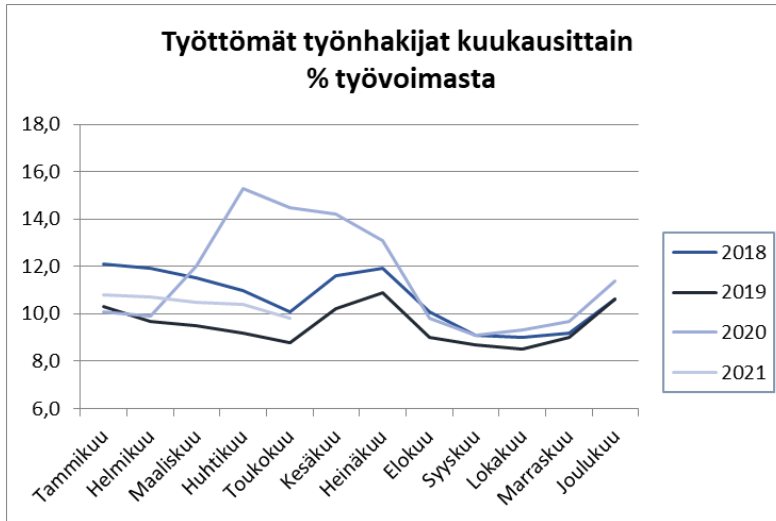
Koko Kainuussa oli toukokuun lopussa 3 212 työtöntä työnhakijaa, mikä on 1 492 henkeä vähemmän (-32 %) kuin vuotta aiemmin koronakriisin alkuvaiheessa. Kainuun työttömyys on muuta maata lähempänä poikkeusaikaa edeltävää tasoa. Vuoden 2019 toukokuun loppuun verrattuna työttömiä oli 141 enemmän (+5 %). Koko maassa työttömyys pieneni vuoden takaisesta 30 % ja kasvoi kahden vuoden takaisesta 33 %. (Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Elinkeino- liikenne ja ympäristökeskus, TE-palvelut, Työllisyyskatsaukset 2021)

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Kainuussa kuun lopussa 10,4 % eli 4,5 prosenttiyksikköä edellisvuotta vähemmän. Osuus oli Kainuuta pienempi viidellä ELY-alueella ja koko maassa se oli 11,4 %, vähennystä vuoden takaisesta 5,1 prosenttiyksikköä. (Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Elinkeino- liikenne ja ympäristökeskus, TE-palvelut, Työllisyyskatsaukset 2021)

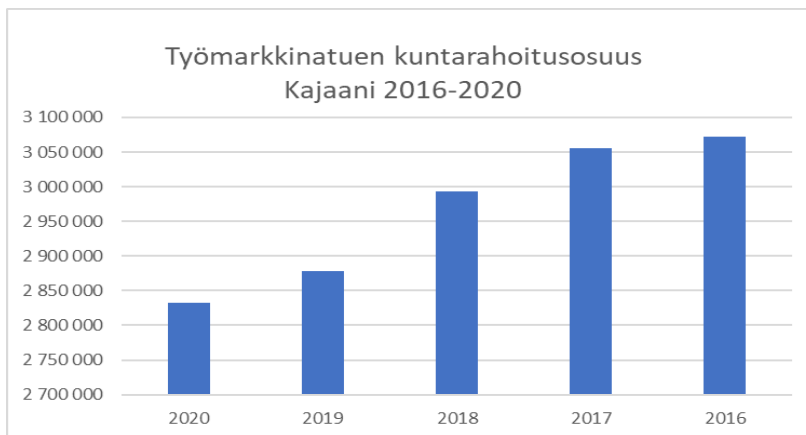
Kajaanissa työvoimaa oli toukokuun lopussa 16 624 henkilöä, joista työttömiä työnhakijoita 9,8 % eli yhteensä 1 622 työtöntä työnhakijaa. Näistä 970 oli miehiä ja 652 naisia. Alle 20-vuotiaita oli 64 henkilöä ja 280 henkilöä oli alle 25-vuotiaita. Yli 50-vuotiaita oli 612 henkilöä ja pitkäaikaistyöttömiä oli 420 henkilöä. Vammaisia ja pitkäaikaissairaita oli yhteensä 256 työtöntä työnhakijaa. (Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Elinkeino- liikenne ja ympäristökeskus, TE-palvelut, Työllisyyskatsaukset 2021)

Kainuun TE-toimistoon ilmoitettiin toukokuun aikana uusia avoimia työpaikkoja 1 326, mikä on enemmän kuin kertaakaan Työnvälitystilaston ensimmäisen tiedon eli vuoden 2006 jälkeen. Edeltävä ennätys on rikottu alkuvuonna neljänä kuukautena viidestä. Vuoden takaisesta uusien avoimien työpaikkojen määrä lisääntyi peräti 113 % (+703). Monilla aloilla onkin ollut pitkään työvoimapula ja useisiin tehtäviin on vähemmän

tai vain hieman enemmän työttömiä työnhakijoita kuin avoimia paikkoja. Vaikeinta oli löytää terveydenhuollon erityisasiantuntijoita – eli esimerkiksi lääkäreitä, hammaslääkäreitä ja eläinlääkäreitä –, suojelu- ja vartiointityöntekijöitä, teollisuuden ja rakentamisen avustavia työntekijöitä sekä teollisuustuotteiden kokoonpanijoita. Avoimia uusia työpaikkoja toukokuussa 2021 ilmoitettiin Kajaanissa 892 kappaletta. (Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Elinkeino- liikenne ja ympäristökeskus, TE-palvelut, Työllisyyskatsaukset 2021)

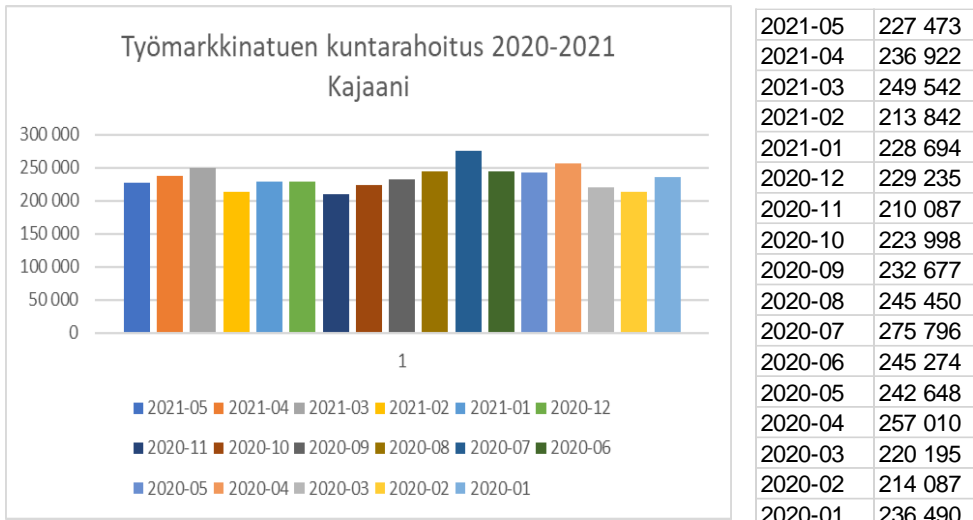

Kajaanin työttömyysaste 2018–20201

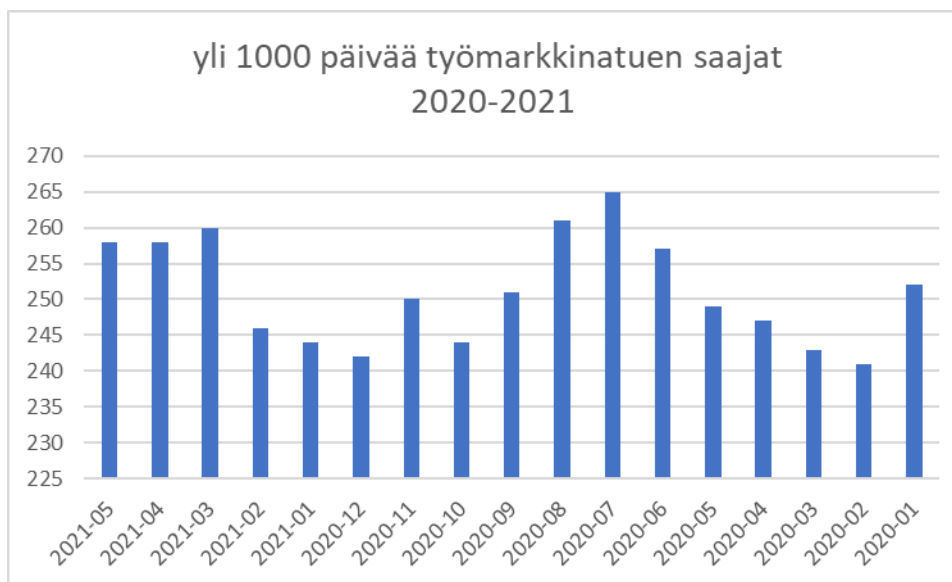

Lähde: Tilastotietokanta Kelasto

Työmarkkinatuen kuntaosuus on kokonaisuudessaan ollut laskusuuntainen vuodesta 2016 lähtien. Koronaviruspandemia ei vaikuttanut 2021 vuoden työmarkkinatuen kuntaosuuksiin nousevasti, vaan lasku oli maltillista pandemiasta huolimatta. Pandemia voi tosin nostaa kuntarahoitusosuuksia myöhemminkin, mikäli työttömyys pitkittyy lomautetuilla ja työttömäksi jääneillä. Työmarkkinatuen kuntarahoitusosuuksien laskusuhdanne johtuu osaltaan alueen erittäin hyvästä työllisyystilanteesta sekä kunnan työllisyysneuvoston henkilöstöresurssoinnin lisäämisestä. (Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Elinkeino- liikenne ja ympäristökeskus, TE-palvelut, Työllisyyskatsaukset 2021)

Maksuosuuden piirissä olevien henkilöiden yhteismäärä on vähentynyt, mutta toisaalta yli 1000 päiväisten työttömien osuus on ollut tasaisissa luvuissa useamman vuoden ajan (noin 240-265) työmarkkinatuensaajan välillä. Pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut koronapandemian aikana ja pitkäaikaistyöttömiä oli toukuun-kuun lopussa 844. Tämä on 31 % vuoden takaista enemmän (+200). (Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Elinkeino- liikenne ja ympäristökeskus, TE-palvelut, Työllisyyskatsaukset 2021)

2.3. Kuntatalous

Vuonna 2021 paikallishallinnon rahoitusasema heikkenee n. 0,8 mrd. euroa alijäämäiseksi talouden elpymisestä ja valtion tukitoimista huolimatta. Tähän vaikuttaa kulutusmenojen kasvun kiihtyminen, mikä aiheutuu mm. suojavarusteisiin ja covid-19-viruksen testaukseen käytettävien menojen kasvusta, hallitusohjelman tehtävämuutoksista ja kunta-alan palkankorotuksista. Lisäksi viime vuodelta ja kuluvalta keväältä arvioidaan kertyvän mm. palvelu- ja hoitovelkaa, joiden purkaminen aiheuttaa menopaineita epidemian hel-

pottaessa. Hallitus on sitoutunut rahoittamaan kuntien uudet ja laajenevat tehtävät sekä kompensoimaan koronavirukseen välittömästi liittyvät kustannukset kunnille täysimääräisesti.

Vaikka paikallishallinnon menojen kasvu hidastuu huomattavasti v. 2022 covid-19-kriisin helpottaessa, heikkenee paikallishallinnon rahoitusasema jälleen voimakkaasti v. 2022 määräaikaisten tukitoimien päättyessä. Kertaluonteiset covid-19-kriisistä johtuvat tuet eivät ratkaise kuntatalouden rakenteellista tulojen ja menojen epätasapainoa, joka on seurausta väestön ikääntymisen aiheuttamasta sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvupaineesta ja työikäisten määrän vähenemisestä.

Julkiset investoinnit

Kokonaisinvestoinneista noin 20 % on julkisia investointeja, joista runsas puolet koostuu paikallishallinnon ja vajaa puolet valtionhallinnon investoinneista. Vuodesta 2023 lähtien hyvinvointialueille siirtyy osa paikallishallinnon investoinneista, ollen n. 10 % kaikista julkisen kokonaisinvestoinneista. Julkisista investoinneista vajaa 30 % on maa- ja vesirakennusinvestointeja ja saman verran on muita rakennusinvestointeja. Tutkimus- ja kehittämisinvestointien osuus on runsas neljännes sekä koneiden ja laitteiden runsas 10 %. Julkiset investoinnit ovat olleet viime vuosina korkealla tasolla, yli 4 % suhteessa BKT:hen.

Pääministeri Marinin hallituksen käynnistämät elvytystoimet ja hallitusohjelman mukaiset toimet ovat nostaneet julkiset investoinnit korkealle tasolle ja kuluvana vuonna ne kasvavat vielä hieman lisää. Myös paikallishallinnon investoinnit ovat kasvaneet korkealle tasolle. Vuonna 2021 niiden odotetaan säilyttävän tasonsa sote-rakentamisen sekä kuntainfran siivittäminä. Julkisten investointien ripeä kasvu kääntyy maltilliseen laskuun v. 2022, mutta investoinnit ovat edelleen varsin korkealla tasolla. Julkisten investointien arvioidaan kehittyvän alavireisesti ennustejakson lopussa. Vuonna 2023 valtion väylärahoitus vähenee ja paikallishallinnon investointeja pienentää sairaalarakentamisen hidastuminen.

Lähteet:

Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus; Kevät 2021 17.5.2021

Talouden toteumatilanne 30.6.2021/Kajaanin kaupunki (sis. liikelaitokset)
Kajaanin kaupunki ja liikelaitokset
 (ulkoiset ja sisäiset erät)

Sisältää sisäiset ja ulkoiset erät 1 000 €	TA muutoksineen /2021	TA 1 - 6 /2021	TOT 1 - 6 /2021	Jaksotettu erotus	Jäljellä oleva määräraha 2021	TOT 1 - 6 2020
Myyntituotot	37 950	18 590	17 313	-1 277	-20 637	14 980
Maksutuotot	3 889	2 015	1 698	-317	-2 190	1 535
Tuet ja avustukset	36 318	17 637	17 522	-116	-18 797	18 176
Vuokratuotot	24 157	11 835	12 106	270	-12 051	11 372
Muut toimintatuotot	453	183	257	74	-196	315
Toimintatuotot	102 767	50 261	48 896	-1 365	-53 871	46 378
Valmistus omaan käyttöön	991	297	227	-70	-764	138
Henkilöstökulut	-95 477	-46 363	-44 803	1 560	50 674	-42 494
Palvelujen ostot	-187 045	-93 759	-97 944	-4 185	89 101	-92 965
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 437	-7 857	-7 551	305	7 886	-7 102
Avustukset	-8 021	-4 039	-3 250	789	4 771	-6 032
Vuokratulot	-23 464	-11 827	-11 688	138	11 775	-10 936
Muut toimintakulut	-921	-486	-547	-61	374	-468
Toimintakulut	-330 366	-164 331	-165 783	-1 453	164 582	-159 997
TOIMINTAKATE	-226 608	-113 773	-116 660	-2 887	109 947	-113 481
Kunnan verotulo	126 954	67 286	70 488	3 202	-56 466	67 039
Osuus yhteisöveron tuotoista	6 817	3 613	4 901	1 288	-1 916	2 908
Kiinteistövero	10 491	5 560	1 330	-4 230	-9 161	370
Verotulot	144 262	76 459	76 719	260	-67 543	70 317
Valtionosuudet	86 359	42 748	42 948	200	-43 411	40 688
Korkotuotot	95	34	197	164	102	64
Muut rahoitustuotot	14 733	5 064	12 537	7 472	-2 196	1 563
Korkokulut	-1 548	-755	-776	-21	773	-723
Muut rahoituskulut	-2 371	-262	-665	-402	1 706	-6 799
Rahoitustuotot ja -kulut	10 908	4 081	11 294	7 212	385	-5 895
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.	241 529	123 288	130 961	7 673	-110 569	105 110
VUOSIKATE	14 922	9 515	14 300	4 785	-621	-8 372
Poistot, arvonal., satunn.erät yht.	-17 480	-8 759	-8 738	21	8 742	-7 960
TILIKAUDEN TULOS	-2 558	756	5 562	4 807	8 120	-16 332
Poistoeron, var. ja rahast. lis(-))väh(+)-yht.	677	344	504	161	-173	279
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 881	1 099	6 067	4 967	7 948	-16 053
TULOSLASKELMA	-1 881	1 099	6 067	4 967	7 948	-16 053

Sisäisten ja ulkoisten erien tuloslaskelma sisältää kaikki Kajaanin kaupungin sisäiset erät ja kaupungin ja liikelaitosten väliset laskutukset, esim. ruoka- ja siivouspalvelut sekä tilavuokrat. Koulutusliikelaitoksen valtionosuudet toteuma 30.6.2021 15,7 milj. euroa kirjautuvat yllä olevassa tuloslaskelmassa toimintatuottoihin Tuet ja avustukset -ryhmään.

Kajaanin kaupunki ja liikelaitokset (ulkoiset erät)

Kajaanin kaupunki							
Peruskaupunki ja liikelaitokset							
Tuloslaskelma (1.000 €) ulkoiset	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TOT 1-6/2021	TP 2021 Ennuste
Toimintatuotot	50 321	44 130	43 201	34 370	40 059	15 933	37 600
Valmistus omaan käyttöön	761	984	895	940	991	225	850
Toimintakulut	-283 358	-286 577	-298 955	-297 605	-298 512	-148 559	-305 200
Toimintakate	-232 276	-241 463	-254 859	-262 295	-257 462	-132 401	-266 750
Verotulot	138 654	135 607	138 418	141 422	144 262	76 719	146 161
Valtionosuudet	102 583	103 186	104 003	123 803	117 211	58 689	118 700
VERORAHOITUS YHTEENSÄ	241 237	238 793	242 421	265 225	261 473	135 408	264 861
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	4 760	4 866	3 832	367	95	197	100
Muut rahoitustuotot	2 286	2 287	54 218	9 925	14 733	12 537	14 700
Korkokulut	-1 431	-1 286	-1 257	-1 443	-1 548	-776	-1 300
Muut rahoituskulut	-1 688	-1 635	-3 420	-3 752	-2 371	-665	-500
Vuosikate	12 888	1 562	40 935	8 027	14 922	14 300	11 111
Suunnitelmapoistot	-13 617	-14 871	-14 781	-15 648	-17 480	-8 738	-17 000
Alaskirjaukset	-2 036	-10	-3 039	-729		0	0
Satunnaiset erät			119 903				
Tilikauden tulos	-2 765	-13 319	143 018	-8 350	-2 558	5 563	-5 889
Poistoeron lis. (-) / väh (+)	-2 275	500	-38	-3 682		420	670
Varausten lis. (-) / väh (+)	4 048	552	-20 000	42	677	25	
Rahastojen lis. (-) / väh (+)	11	24	13	9		60	
Tilikauden yli- / alijäämä	-981	-12 243	122 993	-11 981	-1 881	6 067	-5 219

Ulkoiset erät tuloslaskelma sisältää Kajaanin kaupungin ulkoiset toimintatuotot ja toimintakulut. Ulkoisen tuloslaskelman Talousarvio 2021 luvut ovat osin epätarkkoja, koska talousarvio on laadittu sisäiset ja ulkoiset erät tasoisesti.

Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat toteutuneet 1,4 miljoonaa euroa talousarviota heikommin. Toimintatuotot ovat kuitenkin toteutuneet 2,5 miljoonaa euroa eli 5,4 % edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa paremmin. Toimintatuottojen kertymään on vaikuttanut edelleen jatkuva koronapandemia ja pandemian hoitoon liittyvät rajoitustoimet. Pääsy- ja kurssimaksut toteutuvat 0,41 miljoonaa euroa arvioitua heikommin ja ateria- ja kahviopalveluiden myynnit 0,34 miljoonaa euroa arvioitua heikommin. Joukkoliikenteen kysyntä ei ole myöskään palannut pandemiaa edeltäneelle tasolle, vaan joukkoliikenteen myyntituotot ovat toteutuneet 0,13 miljoonaa euroa arvioitua heikommin. Vuoden 2021 toimintatuottojen ennakoitaan toteutuvan noin 2,4 miljoonaa euroa alle talousarvion.

Toimintakulut

Toimintakulut toteutuvat 1,4 miljoonaa euroa arvioitua heikommin. Kajaanin kaupungin omat toimintakulut ilman sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia toteutuvat kaikkienensa hivenen arvioitua paremmin. Henkilöstökulut toteutuvat 1,5 miljoonaa euroa suunniteltua paremmin, mutta ovat kasvaneet vuodesta 2020 5,4 % eli 2,3 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut ovat kasvaneet Koulutusliikelaitoksella ammatillisessa opetuksessa, Sivistystoimen perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen tulosalueilla, Konsernipalveluissa tietohallinnossa tietohallintouudistuksen myötä, sekä Pelastuslaitoksen henkilöstökulut ovat kasvaneet varallaolokorvauksen käytänteeseen liittyvästä toimintamallimuutoksesta johtuen. Kajaanin kaupungin palveluiden ostot ovat toteutuneet 2,2 miljoonaa euroa arvioitua paremmin (pl. sote palveluiden osuus). Palvelui-

den ostoissa on saavutettu säästöjä asiantuntijapalveluissa, majoitus- ja ravitsemuspalveluissa, henkilöstön matkakustannuksissa ja edelleen työterveyshuollon palveluissa.

Toimintakulujen toteumaan vaikuttaa merkittävästi Kainuun Soten ennakoitu tilinpäätöksen alijäämä vuoden 2021 osalta, josta on kirjattu jaksotusta 30.6.2021 tilanteesta 6,5 miljoonaa euroa palveluiden ostoihin. Kainuun Soten talouden seurantaraportin 31.5.2021 mukaan Soten alkuperäinen talousarvio on -16,9 miljoonaa euroa alijäämäinen. Kuluvan vuoden tilikauden tulosenuste tammi-toukokuun toteuman perusteella on -27,0 miljoonaa euroa alijäämäinen, mikä ylittää alkuperäisen talousarvion alijäämän -10,1 miljoonaa euroa.

Toimintakate

Toimintakate on raportointihetkellä toteutunut 2,9 miljoonaa euroa talousarviota heikommin ja kasvanut edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna 2,8 % edellä mainituista sekoista johtuen.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotuloja arvioidaan kesäkuun tilanteen mukaan kertyvän 146,1 miljoonaa euroa eli 1,9 miljoonaa euroa arvioitua paremmin koko vuoden osalta. Positiivinen verotulokehitys perustuu ennakoitua vahvempaan talouskasvuun kautta linjan. Kuluvana vuonna ennakoverojen arvioidaan kasvavan reilu 2 %. Palkkasumman kehitysarvio on parantunut verrattuna alkuvuoden arvioihin.

Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän yhteensä 118,7 miljoonaa euroa eli noin 1,5 miljoonaa euroa talousarviota enemmän. Valtionosuudet toteutuvat ennakoitua paremmin ennen kaikkea ammatillisessa opetuksessa, johon Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt lisärahoitusta korona-vaikutusten kompensointiin sekä opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin.

Verotulot yhteensä

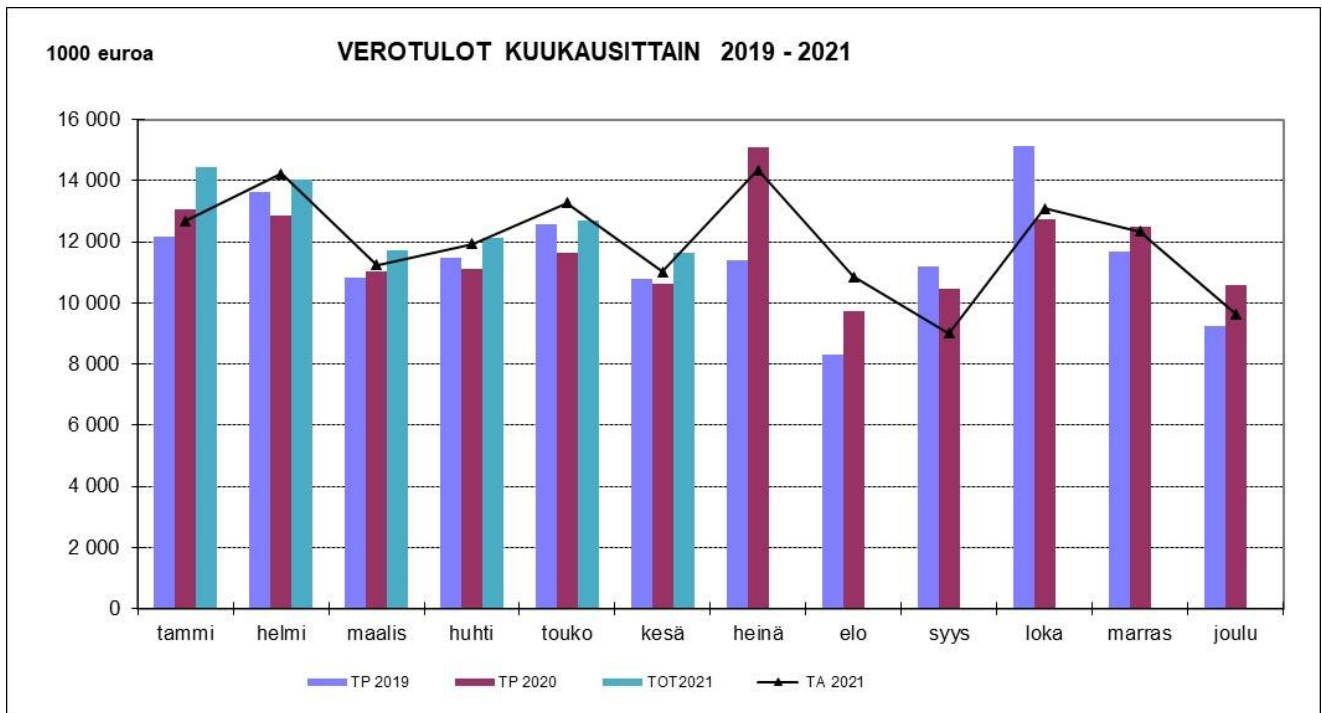
VEROTULOT 2019 - 2021

1000 euroa

Kuukausi	Kuukausittain						Kertymä					
	TP 2019	TP 2020	TOT2021	TA 2021	TOT-TA POIKK.		TP 2019	TP 2020	TOT2021	TA 2021	TOT-TA POIKK.	
					2021	%					2021	%
tammi	12 171	13 053	14 453	12 087	2 366	19,6	12 171	13 053	14 453	12 087	2 366	19,6
helmi	13 614	12 875	14 056	13 385	671	5,0	25 785	25 928	28 509	25 472	3 037	11,9
maalis	10 828	11 029	11 724	10 753	971	9,0	36 613	36 957	40 233	36 225	4 008	11,1
huhti	11 486	11 102	12 118	10 809	1 309	12,1	48 099	48 059	52 351	47 034	5 317	11,3
touko	12 584	11 623	12 718	13 416	-698	-5,2	60 683	59 682	65 069	60 450	4 619	7,6
kesä	10 781	10 635	11 650	10 732	918	8,6	71 464	70 317	76 719	71 182	5 537	7,8
heinä	11 395	15 087		14 575	551	3,8	82 859	85 404	76 719	85 757	-9 038	-10,5
elo	8 298	9 733	0	13 051	-13 051	-100,0	91 157	95 137	76 719	98 808	-22 089	-22,4
syys	11 189	10 483	0	17 315	-17 315	-100,0	102 346	105 620	76 719	116 123	-39 404	-33,9
loka	15 137	12 746	0	12 906	-12 906	-100,0	117 483	118 366	76 719	129 029	-52 310	-40,5
marras	11 672	12 484	0	4 430	-4 430	-100,0	129 155	130 850	76 719	133 459	-56 740	-42,5
joulu	9 259	10 572	0	10 803	-10 803	-100,0	138 414	141 422	76 719	144 262	-67 543	-46,8
Yhteensä	138 414	141 422	76 719	144 262	-52 417	-37,1						

Budjettitavoit: 137 494 139 696 144 262

Toteutuma-% 100,7 101,2 53,2

Valtionosuudet

1000 euroa

Kuukausi	Kuukausittain netto				TA-TOT POIKK.			Vuosikertymä netto					
	TP 2019	TP 2020	TOT 2021	TA 2021	2021	%	TP 2019	TP 2020	TOT 2021	TA 2021	2021	%	
tammi	6 051	6 646	-2 624	7 158	7 168	-10	-0,1	6 051	6 646	7 158	7 168	-10	-0,1
helmi	6 051	6 646	-2 624	7 158	7 168	-10	-0,1	12 102	13 292	14 316	14 336	-20	-0,1
maalis	6 051	6 646	-2 624	7 158	7 168	-10	-0,1	18 153	19 938	21 474	21 504	-30	-0,1
huhti	6 051	6 644	-2 624	7 157	6 909	248	3,6	24 204	26 582	28 631	28 413	218	0,8
touko	6 051	7 053	-2 624	7 158	7 168	-10	-0,1	30 255	33 635	35 789	35 581	208	0,6
kesä	6 051	7 053	-2 624	7 158	7 168	-10	-0,1	36 306	40 688	42 947	42 749	198	0,5
heinä	6 051	7 053			7 168		0,0	42 357	47 741		49 917		0,0
elo	6 051	8 194			7 168		0,0	48 408	55 935		57 085		0,0
syys	6 051	7 558			7 340		0,0	54 459	63 493		64 425		
loka	6 051	7 202			7 427		0,0	60 510	70 695		71 852		
marras	6 855	7 227			7 168		0,0	67 365	77 922		79 020		
joulu	6 855	12 692			7 340		0,0	74 220	90 614		86 360		
Yhteensä	74 220	90 614	-15 744	42 947	86 360	198	0,2						
Budjettitavoite	74 105	74 105			79 660								
Toteutuma-%	100,2	122,3			53,9								

Rahoitustuotot ja – kulut

Rahoitustuotot ja kulut toteutuvat 7,2 miljoonaa euroa talousarviota paremmin. Rahoitustuottojen kulujen toteumaan vaikuttaa merkittävästi sijoitustoiminnan tuottojen ennakoitua parempi kehitys ja nopea toipuminen edellisvuoden pandemiahetken romahduksesta. Sijoitustoiminnassa arvopapereiden myyntivoittoa on kirjattu alkuvuoden aikana 4,5 miljoonaa euroa, osinkotuottoja ja arvonalentumisten palautumisia yhteensä 1,4 miljoonaa euroa. Sijoituksen arvonalentumisia ja myyntitappioita on kertynyt 0,6 miljoonan euron edestä. Sijoitustoiminnan tuottoja ei ole realisoitu, vaan varainhoitajat ovat sijoittaneet tuotot edelleen, eli korkoa korolle ilmiötä pyritään hyödyntämään ja sijoitusvarallisuutta kasvattamaan tavoitteiden mukaisesti.

Tytäryhtiöt ovat myös tilittäneet osinkoja suunnitelman ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Loiste Oy 5,8 miljoonaa euroa ja Loiste Lämpö Oy 0,9 miljoonaa euroa.

Poistot ja arvonalennukset

Poistot ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti. Kertaluontoisia poistoja saattaa tulla kirjattavaksi tilinpäätökseen mm. tyhjillään olevien rakennusten osalta. Näitä ei ole arvioitu vuoden 2021 ennusteessa.

Investoinnit

Kajaanin kaupungin (sis. liikelaitokset) osalta investointien toteutuma oli 5,1 miljoonaa euroa. 30.6.2021.

Investointien toteutuminen on esitetty alla olevassa taulukossa kohteittain.

Kajaanin kaupunki investointiosa (peruskaupunki + liikelaitokset)		TA 2021	TA muutokset 2021	TA muutoksineen 2021	Toteutuneet kustannukset 1 - 6 /2021	Jäljellä
Kajaani peruskaupunki	INVESTOINTIHANKKEET	12 947 500	250 000	13 197 500	3 174 940	10 022 560
	Kiinteän om. hankinnat	100 000	250 000	350 000	58 823	291 177
	Maa-alueet ja vesialueet	100 000	250 000	350 000	58 823	291 177
	Maa- ja vesialueet	100 000	250 000	350 000	58 823	291 177
	Uus- ja laajennusinvestoinnit	3 200 000	-330 000	2 870 000	884 836	1 985 164
	Muut pitkävaikutteiset menot		100 000	100 000	70 118	29 882
	TaHe-uudistus		100 000	100 000	70 118	29 882
	Rakennukset	2 600 000	-350 000	2 250 000	392 503	1 857 497
	Sissilinna, peruskorjaus	1 900 000	0	1 900 000	245 982	1 654 018
	Teatteritalo, peruskorjaus	200 000		200 000	90 647	109 353
	Päätterveysasema, muutos ja peruskorjaus	500 000	-350 000	150 000	55 874	94 126
	Katualueet	600 000	-80 000	520 000	422 215	97 785
	Suunnittelu	100 000		100 000	22 316	77 684
	Kangasmaaston alue, katurakentaminen	500 000	-80 000	420 000	399 899	20 101
	Korvaus- ja ylläpitoinvestoinnit	8 085 000	530 000	8 615 000	2 098 431	6 516 569
	Muut pitkävaikutteiset menot		100 000	100 000	88 667	11 333
	ICT Uudistus		100 000	100 000	77 271	22 729
	Verkkosivusto				11 396	-11 396
	Rakennukset	2 160 000	550 000	2 710 000	779 762	1 930 239
	Peruskoulut	1 730 000	100 000	1 830 000	693 762	1 136 238
	Kajaanin lukio	300 000	-60 000	240 000	36 327	203 673
	Nakertajan koulu, peruskorj. loppuun saa	600 000		600 000	261 135	338 865
	Keskuskoulun käyttövesiputkisto	200 000	160 000	360 000	113 459	246 541
	Lyseon vesikaton maalaus	80 000		80 000	45 170	34 830
	Kaupungin varikon suunnittelu	150 000		150 000	34 324	115 676
	Kuluntalahden koulu, osakorjaukset	400 000		400 000	203 347	196 653
	Päiväkodit		500 000	500 000	57 663	442 337
	Vuolijoen koulun muutostyöt 2021		500 000	500 000	57 663	442 337
	Kulttuuritoimen rakennukset	30 000		30 000	2 590	27 410
	Kaukametsäopiston hissi	30 000		30 000	2 590	27 410
	Ympäristötekniikan rakennukset	400 000	-50 000	350 000	25 747	324 253
	Kaupungintalo, lattiapinnat ja järjestel	400 000	-50 000	350 000	25 635	324 365
	Vienankatu 5, lämmönvaihdin				111	-111
	Muut peruskorjaukset, rakennukset	900 000	-200 000	700 000	49 117	650 883
	Pihatyöt ja pintavesitekniikka	150 000		150 000		150 000
	Pihatyöt ja pintavesitekniikka, bud	150 000		150 000		150 000
	Sisäilma- ja vesikattokorjaukset	150 000		150 000	39 341	110 659
	Sisäilma- ja vesikattokorjaukset, b	150 000		150 000		150 000
	Kainuun museo, sisäilmakorj. ja iv:n rake				7 543	-7 543
	Kaupungintalon lattiapinnoitteiden uusim				2 435	-2 435
	Lukion auditorion vesivahinkokorjaus				2 640	-2 640
	Vienankatu 5 vesikaton korjaus				18 631	-18 631
	Timperintie 3 toimistojen sisäilmakorjau				8 093	-8 093

Kajaanin kaupunki investointiosa (peruskaupunki + liikelaitokset)		TA 2021	TA muutokset 2021	TA muutoksineen 2021	Toteutuneet kustannukset 1 - 6 /2021	Jäljellä
	Kiinteistöjen sähkölaitteet ja energiata	100 000	-50 000	50 000	101	49 899
	Kiinteistöjen sähkölaitteet ja ener	100 000	-50 000	50 000		50 000
	Toppilan hoitokoti, järjstelmät				101	-101
	Käyttötarkoituksen muutokset	200 000	-100 000	100 000	8 886	91 114
	Käyttötarkoituksen muutokset, budje	200 000	-100 000	100 000		100 000
	Kirjaston yläkerran muutokset				8 886	-8 886
	Keittiölaitteiden uusiminen	150 000	-50 000	100 000	177	99 823
	Keittiölaitteiden uusiminen, budjet	150 000	-50 000	100 000		100 000
	Ravintokeskus Täähkä, astianpesukone				177	-177
	Rakennusautomaatio	50 000		50 000		50 000
	Rakennusautomaatio, budjetointi	50 000		50 000		50 000
	Talonrakennushankkeiden suunnittelu	100 000		100 000	612	99 388
	Kaupungintalon suunnittelu				360	-360
	Nakertajan koulun suunnittelu				252	-252
	Talonrakennus suunnittelu, budjetti	100 000		100 000		100 000
	Katualueet	4 175 000	45 000	4 220 000	896 172	3 323 828
	Ketunpolku-Kuntokatu kiertoliittymä	600 000		600 000	63 104	536 896
	Pienet katumuutokset	50 000	0	50 000	779	49 221
	Hulevesi, verkoston rakentaminen	100 000	0	100 000	20 671	79 329
	Sarkatie, Sotalapsentie, Kannikontie	85 000		85 000	5 974	79 026
	Yrjöntie, Lenkkitie, Viittatie	90 000		90 000	1 614	88 386
	Huurretie, Vititie, Pakkastie, Riitetie	150 000		150 000	32 591	117 409
	Kangasmaaston meluvallin viimeistely	100 000		100 000	1 286	98 714
	Raatihuoneentorin valaistus	100 000	70 000	170 000	13 212	156 788
	Närhinpolku, Peiponpolku saneeraus	300 000	305 000	605 000	7 075	597 925
	Maamiehentie, Törmäpurontie saneeraus	480 000	-160 000	320 000	132 113	187 887
	Rajamiehentie saneeraus	400 000		400 000	197 242	202 758
	Heinisuontien kevyenliikenteen väylä	400 000	-200 000	200 000	184 832	15 168
	Myötärinteentien kevyenliikenteen väylä	225 000		225 000	3 925	221 075
	Lönnrotinkatu kevyenliikenteen väylä	120 000		120 000	1 544	118 456
	Sotkamontie-Rinnekatu risteysjärjestelyt	100 000		100 000	16 546	83 454
	Lönnrotinkatu - Vt 5 risteyssillan korja	100 000	180 000	280 000	29 108	250 892
	Katuvalaistuksen kehittäminen	250 000		250 000	64 435	185 565
	Kevyenliikenteen kehittäminen	150 000	-100 000	50 000	1 930	48 070
	Pääkatujen asfalttikerrosten lisääminen	300 000	0	300 000	74 971	225 029
	Liikennevalot	75 000	-50 000	25 000		25 000
	Ilmarintie				11 656	-11 656
	Mertapolku				456	-456
	Latotie, Suovatie, Häkkitie				31 108	-31 108

Kajaanin kaupunki investointiosa (peruskaupunki + liikelaitokset)		TA 2021	TA muutokset 2021	TA muutokseen 2021	Toteutuneet kustannukset 1 - 6 /2021	Jäljellä
	Viheralueet	300 000	35 000	335 000	292 598	42 402
	Pienet puistomuutostyöt	50 000		50 000		50 000
	Jokilaakson valaistus				10 194	-10 194
	Kaupungin- ja Vimpelinlammen vesistön ku	50 000		50 000	85 524	-35 524
	Koirapuistot	50 000		50 000	37 345	12 655
	Leikkipuistot	150 000	35 000	185 000	159 536	25 464
	Liikuntapaikat	550 000	0	550 000	-7 885	557 885
	Liikuntapuiston pesäpallokenttä				-33 000	33 000
	Pienet urheilu muutostyöt	50 000	-30 250	19 750	25 115	-5 365
	Liikuntapuiston tekojää	500 000		500 000		500 000
	Paltaniemen jätehuone		5 250	5 250		5 250
	Retkeilyreittien parantaminen		25 000	25 000		25 000
	Muut pysyvien vastaavien hankinnat	1 562 500	-200 000	1 362 500	132 850	1 229 650
	Koneet ja kalusto	1 562 500	-200 000	1 362 500	132 850	1 229 650
	Konsernihallinto	200 000	-200 000	0		0
	Kaupunginhallitus	200 000	-200 000	0		0
	Sivistystoimiala	452 500		452 500	101 271	351 229
	Kongressi- ja kulttuuripalveluiden inves	45 000		45 000	17 593	27 407
	Kaukametsän opiston investointitilaus	14 000		14 000		14 000
	Musiikkiopiston investointitilaus	10 000		10 000	7 977	2 023
	Kätönlahden koulu				3 928	-3 928
	Otanmäen koulu				9 979	-9 979
	Lohtajan koulu				982	-982
	Sairaalakoulu	150 000		150 000	6 785	143 215
	Varhaiskasvatus	60 000		60 000		60 000
	Perusopetus	90 000		90 000		90 000
	Kirjasto	10 000		10 000	2 438	7 562
	Pikku-Ketun päiväkotii, kalusteet				19 536	-19 536
	Teatteri	35 500		35 500		35 500
	Kainuun museo	38 000		38 000	32 052	5 948
	Ympäristötekniinen toimiala	710 000		710 000	26 811	683 189
	Tilakeskus				9 946	-9 946
	Kunnallistekniikka ja liikunta, irtaimis	670 000		670 000		670 000
	Tilakeskus, irtaimisto, budjetointi	15 000		15 000		15 000
	Maankäyttö, irtaimisto, budjetointi	25 000		25 000		25 000
	Kajaanihallin tulostaulut				16 865	-16 865
	Pelastustoimiala	200 000		200 000	4 768	195 233
	Pelastustoimen kalusto	200 000		200 000	4 768	195 233
Peruskaupunki yhteensä	Investointimenot	12 947 500	979 750	13 927 250	3 207 940	10 719 310
	Investointitulot	0	-729 750	-729 750	-33 000	-696 750
	Rahoitusosuudet	0	-729 750	-729 750	-33 000	
	Pysyvien vastaavien myyntitulot	0		0	0	
	Nettoinvestoinnit	12 947 500	250 000	13 197 500	3 174 940	10 022 560

Kajaanin kaupunki investointiosa (peruskaupunki + liikelaitokset)		TA 2021	TA muutokset 2021	TA muutoksineen 2021	Toteutuneet kustannukset 1 - 6 /2021	Jäljellä
Kajaanin Vesi liikelaitos	INVESTOINTIHANKKEET	2 850 000		2 850 000	1 567 520	1 282 480
	Uus- ja laajennusinvestoinnit	50 000		50 000	5 520	44 480
	Aineettomat oikeudet	50 000		50 000	5 520	44 480
	Asiakastietojärjestelmä, vesilaitos hall	25 000		25 000	2 760	22 240
	Asiakastietojärjestelmä, jätevesilaitos	25 000		25 000	2 760	22 240
	Korvaus- ja ylläpitoinvestoinnit	2 800 000		2 800 000	1 562 000	1 238 000
	Vesihuollon rakentaminen ja saneeraus	1 715 000		1 715 000	533 013	1 181 987
	Vesijohdoverkosto , poisto 30 v	1 382 500		1 382 500		1 382 500
	Jätevesiverkosto, poisto 30 v	332 500		332 500		332 500
	Vuotovesitoimet 2021 (Kajaani)				95 685	-95 685
	Kangasmaasto 1/2021, vesiverk.				38 720	-38 720
	Kangasmaasto 1/2021, jätevesiverk.				58 080	-58 080
	Juolavehnäntie VJ san.				90 855	-90 855
	Ketunpolku VJ san.				73 958	-73 958
	Ratakatu VJ san.				35 003	-35 003
	Ratakatu JV san.				65 005	-65 005
	Tehdaskatu VJ san.				66 555	-66 555
	Kauppakatu VJ san.				6 523	-6 523
	Äkillinen vesi.verk.muutos (Seminaarikat)				2 630	-2 630
	Vedenkäsittelylaitokset	220 000		220 000	217 836	2 164
	Vesisäiliöt	220 000		220 000	217 836	2 164
	Otanmäen alkalointilaitoksen rakennus				217 836	-217 836
	Vesisäiliöt, poisto 30 v	200 000		200 000		200 000
	Vesisäiliöt, poisto 5 v	20 000		20 000		20 000
	Jäteveden pumppaus ja puhdistus	540 000		540 000	414 974	125 026
	Jäteveden pumppaamot	190 000		190 000	43 036	146 964
	Jätevedenpumppaamot, poisto 15 v	190 000		190 000		190 000
	Kaipaisentie JVP saneeraus				39 730	-39 730
	Sähköliitt., Seminaarinkatu 11 sop.nro 40				3 306	-3 306
	Jäteveden puhdistamot	350 000		350 000	371 937	-21 937
	Selkeytysaltaiden saneeraus (pinta)				354 663	-354 663
	Uusi jätevedenpuhdistamo				17 275	-17 275
	Jätevedenpuhdistamot, poisto 30 v	300 000		300 000		300 000
	Jätevedenpuhdistamot, poisto 15 v	30 000		30 000		30 000
	Jätevedenpuhdistamot, poisto 20 v	20 000		20 000		20 000
	Viemärlaitoksen koneet	325 000		325 000	396 177	-71 177
	Kajaanin Vesi	325 000		325 000	396 177	-71 177
	Vesilaitoksen koneet	325 000		325 000	378 903	-53 903
	Kaukoluettavat vesimittarit	300 000		300 000	352 903	-52 903
	Gps kartoituslaite	25 000		25 000	26 000	-1 000
	Viemärlaitoksen koneet				17 275	-17 275
	Uusi jätevedenpuhdistamo, rakenteet ja laitteet				17 275	-17 275
	Investointimenot	2 850 000		2 850 000	1 567 520	1 282 480
	Investointitulot	0		0	0	0
	Rahoitusosuudet	0		0	0	0
	Pysyvien vastaavien myyntitulot	0		0	0	0
	Nettoinvestoinnit	2 850 000		2 850 000	1 567 520	1 282 480

Kajaanin kaupunki investointiosa (peruskaupunki + liikelaitokset)		TA 2021	TA muutokset 2021	TA muutoksineen 2021	Toteutuneet kustannukset 1 - 6 /2021	Jäljellä
Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	INVESTOINTIHANKKEET	906 500	0	906 500	91 117	815 383
	Uus- ja laajennusinvestoinnit	253 500	20 000	273 500	18 379	255 121
	Liikuntapaikat	253 500	20 000	273 500	18 379	255 121
	Koulutusliikelaitos	253 500	20 000	273 500	18 379	255 121
	Turvallisuusala	75 000		75 000		75 000
	Metalliala	178 500		178 500		178 500
	Autoala		20 000	20 000	18 379	1 621
	Muut pysyvien vastaavien hankinnat	653 000	-20 000	633 000	72 738	560 262
	Koneet ja kalusto	653 000	-20 000	633 000	72 738	560 262
	Koulutusliikelaitos	653 000	-20 000	633 000	72 738	560 262
	Rakennus ja talotekniikka	20 000	-20 000	0		0
	Logistiikka/7 v.	170 000		170 000	15 388	154 612
	Kuusamo/yhteiset	60 000		60 000		60 000
	Sähköala	45 000		45 000		45 000
	Maatila	100 000		100 000		100 000
	Luonnonvara-ala	100 000	-42 400	57 600		57 600
	Oppisopimus				23	-23
	Media-ala	33 000		33 000		33 000
	Vertikaalipilotti investointi	65 000		65 000	15 000	50 000
	Valma, ammatil.koul. valmentava koulutus	20 000		20 000		20 000
	Prosessiala	40 000		40 000		40 000
	Metsäala		42 400	42 400	42 327	73
	Investointimenot	906 500		906 500	91 117	815 383
	Investointitulot	0		0	0	0
	Rahoitusosuudet	0		0	0	0
	Pysyvien vastaavien myyntitulot	0		0	0	0
	Nettoinvestoinnit	906 500		906 500	91 117	815 383
PERUSKAUPUNKI JA LIIKELAITOKSET YHT.	Investointimenot	20 474 000	-1 590 250	18 883 750	5 159 803	13 723 947
	Investointitulot, josta		-729 750	-729 750	-33 000	-696 750
	rahoitusosuudet	0	-729 750	-729 750	-33 000	
	pysyvien vastaavien myyntitulot	0	0	0	0	
	Nettoinvestoinnit	20 474 000	-2 320 000	18 154 000	5 126 803	13 027 197

Lainakanta

Kajaanin kaupungilla oli lainaa 30.6.2021 yhteensä 133,7 miljoonaa euroa, eli noin 3665 euroa/asukas (TP2020 3471 euroa/as). Lyhytaikaisten kuntatodistusohjelman mukaisten lainojen määrä oli 15 miljoonaa euroa ja pitkäaikaista korollista velkaa oli yhteensä 118,7 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen keskiprosentti oli 0,34 % ja kuntatodistusohjelman korko oli -0,47 %.

Kajaanin kaupunki maksoi Kuntarahoituksen lainan, jonka lainapääoma oli 10,075 milj. euroa kokonaisuudessaan pois 4.8.2021. Takaisinmaksusta ei aiheutunut muita kuluja. Kaupungin kassanhallinnan kannalta lainan takaisinmaksu oli tarkoituksenmukaista negatiivisen korkotason vuoksi.

Kajaanin kaupungin lainasalkku on suojattu koronvaihtosopimuksin varainhankinnan ohjeiden ja periaatteiden mukaisesti ja peruskaupungin maksuvalmius turvataan käyttämällä kuntatodistusohjelman mukaista lyhytaikaista lainaa.

Tulosennuste 2021

Tilinpäätösennusteen mukaan peruskaupungin ja liikelaitosten yhteenlaskettu tilikauden alijäämä tulee olemaan noin -5,2 miljoonaa euroa alijäämäinen. Talousarviossa koko kaupungin alijäämä on -1,9 milj. euroa.

Ennuste sisältää arvion Kainuun Soten tilikauden tulosennusteen mukaisesta Kajaanin kaupungin maksuosuudesta ja tiedossa olevat verotulojen ja valtionosuuksien muutokset. Toimintatuottojen ja toimintakulujen kertymää on arvioitu 30.6. taloustietojen pohjalta. Tulosennusteeseen on varovaisuuden periaatteella huomioitu sijoitustoiminnasta toteutuvia rahoitustuottoja ja kuluja. Ennuste ei huomioi mahdollisia tilinpäätökseen kirjattavia arvonalentumiskirjauksia tai muita tilinpäätössiirtoja.

2.4. Henkilöstö

Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstön määrä henkilötyövuosina kesäkuun lopun tilanteen mukaisesti. Henkilöstötyövuosien määrä on pysynyt vuoteen 2020 verrattuna koko kaupunkikonsernia tarkastellen lähes yhtä suurena. Huomionarvoista on kuitenkin se, että vuonna 2020 vastaavalla ajanjaksolla htv-määrä oli normaalitilanteeseen verrattuna noin 6 htv:tä pienempi koronapandemiasta aiheutuneiden lomautusten takia.

Sopeuttamissuunnitelman mukaan eläköitymistä käytetään edelleen yhtenä säästökeinona. Jokaista yksittäistä rekrytointitarvetta arvioidaan toimintojen tarkoituksenmukaisen järjestämisen kannalta.

Henkilötyövuodet - palkattomat vapaat	Tammikuu - kesäkuu				Tammi - kesäkuu	Ero
	2021				2020	
Tulosalueittain	Vakituiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä	2021-2020
Kaupunginhallitus ja keskushallinto	39,6	7,4	0,2	47,2	70,1	-22,9
Elinvoimapaalvelut	26,1	5,6		31,7	14,2	17,5
Sivistyslautakunta	4,3	1,8		6,1	2,9	3,2
Varhaiskasvatus	266,8	92,6		359,4	339,0	20,4
Perusopetus	333,0	89,3	1,2	423,5	411,0	12,5
Nuorisopalvelut	12,5	7,8	1,0	21,3	18,2	3,1
Kulttuuripalvelut	42,1	3,6	0,8	46,5	44,7	1,8
Kaukametsä	42,5	50,2		92,7	88,0	4,7
Kaupunginteatteri	34,5	12,8		47,3	53,9	-6,6
Ympäristötekniinen hallinto	3,4			3,4	3,5	-0,1
Maankäyttö, suunn. ja viranom.toim.	30,0	3,4		33,4	34,5	-1,1
Kunnallistekniikka ja liikunta	58,1	7,0		65,1	68,2	-3,1
Tilakeskus	42,1	3,9		46,0	46,4	-0,4
Kainuun pelastuslaitos	55,6	22,5		78,1	63,8	14,3
Tukityöllistäminen			25,8	25,8	34,2	-8,4
Kaupunki yhteensä	990,6	307,9	29,0	1327,5	1292,6	34,8
						0,0
Kajaanin Vesi -liikelaitos	18,5	1,8		20,3	19,6	0,7
Kajaanin Mamselli -liikelaitos	138,4	14,1	4,8	157,3	144,7	12,6
Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	272,3	41,8		314,1	302,3	11,8
Liikelaitokset yhteensä	429,2	57,7	4,8	491,7	466,6	25,1
Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	1419,8	365,6	33,8	1819,2	1820,3	-1,1

Sairauspoissaolot ovat vähentyneet koko konsernissa Kajaanin Vesi ja Kajaanin Mamselli -liikelaitoksia lukuun ottamatta.

Sairauspoissaolot yhteensä työpäivinä	1.1.-30.6.2021	1.1.-30.6.2020
Kajaanin kaupunki	6525	7335
Kajaanin Vesi -liikelaitos	103	32
Kajaanin Mamselli -liikelaitos	1649	1498
Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	689	921
Yhteensä	8966	9786

Oheisessa taulukossa on esitetty koko kaupungissa sattuneet työ- ja työmatkatapaturmat. Huomattavaa on, että tapaturmia (lkm) koko kaupungissa yhteensä alkuvuonna 2021 on sattunut ajanjaksolla 1.1.2021 - 1.7.2021 lähes yhtä paljon kuin vuonna 2020 yhteensä.

Työturvallisuuslaki 738/2002 edellyttää, että työnantaja selvittää riittävän järjestelmällisesti työpaikan haitta- ja vaaratekijät. Arvioinnissa on hyvä huomioida myös sattuneet tapaturmat ja vaaratilanteet sekä satumisolosuhteet. Tapaturmien ehkäisyyn työpaikoilla on syytä kiinnittää erityistä huomiota ja ennakoita mahdolliset turvallisuusriskit arvioimalla työpaikoilla tapaturmavaaraa aiheuttavat tekijät ja sen perusteella tehdä tarvittavat korjaavat toimenpiteet. Jo sattuneet tapaturmat ja läheltä piti -tilanteet tulee käsitellä ja oppia tapahtumaan johtaneiden syiden selvittämällä välttämään vaaratilanteet jatkossa. Myös läheltä piti -tilanteisiin sekä niiden syiden selvittämiseen on erityisen tärkeää kiinnittää huomiota. Ennakoiva, turvallinen työskentely ja tapaturmien ehkäisy on jokaisen työyksikössä työskentelevän tehtävä.

Läheltä piti -tilanteiden sekä tapaturmien tutkinnan kehittäminen on yhtenä työsuojelutoiminnan kehittämiskohtena, ja tapaturmien hallinnan tueksi on valmisteilla läheltä piti -tilanteiden sekä tapaturmien tutkinta -tilanteiden toimintamalli.

Kajaanin kaupunki			
Tapaturmat koko kaupunki	Työtapaturmat lkm.	Työmatkatapaturmat lkm.	Yhteensä lkm.
Ajanjakso 1.1.2021 - 1.7.2021	62	12	74
Ajanjakso 1.1.2020 - 31.12.2020	54	23	77

2.5. Sijoitustoiminnan katsaus

Kajaanin kaupungin sijoitusomaisuus on tulosta energiayhtiö Loiste Oy:n omistusjärjestelyistä vuonna 2019. Varat ovat kaupungin omaa pääomaa, josta on tehty menovarauksia kaupungin strategian mukaiseen elinkeinojen kehittämiseen sekä yleiseen elinvoiman ja kaupunkilaisten hyvinvoinnin kasvattamiseen. Varat ovat vastapainona kaupungin lainakannalle. Asetetun tavoitteen mukaisesti pääosa varoista on sijoitettu tuottavasti ja turvaavasti kaupunginvaltuuston hyväksymien sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti ja kaupunginhallituksen vahvistaman tarkemman sijoitussuunnitelman mukaisesti. Kajaanin kaupungin varainhoitajina toimivat varainhoidon täyden valtakirjan periaatteella Evli Pankki Oy, OP Varainhoito Oy ja LähiTapiola Varainhoito Oy.

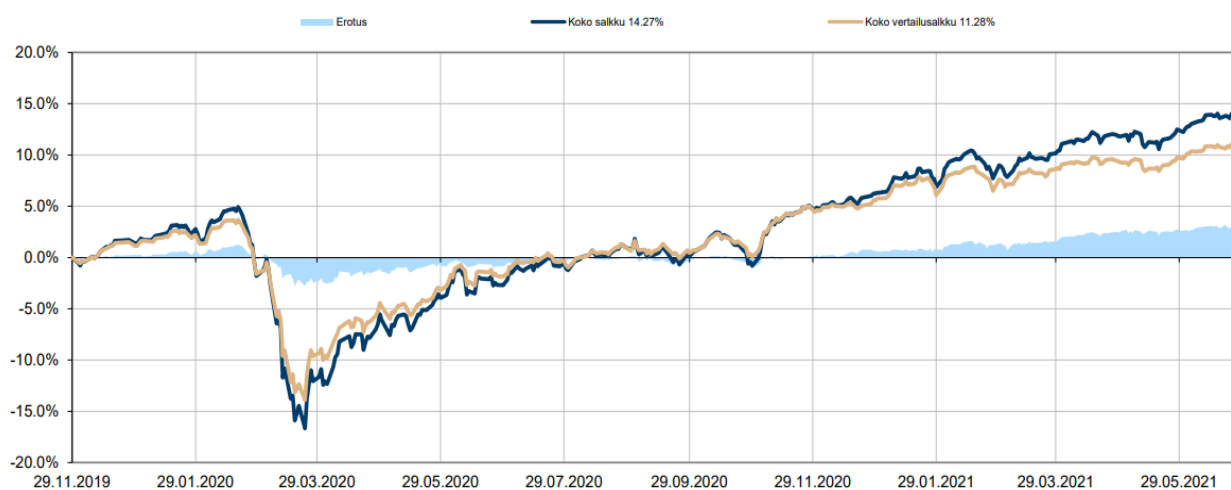
Sijoitussalkun arvo 30.6.2021 oli 171,2 miljoonaa euroa (alkuperäinen sijoitettu pääoma 150 milj. euroa) ja sijoitussalkun arvo oli kasvanut vuoden 2021 alusta 7,50 %. Sijoituksen jakautuvat sijoitussuunnitelman mukaisesti osakkeisiin, korkoihin ja vaihtoehtoisin sijoituksiin. Osakesijoitusten osuus salkusta oli 42 % ja osakesijoitukset olivat tuottaneet vuoden alusta 14,66 %. Korkosijoitusten osuus salkusta oli 35 % ja korko-

sijoituksen olivat tuottaneet vuoden alusta 0,30 %. Vaihtoehtoisten sijoitusten osuus salkusta oli 24 % ja vaihtoehtoiset sijoitukset olivat tuottaneet vuoden alusta 7,23 %.

Kajaanin kaupungilla on lisäksi 35 miljoonan euron lyhytaikaisen rahaston sijoitus, jonka tehtävänä on turvata lyhytaikaista maksuvalmiutta ja välttää pankkitileillä vallitsevien -0,5 % negatiivisten talletuskorkojen vaikutus. Lyhytaikaisen rahaston markkina-arvo 30.6.2021 oli 34,94 miljoonaa euroa ja sijoituksen arvo oli laskenut vuoden alusta -0,08 %.

Kajaanin kaupunki
29.11.2019 - 30.06.2021

Koko varallisuuden arvonkehitys

Salkut	Markkina-arvo			Tuotto				Alusta	Riski		Tunnusluvut	
	€Eur	Paino	VA	1 kk	3 kk	6 kk	12 kk		Vola	Beta	Alpha	TE
Koko Salkku	171 206	100%	7.50%	1.82%	3.47%	7.50%	17.11%	14.27%	12.25%			
Vertailusalkku		100%	5.22%	1.49%	2.44%	5.22%	13.14%	11.28%	9.91%			
Erotus	0		2.28%	0.33%	1.03%	2.28%	3.96%	3.00%	2.35%			
Alasalkut	Markkina-arvo			Tuotto				Alusta	Riski		Tunnusluvut	
	MA €€	Paino	VA	1 kk	3 kk	6 kk	12 kk		Vola	Beta	Alpha	
Osakesalkku	71 473	42%	14.66%	3.45%	6.11%	14.66%	32.83%	26.22%	22.40%			
Korkosalkku	59 230	35%	0.20%	0.59%	0.79%	0.20%	4.97%	4.47%	5.29%			
Muut sijoitukset	40 503	24%	7.23%	0.89%	3.20%	7.23%	12.32%	6.27%	11.03%			

3. Kajaanin kaupungin toimialat ja liikelaitokset

3.1 Konsernihallinto

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Konsernipalveluiden toimintakate ylittää alkuperäisen talousarvion 5,6 miljoonaa euroa. Poikkeaman selittää pääosin Kainuun Soten kuluvan vuoden tulosenrusteen perusteella on kirjattu 6,5 miljoonan euron jaksotus 30.6.2021 toteumaan. Kainuun Soten kuluvan vuoden tilikauden tulosenruste tammi-toukokuun (Yhtymähallitus 2.7.2021 § 223) toteuman perusteella on -27,0 miljoonaa euroa alijäämäinen, josta Kajaanin osuus on noin puolet. Lisäksi vuodelle 2021 on kohdistumassa palkkaharmonisoinnin vaikutuksia, joita ei ole huomioitu Kainuun Soten tilinpäätösennusteissa.

Konsernipalveluiden oman toiminnan osalta toimintatuottoja toteutuu 1,8 miljoonaa euroa (TA 1-6/2021 2,5 milj. euroa) ja toimintakuluja 9,7 miljoonaa euroa (TA 1-6/2021 10,5 milj.euroa). Toimintatuotot eivät toteudu suunnitelman mukaisesti, koska hallinnon palveluiden kulujen kohdentamista vyörytyserinä ei olla saatu käyttöön vielä alkuvuoden aikana. Toimintakulut alittavat kuitenkin budjetin selkeästi ja toimintakate toteutuu kokonaisuudessaan arvioitua paremmin.

Maahanmuuttajapalvelut (kiintiöpakolaisten kotouttaminen ja turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskus) siirtyivät elinvoimapaalveluihin 1.1.2021. Samalla toimintojen nimi muutettiin kansainvälisiksi palveluiksi ja toiminnan sisältöön lisättiin aiempaa vahvemmin kaikkien maahanmuuttajien palvelut, maahantulositystä riippumatta (työn, opiskelun ja perhesyiden vuoksi muuttavat).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 31.5.2021 hallintosäännön muutoksen, jolla kaupunginhallituksen toimialan rakennetta muutettiin. Keskushallinnosta ja elinvoimapaalveluista muodostettiin konsernipalvelut toimiala, jonka tulosyksiköitä ovat elinvoimapaalvelut, hallintopalvelut, henkilöstöpalvelut ja talouspalvelut. Samalla johtamisvastuut muuttuivat siten, että kaikkien tulosyksiköiden päälliköt ovat suoraan kaupunginjohtajan alaisuudessa.

Kaupunginhallituksen alaisuuteen perustettiin 1.8.2021 alkaen uusina toimieliminä konsernijaosto ja osallisuus- ja hyvinvointijaosto.

Tietohallintouudistus on toteutettu suunnitellusti ja ulkoinen palveluntuottaja on vaihtunut Kainuun Sotes-ta Ateaan. Henkilöstön kanssa on aloitettu kehittämistyö työn organisoiminnin, työnkuvien, vastuiden ja osaamisen kehittämiseksi.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluntuottaja ja järjestelmämuudistuksen hankintaprosessia vietiin suunnitelman mukaisesti eteenpäin sidosryhmähankintana neuvottelumenettelyllä. Toimittajien kanssa järjestettiin kolme neuvottelukertaa kevään aikana ja lisäksi kesäkuulla järjestettiin palveluesittelyt esimiehille, benchmarkattiin toimittajien referenssikohteita ja käytiin läpi palveluiden ja järjestelmien kehitystiekarttaa. Lopulliset tarjouspyynnöt lähetettiin 22.6.2021 ja hankintapäätös tehdään syksyn aikana.

Talouden sopeuttamissuunnitelman puolivälitarkastelua on tehty talousarvion valmistelun yhteydessä. Talouden sopeuttamissuunnitelman toimenpiteitä on tarpeen vahvistaa ja etsiä uusia toteutusmahdollisuuksia (KH 8.6.2021 120 § linjaus). Suunniteltu aikataulu on vuoden 2022 loppuun.

Hyvinvointialueiden lainsäädäntö hyväksyttiin 23.6.2021. Muutos on erittäin merkittävä kuntakentällä. Muutoksen talousvaikutukset kaupungin talouteen huomioidaan osana talousarvion 2022 ja -suunnitelman 2023 - 2024 laadintaa.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Raportointivastuussa kaupunginjohtaja

Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Asukkaat, yritykset ja yhteisöt osallistuvat kaupungin kehittämiseen	Osallistamiskohteiden määrä	Osallisuutta toteutetaan vähintään viidessä kehittämissuunnitelmassa.	Kaupungin, KAMKin ja Diakoniasseuran yhteisessä PORE-hankkeessa on osallistettu asukkaita Lohtajan ja Huuhkajavaaran alueen kehittämiseen mm. osallistavan budjetoinnin keinoin. Kirjaston yläkerran uudistaminen toteutettiin kuntalaiskehittämisen työpajojen ideoinneilla. Liikuntapalveluiden palvelutarvetta haja-asutusalueella kartoitettiin kylissä toteutetuilla kuntalaiskiertoilla.	Toteutuu osittain
Asiointimahdollisuudet kohti 24/7	Sähköisten asiointipalvelujen määrä	Otetaan käyttöön viisi uutta sähköistä palvelua.	Työllisyyspalveluissa on otettu käyttöön sähköinen kuntalaisasiakaspalvelu. Kajaanin Veden uusi asiakastietojärjestelmä tarjoaa asiakkaille uusia sähköisiä palveluja. Rakennuspiirustusten sähköinen kauppa Trimblessä on pilotointivaiheessa.	Toteutuu osittain

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Resurssiviisautta tukeva hankintaohjelma.	Ympäristökriteerit hankinnoissa kpl.	Hankintojen kriteereihin otetaan ympäristönäkökulmia korostavia kriteereitä sekä sopimukseen näitä tukevia seuranta menetelmiä. Huomioidaan vähintään viidessä (5) eri hankinnassa.	Kaikissa hankinnoissa on velvoite täyttää lain minimivaatimukset, 4 hankinnassa on tarkennettu ehto ympäristönäkökulmien huomioon ottamiseksi.	Toteutuu osittain
Kehitetään innovaatiokumppanuuksien kautta resurssiviisaita hankintoja.	Innovaatiokumppanuuksien määrä hankinnoissa.	Innovaatiokumppanuuksia toteutetaan vähintään 2 kpl vuoden 2021 aikana.	Innovaatiokumppanuuksia on toteutettu 2: Keskuskentän energiaratkaisut ja tulevaisuuden toimistokalusteet palveluna.	Toteutuu
Etätyömahdollisuuksia lisätään ja tilojen käyttöä tehostetaan.	Etätyön määrä (% työajasta) ja käytettävien tilojen määrä (m ² /hlö).	Etätyö lisääntyy.	Työnantaja on noudattanut valtakunnallista etätyösuositusta. Tilojen yhteiskäyttöä on lisätty etätyön yleistymisen myötä.	Toteutuu osittain

Tulevaisuus nuorissa

Edistetään työttömien nuorten aktiivisuutta ja osallistumista työllistymistä edistäviin palveluihin.	Alle 30-vuotiaat työttömät työnhakijat ja työllistymistä edistävässä palvelussa %	Vähintään 50% kajaanalaisista työttömistä nuorista (joiden äidinkielenä on suomi tai ruotsi) ovat työllistyneitä, työllistymistä edis-	Nuoria alle 30-vuotiaita työnhakijoita oli 13.7.2021 817 kpl. Näistä nuorista tukityöllistettyinä on 78, yleisillä avoimilla työmarkkinoilla 140, lomautettuna 7, työllistymistä edistävässä	Toteutuu
--	---	--	---	---

		tettävissä palveluissa taikka koulutuksessa.	palveluissa 58, koulutuksessa (omaehtoisessa opiskelussa taikka työvoimakoulutuksessa) 99kpl. Työttömän statuksella on 505 nuorta. Yli 50% työttömistä nuorista on tällä hetkellä palveluissa, työllistettynä taikka koulutuksessa.	
Kuntalisän käytön lisääntyminen	Kuntalisällä työllistettyjen nuorten määrä	Vähintään 20 nuorta vuoden aikana.	Tämän hetkinen tilanne on 16/20. Todennäköisesti ylitetään tavoite.	Toteutuu
Kaupunki tarjoaa kuntouttavan työtoiminnan ja työkokeilun mahdollisuuksia kaupunkiorganisaatiossa.	Kuntouttavan työtoiminnan ja työkokeilujen piirissä olevien %-osuus henkilöstön määrästä.	2,5 %	Koronapandemian vuoksi asiakaita on ohjautunut vähemmän työkokeiluun ja kuntouttavaan. Mittarin tilastointi on myös haasteellista, koska tarkkaa lukumäärää ei ole tiedossa paljonko kaupungin yksiköihin ohjautuu työllistämistä edistäviin toimenpiteisiin. Palkkatuettuja henkilöitä on ollut tasaisesti 200-250 vuodessa.	Toteutuu osittain

Osaajista elinvoimaa

KAMKiin Kainuun ulkopuolelta hakeutumiselle tuki vetovoimatekijöillä ja markkinoinnilla	KAMKiin Kainuun ulkopuolelta hakeneiden osuus	80 % ensisijaisista hakijoista	Maakunnan ulkopuolisten ensisijaisien hakijoiden osuus kaikista ensisijaisista hakijoista vuoden 2021 kevään yhteishaussa oli 66 %.	Toteutuu osittain
KAMK:sta valmistuneiden alueelle työllistymiselle tuki pitovoimatekijöillä, harjoittelulla, päättötöillä ja kesätyöpaikoilla	KAMK:sta valmistuneiden työllistyminen Kainuuseen	60 %	Vuonna 2020 AMK- ja YAMK-tutkintoon valmistuvista 53,3 % työllistyi Kainuuseen ja tammi-kesäkuussa 2021 valmistuneista 46,3 %.	Toteutuu osittain
Kaupunkiorganisaatio avoimena kehitysalustana ja aktiivisena yhteiskehittäjänä	Kehitysalusta- ja yhteiskehittämisen pilotit ja nopeat avaukset, myös osana innovaatioekosysteemisopimusta, lkm	3 kpl	Kasvutiimeissä toteutettu mm. pääkirjaston osallistava kehittäminen, Lohtajan asukkaita alueen kehittämiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen osallistava Pore-hanke, DECIDO-hanke, jossa tehdään kv. tietokanta viranomaisten toimintaohjeista yleisiin hätätilanteisiin, RAVE – rakentamisen vähähiiliset energiaratkaisut -hanke käyttöönottoa rakentamisessa, innovaatioekosysteemisopimuksella käynnistetty kaksi osaamisen kehittämisen hanketta.	Toteutuu
Vetovoiman ja pitovoiman parantaminen nuorten aikuisten ikäluokan keskuudessa	Nuorten aikuisten Kajaani, Opiskelijan Kajaani, Naisnäkökulman elinvoimapolitiikan pilotti	Piloteista saatujen oppien jalkauttaminen	Naisnäkökulma-pilotti herätti paljon positiivista kiinnostusta. Hanke toi hyvin esille Kajaanin vetovoiman ja pitovoiman keskeiset haasteet. Yliopistollisen koulutuksen puutteeseen pyritään vastaamaan ainakin opetusalan koulutuksen kehittämällä, jossa Oulun yliopisto on aloittanut uusia monimuotoisia alueiden tarpeisiin vastaavia	Toteutuu

			koulutushankkeita. Pilotin muita jatkotoimenpiteitä on valmistelu mm. kaupungin markkinoinnissa. Opiskelijamyönteisen Kajaanin toimenpiteitä jatketaan yhteistyössä KAMO:n kanssa.	
--	--	--	--	--

Riskienhallinta

- 20 – 25** Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski. Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
- 10 – 16** Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski. Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
- 4 – 9** Huomioitava tai seurattava riski. Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
- 1 – 4** Ei riskiä tai hyvin matala riski. Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskiluokka	Riski	Riskiarvio	Toteutunut 30.6.
Strategiset riskit	Kajaanin kaupungin talous ei ole pitkällä aikavälillä tasapainossa. Talousarvion taloudellisia tavoitteita ei saavuteta ja talouden raameissa ei pysytä.	Todennäköisyys: 4 Vakavuus: 5 20	Kaupungin käyttötalous ei ole tasapainossa. Kaupunginhallitus on ohjeistanut 8.6.2021 kokouksessaan toimialoja ja liikelaitoksia toteuttamaan kaupunginvaltuuston vuonna 2019 hyväksymän talouden sopeuttamissuunnitelman toimenpiteitä määrätietoisesti ja etsimään uusia talouden tasapainottamiskohteita. Lisäksi Kaupunginhallitus edellyttää Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymää laatimaan tulosaluekohtaisen talouden tasapainottamisohjelman ja ryhtymään välittömiin toimenpiteisiin sen toteuttamiseksi yhteistyössä kaikkien jäsenkuntien kanssa. Tasapainottamisohjelma tulee esitellä syksyllä käytävän talousarvion raameineuvottelun yhteydessä.
Strategiset riskit	Väestö vähenee ja huoltosuhde heikkenee.	Todennäköisyys: 4 Vakavuus: 3 12	Väestön väheneminen on jatkunut, mutta taittunut hieman.
Strategiset riskit	Työvoiman saatavuus alueella heikkenee.	Todennäköisyys: 5 Vakavuus: 4 20	Kainuussa osaavan työvoiman rekrytointihaasteet ovat Suomen maakuntien suurimmat, vaikkakin rekrytointiongelmien ovat yksi yritysten kasvun este laajasti koko maassa. Kaupunki panostaa ulkomaisen työvoiman saatavuuteen ja pysyvyyteen sekä yhteistyössä kumppanien kanssa erilaisiin rekrytointitoimenpiteisiin, ja parantaa myös omaa työnantajamielikuvansa. Työllisyyden kuntakokeilulla tavoitellaan merkittäviä vaikutuksia työttömyyden vähentämiseen ja työn ja työvoiman parempaan kohtaamiseen.
Rahoitusriskit	Sijoitustoimintaan liittyvät riskit toteutuvat	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 5 15	Sijoitusvarallisuus on kasvanut asetettujen tavoitteiden mukaisesti ja riskit eivät ole toteutuneet.

Toiminnalliset riskit	Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelutuottajan ja järjestelmien kilpailutus epäonnistuu.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 4 12	Hankintaprosessia on edistetty suunnitelman mukaisesti kevään 2021 aikana ja lopulliset tarjouspyynnöt lähetetty 22.6.2021. Hankintapäätös tehdään syksyn 2021 aikana.
Toiminnalliset riskit	Tietojärjestelmien toimintahäiriöt ja tietoturvaan sekä tietosuojaan liittyvät riskit toteutuvat.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Alkuvuodesta kaksi tietosuojajoik-keamaa, joista toinen on ollut palveluntuottajalla ja toinen omassa ylläpidossa olevassa järjestelmässä. Tarvittavat lain edellyttämät ilmoitukset viranomaisille sekä asianosaisille on tehty. Tiedossa ei ole, että näistä poikkeamista olisi aiheutunut identiteettivarkauksia tai muita seuraamuksia. Näiden lisäksi on saatu muutama pienempi tietoturvapojkeamailmoitus, jotka on käsitelty mutta eivät ole johtaneet jatkotoimenpiteisiin.

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Päätöksentekoprosessi	Tarkastellaan päätöksentekoprosessin ja delegoinnin asianmukaista järjestämistä.	Päätöksenteossa ja delegoinneissa ei ole tullut ilmi poikkeamia.
Henkilöstöasiat	Kehityskeskustelut ja työpaikkakokoukset järjestetään. Työyhteisön Party- toimivuuskyselyn 2020 toimenpiteet laaditaan ja niiden toteutumista seurataan. Johtoryhmätyöskentelyä kehitetään ja arvioidaan (johtoryhmävalmennuksen pohjalta).	Kehityskeskusteluja on käyty ohjeistuksen mukaisesti, ja niiden käymisen tärkeyttä on painotettu koronapandemian aikana, samoin kuin työpaikkakokoustenkin pitämistä. Party-kyselyn pohjalta kerätyt toimenpidesuunnitelmat ovat palautuneet Henkilöstöpalveluihin, ja yksiköt ovat toteuttaneet tehtyjä suunnitelmia. Toteuttaminen jatkuu loppuvuoden aikana. Johtoryhmätyöskentelyn osalta arviointi on meneillään, ja tarkoituksena on järjestää osallisille kysely asiasta.
Taloussuunnittelu	Talousarvion seuranta ja taloustietojen oikeellisuus Sarastia 365BI raportointi otetaan käyttöön.	Sarastian tuottama 365BI raportointi ei ole tavoitteen mukaisella tasolla. Laksäiteinen raportointi on toteutettu. Tavoitteena oli, että vuoden 2021 alusta lukien 365BI raportoinnilla voidaan raportoida palveluluokittain talouden seurantaraportit. Samassa yhteydessä tavoitteena oli, että keskitettyjen palvelujen kulut kohdistetaan eri palveluille aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Kesäkuun lopussa toteutusta ei ole vielä tehty.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Laskujen ja tositteiden käsittelyn laatu varmistetaan. Yhteistoiminta palveluntuottajien kanssa varmistetaan. Varainhoitajien toimintaa seurataan ja valvotaan.	Ostolaskujen ajantasainen käsittely ei ole täysin toteutunut kesäaikaan lomien ja puutteellisten sijaistusten myötä. Ostolaskujen käsittelyn ajantasaisuutta valvotaan viikoittain ja merkittävilä viivästysseuraamuksilta on kuitenkin vältytty. Palveluntuottajan kanssa on tehty sään-

		<p>nönmukaista yhteistyötä ja kuntatalouden raportointi on hoidettu uusien lakisäätteisten velvoitteiden mukaisesti.</p> <p>Varainhoitajat ovat raportoineet kuukausittain sopimusten mukaisesti ja rahoitustyöryhmä kokoontui kevään 2021 aikana kolme kertaa.</p>
Talousraportointi	Tilivelvollisten seurantavastuu kirjanpidon tapahtumista toimialoitain	Sarastian BI365-raportointi on otettu käyttöön ja koulutettu esimiehet talouden seurantaan. Taloutta seurataan johtoryhmissä ja raportoidaan toimielimiin säännöllisesti.
Omaisuuuden hallinnointi	<p>Vakuutusten ajantasaisuus varmistetaan.</p> <p>Noudatetaan hankintaohjeita.</p>	<p>Vakuutukset kilpailutettiin ja uusi palveluntuottaja IF aloitti 1.1.2021. Etätyötä varten otettiin erillinen etätyövakuutus 5.2.2021 alkaen.</p> <p>Hankintoihin on luotu prosessit eri hankintamenettelyille ja niitä tukevat ohjeet, joita noudatetaan ja poikkeamia seurataan.</p>
Tietohallinto ja tietoturva	<p>Toteutetaan sisäisen tarkastuksen raportissa vuodelle 2020 esitetyt toimenpiteet.</p> <p>Tietohallintouudistuksen seuranta ja arviointi (toiminta & talous).</p>	<p>Sisäisen tarkastuksen raportin pohjalta on saatu toteutettua seuraavat toimenpiteet: Tietosuoja- ja tietoturvatyöryhmä on perustettu ja tietoturvapääällikkö nimetty. Tietosuoja- ja tietoturvapoliittikka on päivitetty (KH 8.6.2021 §121). Hankintasopimuksia varten on luotu lakien edellyttämät kaupungin omat sopimusliitteet molempia sekä tietoturvaa että tietosuojaa varten. Tietosuoja- ja/tai tietoturvapoikkeaman käsittelyn prosessi ja dokumentaatiomallit on luotu. Salassapidetyn sähköpostin käyttö on ohjeistettu. Kriittisten palvelujen järjestelmät on tunnistettu ja luokiteltu. Luottamushenkilöille on laadittu allekirjoitettava tietoturva- ja tietosuojasitumus. Tietoturvakoulutus henkilöstölle on tulossa syksyllä 2021. Muutoin raportin mukaisten toimenpiteiden työstäminen jatkuu edelleen.</p> <p>Tietohallintouudistus: tietoliikenteen osalta yliheitot jatkuvat edelleen. Vanhoja tietoliikenneyhteyksiä ei olla saatu purettua suunnitellussa aikataulussa. Laitevaihdot ovat olleet keskeytyksessä kevästä 2020; niitä päästään taas toteuttamaan syyskuusta 2021 lähtien. Viivästykset aiheuttavat jonkin verran päällekkäisiä kustannuksia.</p>
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	<p>Avustusten jakamista koordinoidaan.</p> <p>Takausten ja vakuuksien vakuusarvon säilyminen</p> <p>Vakuuksien ja takauksien hallinta siirtyy CaseM asianhallintajärjestelmään.</p>	On toteutettu.
Sopimushallinta	CaseM-järjestelmän sopimushallintaosion käyttöä laajennetaan ja kehitetään	Sopimushallinnan luokittelua ja järjestelmäkehitystä ja -vertailua on tehty. Työ

	aktiivisesti.	jatkuu edelleen.
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Laari-projektisalkku hyödynnetään täysimääräisesti. Projekteja ja hankkeita seurataan järjestelmällisesti. Projektihallinnan koulutusohjelma toteutetaan.	Laari on otettu käyttöön ja koulutukset jatkuvat. Projektien ja hankkeiden seuranta kehitetään edelleen.

Konsernihallinto	TA 1-6	TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6
1000 €	TA 2021	2021	erotus	määräraha	2020
Myyntituotot	4 766	2 205	1 487	-717	1 153
Maksutuotot	7	5	1	-4	4
Tuet ja avustukset	1 203	196	210	14	64
Vuokratuotot	102	30	45	15	45
Muut toimintatuotot	112	33	46	13	167
Toimintatuotot	6 190	2 469	1 789	-680	1 433
Valmistus omaan käyttöön	25	7	14	7	-11
Henkilöstökulut	-7 747	-3 717	-3 523	194	-3 433
Palvelujen ostot	-148 518	-74 827	-80 402	-5 575	-79 047
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-154	-74	-51	23	-103
Avustukset	-5 059	-2 521	-2 013	508	-2 751
Vuokratulut	-767	-392	-382	11	-381
Muut toimintakulut	-265	-138	-208	-70	-186
Toimintakulut	-162 510	-81 669	-86 579	-4 910	-85 901
TOIMINTAKATE	-156 295	-79 193	-84 775	-5 583	-84 468
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.			2	2	5
VUOSIKATE	-156 295	-79 193	-84 773	-5 580	-84 462
Poistot, arvonal., satunn.erät yht.	-776	-403	-300	103	-279
TILIKAUDEN TULOS	-157 071	-79 596	-85 073	-5 477	-84 741
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			25	25	
Poistoeron, var. ja rahast. lis(-)/väh(+)/yht.			25	25	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-157 071	-79 596	-85 048	-5 452	-84 741

3.2 Vuolijoen aluelautakunta

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Ensimmäisellä vuosipuoliskolla on käytetty palveluiden ostoon varatut määrärahat. Suurin yksittäinen menoerä on ollut latujen ja kaukaloiden talvikunnossapito.

Henkilöstökulut alittaneet talousarvion. Talousarvion kokonaismääräraha riittää vuoden 2021 kuluihin.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
------------------------	---------	--------------	------------------	------

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Kyläyhdistykset ja järjestöt kehittävät retkeilykohteita tapahtumaympäristöksi.	Tapahtumien lukumäärä	1 - 5 uutta tapahtumaa	Tapahtumia ei ole voitu järjestää alkuvuonna koronatilanteesta johtuen.	Toteutuu osittain
Aktivoidaan kyläyhteisöt, yhdistykset ja järjestöt kehittämään omaehtoisesti asuin- ja liikunta-alueitaan hankkeilla.	Hankkeiden määrä	1 - 5 hanketta	Hankkeita on esitetty kaikkiaan n. 10 hanketta ja hankesuunnittelussa ensimmäinen hanke. Mikäli hankkeeseen saadaan rahoitusta, toteutus siirtyy vuodelle 2022.	Ei toteudu
Kehitetään luontomatkailemista yhteistyössä yritysten ja yhteisöjen kanssa.	Luontomatkailemishanke	Hankkeen esisuunnitelma on valmis.	Ei ole aloitettu toimenpiteitä.	Ei toteudu

Tulevaisuus nuorissa

Nuoret mukaan aluelautakunnan toimintaan ja alueen kehittämiseen	Nuorten tekemien kehittämissesitysten määrä	1 - 6 esitystä	Moposuora ja tulipaikka sekä Vuottolahden nuorten yhteinen paikka kylätalolle tai rantaan.	Toteutuu
Nuoret mukaan hanketoimintaan	Nuorten ideoimien hankkeiden määrä	1 - 4 hanketta	Nuorilta alle 29 vuotiaalta on tullut 2 esitystä. Honkisen saaren korjaukset ja Käkisaaren puolella olevan levikkeen, polun ja laiturin uudishanke.	Toteutuu
Lisätään veto- ja pito-voimaa alueella.	Paluumuuttajien määrä	1 - 5 nuorta paluumuuttajaa	2 nuorta paluumuuttajaa.	Toteutuu

Osaajista elinvoimaa

Valokuituverkon rakentaminen	Uusien yritysten ja työpaikkojen määrä	1 - 2 yritystä / 5 työpaikkaa	Valokuidun rakentaminen aloitettu kesällä 2021.	Ei tietoa
------------------------------	--	-------------------------------	---	--

Vuolijoen aluelautakunta	TA 1-6		TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6
1000 €	TA 2021	2021	2021	erotus	määräraha 2020	2020
Henkilöstökulut	-30	-15	-5	10	25	-6
Palvelujen ostot	-63	-32	-61	-30	2	-9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	0		0	1	
Avustukset	-4	-2	-1	1	3	-7
Muut toimintakulut	-2	-1		1	2	
Toimintakulut	-100	-50	-67	-17	33	-21
TOIMINTAKATE	-100	-50	-67	-17	33	-21
VUOSIKATE	-100	-50	-67	-17	33	-21
TILIKAUDEN TULOS	-100	-50	-67	-17	33	-21
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-100	-50	-67	-17	33	-21

3.3 Sivistystoimiala

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteutuksesta ja olennaisista poikkeamista

Sivistystoimialan toimintakate ajalta 1.1. - 30.6.2021 on -34,6 M€ eli noin 153 000 € jaksotettua talousarvioita parempi. Toimintatuottoja kertyi noin 309 500 € budjetoitua vähemmän, mutta vastaavasti toimintamenot olivat noin 463 000 € jaksotettua talousarvioita pienemmät. Koronarajoitukset vaikuttivat saatuihin toimintatuottoihin. Kulttuurilaitoksista teatterin sekä kulttuuri- ja kongressin pääsymaksutulot jäivät budjetoitua pienemmäksi. Toimintakuluissa henkilöstökulut toteutuivat talousarvion mukaisesti ja palvelujen ostot sekä avustusmenot kesäkuun loppuun olivat jaksotettuun talousarvioon nähden pienemmät.

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan kokoukset pidettiin tammi-toukokuussa etäkokouksina. Kesäkuun kokous pidettiin hybridikokouksena. Talous on toteutunut suunniteltua paremmin.

Sivistystoimialalla on aloitettu kokonaisvaltainen selvitystyö 1.1.2021. Tavoitteena on laatia suunnitelma toiminnan ja tilojen sopeuttamiseksi alenevaan lapsi-, oppilas- ja asiakasmäärään.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen päiväkodit ovat toimineet koronasta huolimatta normaalisti. Yksityinen Touhulan päiväkoti lopetti toimintansa joulukuussa ja alkuvuonna 2021 ja lapset sijoituivat kunnallisiin ja yksityisiin päiväkoteihin. Tämä aiheutti sen, että mm. keskustan päiväkotipaikat täyttyivät ja joen pohjoispuolen paikoista oli pulaa. Varhaiskasvatukseen osallistumisaste nousee. Kajaani valikoitui kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun ja kaksi kunnallista päiväkotia ja yksi yksityinen päiväkoti on mukana kokeilussa, joka alkaa elokuussa 2021. Valtio on luvannut korvata kokeilusta aiheutuvat kustannukset. Hankerahoituksella toimivat varpumentori työpäri ja perheohjaajat saivat asiakkailtaan erinomaista palautetta työstään. Työlle saatiin jatkorahoitus vuoden 2022 loppuun asti. Kajaanin kaupungin hallinnoima Kainuun kuntien yhteinen hanke: Lapsen tuen mallin kehittämiseen sai rahoitusta 175 000 €, toiminta käynnistyy elokuussa 2021. Kajaanin varhaiskasvatus on mukana valtakunnallisessa Oikeus Oppia työryhmässä. Kajaanilla on myös vetovastuu OPH:n Pohjois-Suomen verkostosta. Asiakasmaksulainmuutos alentaa varhaiskasvatuksen asiakasmaksukertymää 1.8.2021 alkaen arviolta noin 30%, samoin kaksivuotinen esiopetuskokeilu vähentää kertymää. Varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien rekrytoinnissa on haasteita. Pikku-Ketun päiväkodin remontti valmistui ja päiväkoti avasi ovensa tammikuussa. Sivistyslautakunnan päätöksellä Vuolijoen päiväkoti muuttaa Vuolijoen koulun tiloihin lokakuussa 2021. Koulun tiloissa tehdään parhailaan remonttia. Pedagogisen johtajuuden sisäinen kehittäminen otettiin positiivisesti vastaan ja siihen on sovittu jatkoa. Koulutuksiin on osallistuttu pääsääntöisesti etäyhteydellä. Kesäkuun loppuun mennessä varhaiskasvatuksen toimintakate on toteutunut noin 470 000 € budjetoitua paremmin.

Perusopetus

Perusopetuksessa opetus järjestettiin koronasta huolimatta pääosin lähiopetuksena. Kevään aikana ilmeni yksittäisiä karanteeneja sekä yksi isompi kokonaista luokkaa koskenut rypäs. Opetus toteutettiin näiltä osin etäopetuksena. Tukitoimina jatkettiin hankerahoituksen turvin NOPO-opo, Tutka- ja Helppi -työparitoimintaa. Lisäksi perusopetuksessa työskenteli hankerahalla ylimääräisiä laaja-alaisia erityisopettajia sekä resurssi- ja samanaikaisopettajia. Kevään aikana haettiin jatkorahoitusta näille tukitoimille, mutta haut eivät onnistuneet toivotulla tavalla. Tasa-arvo ja laatu -rahoituksen turvin laaja-alaisia erityisopettajia sekä resurssi- ja samanaikaisopettajia voidaan jatkossakin palkata. Myös tehostettu opinto-ohjaus tulee jatkumaan. Helppi- ja Tutka-toiminta lakkaa toistaiseksi.

Uusi sairaalakoulu valmistui ja toiminta siellä alkaa elokuussa 2021. Vuolijoella päiväkotia ja koulu yhdistyvät samaan kiinteistöön syksyn alkupuolella. Lisäksi muissa kiinteistöissä on tehty remonttia kiinteistöjen hyvän laadun ja toimivuuden takaamiseksi. Tilojen käyttöä on pyritty edistämään ja joustavan perusopetuksen sekä aikuisten perusopetuksen opetus on siirretty alkamaan Kaukametsän tiloissa elokuusta 2021 alkaen.

Mitä kuuluu 2020? -kyselyn tulokset julkaistiin alkuvuodesta 2021. Tuloksien perusteella perusopetuksen oppilaat voivat yleisesti hyvin. Kouluympäristö koetaan yleisesti turvalliseksi ja mukavaksi. Eniten haasteita ilmeni sosiaalisissa suhteissa, arjenhallinnan taidoissa sekä työrauhassa. Tulosten perusteella tukea on voitu kohdistaa luokkatasolla tarpeen mukaan.

Kulttuurilaitokset ja nuorisopalvelut

Kirjasto

Kirjastot toimivat tavanomaiseen tapaan koko alkuvuoden. Pääkirjaston yläkerrassa olevat kokoontumistilat otettiin käyttöön pääsääntöisesti vasta kesäkuun alussa.

Kainuun museo

Museon toiminta on ollut talousarviosuunnitelman mukaista. Näyttelytoiminta oli monipuolista. Perusnäyttelyn lisäksi esillä oli 31.1. asti edellisvuonna aloitettu sotahistoriaa esittellyt näyttely Kenttäradan monet kasvot, 21.2.-5.5. Kainuun keskussairaalan historiaa esittellyt näyttely Tornin jalustalla ja 2.6. alkaen lapsiperheille suunnattu näyttely Metsänpeitto. Galleriahuoneessa oli alkuvuonna esillä kolme pienoisenäyttelyä. 30.6. mennessä näyttelyissä oli käynyt 2750 kävijää, mikä on jonkin verran keskimääräistä vähemmän. Koronapandemian vuoksi museossa ei ole toteutettu opastettuja esittelyjä ryhmille. Asiakas palaute näyttelyistä on ollut erittäin hyvä.

Kokoelmapoliittisen ohjelman päivitys alkoi keväällä. Kokoelmatietojen tarkistuksia ja täydennyksiä on tehty edellisvuonna käyttöön otettuun uuteen kokoelmahallintajärjestelmään ja valokuvien luettelointi on edennyt hyvin. Kuvien julkaiseminen Finna-järjestelmässä siirtyi vuodelle 2022 Finnan ruuhkautumisen vuoksi. Kokoelmien kartunta on ollut maltillista. Alueellisena vastuumuseona toimiminen on painottunut Kainuun paikallismuseoiden opastukseen ja kehittämiseen sekä kulttuuriperinnön vaalimiseen kaavoituksissa, metsätöissä, teollisuus- ja kaivosalueiden laajennuksissa sekä sähköverkkojen uusimisessa.

Taidemuseo

Taidemuseo toimi alkuvuoden tavanomaiseen tapaan. Uusia näyttelyitä oli kaksi. Koululaisryhmiä kävi hieunan vähemmän kuin tavallisesti. Taidetestaajat vietiin läpi suunnitellusti. Alkuvuonna kävijöitä tavanomaisesta vähemmän, mutta kesän edetessä kävijämäärä kasvoi.

Kansalaisopisto

Kaukametsän opiston kevään opetus toteutettiin pääsääntöisesti etäopetuksena koronapandemia leviämisen ehkäisemiseksi. Kädentaitojen – ja visuaalisen taiteiden kurssit käynnistyivät terveys- ja turvallisuussäädösten mukaisesti toteutettuna talviloman jälkeen. Alkukevään pitämättömät tunnit korvattiin jatkamalla opetusta lukukauden loppuun saakka. Yleisöluennot toteutettiin sekä lähi- että etätilaisuuksina ja osa tallennettiin jälkikäteen vapaasti katseltavaksi videoksi internettiin. Koronan vaikutus on nähtävissä opiskelijamäärän vähentymisenä. Esimerkiksi joitakin kursseja ei voitu käynnistää lainkaan koronasäädösten vuoksi.

Musiikkiopisto

Kevätlukukauden opetus järjestettiin pääosin lähiopetuksena. Ainoastaan Vaalassa järjestettiin etäopetusta 7.-22.1. Pohjois-Pohjanmaan koronarajoitusten takia, ja Kaukametsän kamarikuoron opetus oli koronatilanteesta johtuen tauolla koko kevätlukukauden ajan. Etenkin ryhmäopetuksessa eli tanssissa ja varhaisiän musiikkikasvatuksessa oppilasmäärät ja lukukausimaksutulot olivat tavallista pienempiä. Suurin osa konserteista sekä tanssin kevätnäytös järjestettiin ilman yleisöä striimattuna tai videoituna.

Kulttuuri- ja kongressi

Kaukametsän kongressikeskuksen kaikki ulkopuoliset yleisötilaisuudet on siirretty 1.1.-30.6. syyskuksi koronatilanteen vuoksi. Muutamia pieniä tilaisuuksia kuten kalusteiden myyntityttöilyitä on ollut. Kajaanin Dance festival järjestettiin täysin striimattuna 29.-31.1.2021. Toukokuussa kaksi kulttuurin konserttia järjestettiin Kouta-salissa koronarajoituksin. Kajaanin Runoviikko järjestettiin koronaohjeistuksen mukaisesti hieman pienempänä ja puolella yleisökapasiteetilla. Tilaisuuksien kävijöiden yhteystiedot on kerätty ja näistä tilaisuuksista ei yhdestäkään ole tullut altistuksia.

Teatteri

Kajaanissa esitystoiminta on toiminut Kajaanin kahdessa toimipisteessä teatterin arjen kannalta suunnitellusti. Paikkamäärää katsomoissa on vähennetty, osa paikoista on otettu pois myynnistä. Teatteritalolla 215 katsomon paikasta on ollut myynnissä 20 paikkaa, pienellä näyttämöllä 86 paikasta 20. Kevään katsojavoitteen täytyi 9 % (katsojia oli 1569 tavoitteesta 13573). Aulahenkilökuntaa on lisätty yleisön turvallisuuden varmistamiseksi. Yleisösisäänkäyntiä ja narikkaa on laajennettu ja lipunvaihtoa sekä muuta asiakaspalvelua on sujuvoitettu. Kevään osalta on peruttu yhteensä 53 esitystä, joista 47 olisi ollut kiertue-esityksiä aluetheaterin piirissä. Hylje-näytelmän vierailu Espooseen peruuntui toistamiseen, samoin Marjo Leinosen vierailukonsertti. Suunniteltu vappukonsertti peruutettiin ennen tuotannon aloitusta.

Teatterilla on kevään aikana kehitetty digitaalisen teatterikonseptia aluetheateritoiminnan uutena muotona kiertävän esitystoiminnan rinnalle.

Nuorisopalvelut

Ohjaamo, Starttipaja ja Etsivä nuorisotyö toimivat normaalisti koronaohjeistuksen puitteissa. Kerhot, päiväleirit ja nuorisotilat toimivat koronaohjeistusten mukaan tavanomaista pienemmissä ryhmissä. Isommat tapahtumat ja yöleirit jäivät toteutumatta koronan vuoksi. Uutena toimintana aloitettiin AVIn täysrahoituksella koulun nuorisotoiminta kahden ohjaajan voimin. Hanke on Kaikki Kelkkaan Kajaanissa ("KaKe").

Nuorisopalveluissa suunniteltiin ja valmisteltiin tilamuutoksia elokuuta 2021 varten: Kuurnan nuorisotiloista luovuttiin. Korvaavat tilat saadaan Kätönlahden koulusta. Asemakatu 2:n tiloista luovutaan elokuussa 2021 ja korvaavat tilat saadaan Vienankatu 5:sta ja Pohjolankatu 16:sta.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Raportointivastuussa sivistysjohtaja

Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Osallistuminen kansallisiin arviointeihin	Kansallisten arviointien tulokset	Saavutetaan vähintään valtakunnallinen keskiarvo.	Varhaiskasvatuksen kaksi päiväkotia osallistui Karvin valtakunnalliseen laatukriteerityöhön. Kansallista arviointia ei ole ollut. Perusopetuksessa yksi koulu on osallistunut 9. luokan englannin arviointiin ja kaksi koulua valmistavan opetuksen arviointiin.	Toteutuu
Asiakastiedon säännöllinen kerääminen ja tiedon hyödyntäminen palvelujen järjestämisessä	Jokaisella tulosalueella on käytössä säännölliset asiakastytyväisyysskyselyt.	Asiakastytyväisyys vähintään hyvällä tasolla	Esiopetuksen arvioinnissa saavutettiin erinomainen tulos. Kehityskohteita myös löytyi. Pedagogien johtajuuden koulutusjakso arvioitiin. Perusopetuksessa toteutettiin koulukuljetuksia koskeva asiakastytyväisyysskysely. Tulokset olivat hyviä ja arvoinnit olivat suurimmalta osin parantuneet edelliseen kyselyyn verrattuna. Kehityskohteita löytyy edelleen.	Toteutuu osittain
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Pääkirjaston kuntalaisille ja järjestöille maksuttomien tilojen käyttöaste	Käyttöaste on korkea.	Tilat on otettu käyttöön vasta kesäkuun puolivälissä. Käyttö vilkastunee syyspuolella.	Toteutuu osittain
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Kaukametsän opiston ja kaupunginkirjaston yhteisten Suorat sanat -tilaisuuksien osallistujamäärä	Vuoden neljään tilaisuuteen osallistujamäärä on korkea.	Korona on rajoittanut toteuttamista, joten vuoden alkupuoliskolla pidettiin vain yksi tilaisuus. Tilaisuuden osallistujamäärä oli korkea.	Toteutuu osittain
Museopalvelujen saataavuuden sekä saavutettavuuden edistäminen kaikissa ikäryhmissä	Museoiden kävijämäärät	Kävijämäärät kasvavat tai pysyvät vähintään nykytasolla.	Kainuun Museon kävijämäärä alkuvuonna on ollut keskimääräistä pienempi johtuen pitkistä näyttelyiden rakentamisajoista sekä ryhmävierailujen puuttumisesta.	Toteutuu osittain
Kulttuuripalvelujen saatavuuden sekä saavutettavuuden edistäminen Kaiku-kortin haltijoilla	Kaiku-kortin käyttökertojen määrä	Kaiku-kortin käyttökertojen kokonaismäärä pysyy ennallaan tai kasvaa.	Kaiku-korttien käyttömahdollisuudet ovat olleet olemattomat tilaisuuksien vähäisyyden vuoksi. Koronatilanteesta johtuen Kaiku-kortteja on käytetty vähän.	Toteutuu osittain

Digitaalisten ratkaisujen hyödyntäminen palvelujen järjestämisessä	Verkkoilmoittautumisen ja -maksamisen käytön laajuus	Tilojen varausjärjestelmä Timmin käyttöaste kasvaa.	Timmi-tilanvarausjärjestelmän käyttöaste on kasvanut.	Toteutuu
Teatteripalvelujen saatavuuden sekä saavutettavuuden edistäminen kaikissa ikäryhmissä	Teatterin kävijämäärä	26 000 - 30 000 kävijää	Teatteritalolla 215 katsomon paikasta on ollut myynnissä 20, pienellä näyttämöllä 86 paikasta 20. Katsojatavoitteesta täyttyi 9 %. Kevään osalta on peruttu yhteensä 53 esitystä.	Toteutuu osittain
Musiikkiopiston palvelujen saatavuuden sekä saavutettavuuden edistäminen kaikissa ikäryhmissä	Musiikkiopiston tilaisuuksien kävijämäärät	Kävijämäärät kasvavat tai pysyvät vähintään entisellä tasolla.	Tilaisuuksia ei juurikaan voitu järjestää paikalla olevalle yleisölle. Musiikkiopiston konsertit on toteutettu videokonserteina.	Toteutuu osittain

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Tilojen käytön tehostaminen	Käytössä olevat tilaneliöt	Tilaneliöiden tiivistäminen ja/tai tilojen yhteiskäyttö eri toimijoiden kanssa.	Sivistyslautakunta päätti, että Vuolijoen päiväkotimutta Vuolijoen koulun tiloihin. Remontti valmistuu lokakuun alkuun mennessä. Kuurnan nuorisotiloista luovuttiin kesäkuussa 2021. Korvaavat tilat ovat jatkossa Kätönlahden koululla. Asemakatu 2:n tiloista luopumiseen valmistauduttiin hankkimalla korvaavat tilat kaupungin omista tiloista sekä vuokraamalla pienemmät tilat ulkoiselta toimijalta. Tilojen käytön tehostamista valmisteltiin siten, aikuisten perusopetus sekä joustavan perusopetuksen luokat aloittavat elokuussa 2021 Kaukametsän opiston tiloissa.	Toteutuu
Kestävän kehityksen ja ekologisuuden edistäminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa	Koulujen osallistumisaste Vihreä lippu -toiminnassa Päiväkodit edistävät ekologisuutta toiminnassaan ja lapsia ohjataan kestävä kehityksen mukaiseen toimintaan	Vihreä lippu -toimintaan osallistuvien päiväkotien ja koulujen määrä kasvaa vuodesta 2020.	Päiväkodit noudattavat kestävä kehityksen periaatteita toiminnassaan. Päiväkodit eivät ole osallistuneet Vihreä lippu- toimintaan. Lehtikankaan koulu on osallistunut Vihreä lippu -toimintaan. Määrällistä kasvua ei ole tapahtunut.	Toteutuu osittain
Kestävän kehityksen ja ekologisuuden edistäminen taidemuseossa	Asiakastytyväisyys, kävijäpalaute, yhteistyön määrä eri toimijoiden kanssa	Ajankohtaisia ekologisia teemoja käsittelevä nykytaiteen näyttely taidemuseossa, suunnataan erityisesti nuorille. 8-luokkalaiset	Toteutunut, 8-luokkalaisia taidetestaajia vierailut taidemuseossa 423. Näyttely saanut hyvin julkisuutta mm. alueuutisissa. Yleisöpa-	Toteutuu

		mukana SKR:n taidetaajajina.	laute myönteistä.	
Kestävän kehityksen ja ekologisuuden edistäminen Kaukametsän opistossa	Mittari määritellään auditoinnin perusteella joulukuussa 2020.	Kaukametsän opisto jatkaa Agenda 2030 teemojen työstämistä vuoden 2020 auditoinnin pohjalta.	Kaukametsän opistolle myönnettiin jo kolmannen kerran Kestävän kehityksen sertifikaatti ulkoisen auditoinnin perusteella.	Toteutuu ☒

Tulevaisuus nuorissa

Edistetään lasten ja nuorten harrastuneisuutta lisäämällä harrastusmahdollisuuksia ja tiedottamalla niistä.	Harrastaa vähintään kerran viikossa (kouluterveyskysely)	%-osuus kasvaa	Harrastamisen Suomen malli on otettu käyttöön. Harrastajien määrä on selkeästi kasvanut. Kouluterveyskysely on tehty keväällä 2021 ja tulokset saadaan syksyllä.	Toteutuu ☒
Edistetään lasten ja nuorten osallisuutta eri tahojen ja toimijoiden keinoin.	Kokee olevansa tärkeä osa lähiyhteisöä (kouluterveyskysely)	%-osuus kasvaa	Kouluterveyskysely on tehty keväällä 2021 ja tulokset saadaan syksyllä.	Ei tietoa ☐
Tuetaan lapsiperheiden arkea ja vanhemmuutta perheohjaajien, Varpumentorin ja hänen työparinsa toiminnalla. Perusopetuksessa tuetaan oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia Helppi-työpari-, NOPO-opo- ja Tutka-työparitoiminnalla sekä lisäämällä laaja-alaista erityisopetusta ja samanaikais- sekä resursiopetusta. Vähennetään koronan aiheuttamia oppimisen haasteita ja tuetaan arjenhallintaa.	Korjaavien palvelujen käytön määrä	Korjaavien palveluiden käytön määrä laskee tai pysyy ennallaan.	Kynnys palvelujen käyttämiseen madaltui sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa. Varpumentorityöpari ja perheohjaajat saivat työstään erinomaista palautetta asiakkailta. Perusopetuksessa työskenteli Helppi- ja Tutka-työparit sekä Nopo-Opo. Lisäksi laaja-alaista erityisopetusta sekä erityis- ja samanaikaisopetusta lisättiin. Korjaavien palvelujen käytön tarpeen oletetaan näillä toimilla vähentyneen.	Toteutuu ☒
Järjestetään lasten ja nuorten tapahtumia yhteistyössä eri toimijoiden (mm. teatteri, KAO, Kulttura, Kajaanin seurakunta) ja nuorten kesken Varhaiskasvatuksen Silmu järjestää kulttuurikokemuksia lapsille ja toimii yhteistyössä päiväkotien kulttuurivastavien kanssa.	Kokee, että alueella järjestetään kiinnostavaa toimintaa (kouluterveyskysely)	%-osuus kasvaa	Silmu järjesti lasten töiden taidenäyttelyn Teppanan viljamakasiinissa. Näyttely oli parina päivänä avoinna myös kaupunkilaisille. Kainuun Museossa avautui 2.6. lapsiperheille suunnattu näyttely. Kouluterveyskysely on tehty keväällä 2021 ja tulokset saadaan syksyllä.	Ei tietoa ☐
Yhä harvempi nuori kokee tulleen koulu-kiusatuksi Kajaanissa. Nykytila: 4. ja 5. luokka-	Kouluterveyskysely Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen arviointi keväällä 2021.	4. ja 5. luokkalaisista alle 5 % kokee tulleen kiusatuksi kerran viikossa tai useammin.	Esiopetuksen monitahoarviointia ei tehdä vuonna 2021. Kouluterveyskysely on	Ei tietoa ☐

laisista 5,7 % ja 8. ja 9. luokkalaisista 4,4 %.		8. ja 9. luokkalaisista alle 4 % kokee tulleen kiusatuksi kerran viikossa tai useammin.	tehty keväällä 2021 ja tulokset saadaan syksyllä.	
Varhaiskasvatuksessa toteutetaan Varhaiskasvatuksen mukaista päiväkodin kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelmaa. Henkilöstöä koulutetaan asiassa.				

Osaajista elinvoimaa

Resurssien mukainen henkilöstön täydennyskoulutus. Koulutukset toteutetaan Kajaanissa ja paikallisia koulutustoimijoita hyödyntäen	Koulutuksiin osallistumisaste	Osallistumisaste on hyvällä tasolla.	Koulutukset on toteutettu pääosin etäyhteyksin. Koulutuskäytäntöjen muututtua osallistujamäärästä on vaikeampi saada tietoa.	Toteutuu osittain
Sivistyspalvelut ja vapaa-ajan aktiviteetit edistävät elämänlaatua ja toimivat kohtaamispaikkana.	Sivistyspalvelujen käyttäjämäärät	Käyttäjämäärät pysyvät nykytasolla tai kasvavat.	Koronasta johtuvien rajoitusten vuoksi kävijämäärät ovat laskeneet.	Ei toteudu
Lasten ja nuorten yritteliäisyyden ja yrittäjämäisen asenteen kasvun tukeminen osallistumalla NY-ohjelmiin sekä Yrityskylätoimintaan perusopetuksessa.	Opintosuunnitelmia peruskoulun jälkeen (kouluterveyskysely)	≤ 91 %	Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet. Kouluterveyskysely on tehty keväällä 2021 ja tulokset saadaan syksyllä. Oppivelvollisuuden nostosta johtuen kaikilla peruskoulun päättävillä on opintosuunnitelma.	Toteutuu

Riskienhallinta

20 – 25 **Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski.** Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.

10 – 16 **Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski.** Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.

4 – 9 **Huomioitava tai seurattava riski.** Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.

1 – 4 **Ei riskiä tai hyvin matala riski.** Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskiluokka	Riski	Riski-arvio	Toteutunut 30.6.
Toiminnalliset riskit	Kelpoisten varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen opettajien saatavuus heikkenee edelleen. Kansalaisopiston tuntiopettajien saatavuus heikkenee.	Todennäköisyys: 4 Vakavuus: 2 8	Toteutunut varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Kansalaisopistossa opettajien saatavuus vaihtelee ainealueittain.
Strategiset riskit	Suunnitellut tavoitteet eivät ole riittävän vaikuttavia. Yksiköt eivät sitoudu kaupunkistrategiaan ja sopeuttamisohjelmaan ja niiden edellyttämään palvelujen ja palvelukulttuurin muutokseen / sopeuttamiseen. Toimitaan jatkossakin samalla tavalla ja samoissa tiloissa kuin tähän saakka on totuttu toimimaan.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 4 12	Yksiköt ovat sitoutuneet kaupunkistrategian mukaiseen toimintaan. Tilojen käyttöä on pystytty tehostamaan.

Toiminnalliset riskit	Erityisen tuen ja perheiden tuen tarve kasvaa. Varhaiskasvatuksen avustajamäärää on vähennetty talousarvioon taloudellisista syistä. Riskinä on, että lapset eivät saa tarvittavaa tukea ajoissa.	Todennäköisyys: 4 Vakavuus: 3 12	Varhaiskasvatuksen avustajamäärää ei ole voitu vähentää. Tuen tarve kasvaa sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa. Näin ollen riski toteutuu.
Toiminnalliset riskit	Emme tee riittävästi ja vaikuttavasti yhteistyötä Kainuun soten, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa kuntalaisten ja erityisesti lapsiperheiden hyvinvoinnin edistämiseksi.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Yhteistyömuodoksi Soten kanssa on aloitettu Hellä-hanke. Yhteistyötä lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin edistämiseksi on tehostettu. Riski ei toteudu.
Toiminnalliset riskit	Erityisen tuen ryhmien ja tarvittavien yksilöavustajien henkilöstömenot kasvavat budjetoitua suuremmiksi.	Todennäköisyys: 4 Vakavuus: 3 12	Toteutunut osittain. Pienryhmien sekä avustajien tarve on kasvanut. Menot on pyritty korvaamaan muilla säästöillä. Lisäksi on saatu valtion erityisavustuksia.
Toiminnalliset riskit	Henkilöstön hyvinvointi heikkenee, sairastavuus ja poissaolot kasvavat.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 4 12	Ei ole toteutunut. Kuormitus on kuitenkin kasvanut.
Vahinkoriskit	Kiinteistöjen kunto heikkenee vesivaurioiden tai sisäilmaongelmien vuoksi.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Kattovuotoja on ilmennyt erikoisen kevään vuoksi useissa kohteissa. Kiinteistöjen vauriot on saatu korjattua.
Vahinkoriskit	Museoiden kokoelmavarastot tuhoutuvat veden tai tulipalon vuoksi.	Todennäköisyys: 1 Vakavuus: 4 4	Ei ole toteutunut.
Vahinkoriskit	Vanhentuneet rakenteet aiheuttavat konkreettisen vahinkoriskin mm. Kaukametsän salin valojen, siirrettävien näyttämön sivupanelien ja äänentoiston ripustusten sekä vanhentuneen sähkötekniikan vuoksi.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 3 6	Ei ole toteutunut. Tarkastuksia on tehostettu ja tarkastusvälejä lyhennetty.
Rahoitusriskit	Budjettiin arvioidut tulot eivät toteudu suunnitellusti. Hallituksen tavoitteena on varata hankerahoitusta varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmaan 125 miljoonaa euroa ja perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmaan 180 miljoonaa euroa vuosille 2020-2022. Lisäksi APIP-toiminnan sekä koulupäivän yhteydessä tapahtuvaan harrastamiseen varataan 14,5 miljoonaa euroa vuodesta 2021 hankerahaa, ja maksuttomien harrastusmahdollisuuksien edistämiseen koulupäivän yhteydessä 5 miljoonaa euroa vuodelle 2020. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot pienenevät valtakunnallisen linjauksen johdosta. Vuoden 2021 talousarvioon ei ole varattu määrärahaa Sarastian asiantuntijapalveluiden ja ICT- asiantuntijapalveluiden ostoihin.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Toteutunut osittain. Valtion erityisavustusten määrät ja kohteet eivät ole ennakoitavissa. Koronan vuoksi kulttuuripalvelujen tulot eivät ole toteutuneet suunnitellusti.
Rahoitusriskit	Valtion hankerahoilla ensi alkuun tuetun toiminnan rahoittaminen päättyy	Todennäköisyys: 3	Ei ole toteutunut.

	eikä aloitettua toimintaa pystytä lopettamaan. Uuden muodostuneen palvelun jatkamiseen joudutaan käyttämään kaupungin omaa rahaa tiukkenevassa taloudessa.	Vakavuus: 3 9	
Toiminnalliset riskit	Koronaviruksen vaikutukset talouteen ja toimintaan.	Todennäköisyys: 4 Vakavuus: 3 12	On vaikuttanut rajoittavasti toimintaan koko toimialalla. Tulot eivät ole toteutuneet suunnitellusti. Menot ovat kasvaneet muun muassa desinfiointi- ja suojavausteiden hankinnan vuoksi.

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Päätöksentekoprosessi	Sivistystoimialan ja tulosalueiden johtoryhmät toimivat säännöllisesti. Vuoropuhelu johdon kesken sekä henkilöstön suuntaan on sujuvaa ja ongelmiin tartutaan välittömästi, kun niitä havaitaan.	Toteutunut suunnitellusti.
Henkilöstöasiat	Esimiehet tuntevat vastuunsa henkilöstöasioiden sujuvassa ja rakentavassa ohjaamisessa. Asioihin puututaan riittävän varhain. Vuorovaikutus on toisia arvostavaa ja tätä edellytetään jokaiselta organisaatiossa. Esimiehiä ja henkilöstöä ohjeistetaan yhteisten sääntöjen noudattamiseen ja kaupunki järjestää säännöllisesti koulutusmahdollisuuksia henkilöstöasioiden hoitamiseen.	Toteutunut suunnitellusti.
Taloussuunnittelu	Sivistystoimialan johtoryhmä ja tulosalueiden johtajat arvioivat säännöllisesti toiminnan ja talouden toteutumista. Esimiehet ovat velvollisia ilmoittamaan välittömästi toiminnassa tai taloudessa havaitsemistaan puutteista tai virheistä.	Toteutunut suunnitellusti.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Määritetyt sijaisuudet ovat selkeät ja toimivat. Raportointi on ohjeistettua. Hankkeiden toteutumista kirjataan hankekortille ja toimitaan hankekortin ohjeistusten mukaisesti.	Toteutunut suunnitellusti. Lisäksi hankkeiden hallinnassa on käytössä myös Laari.
Taloustraportointi	Talouden ja toiminnan toteutumasta raportoidaan kerran kuukaudessa lautakunnalle, sekä hallitukselle ja valtuustolle osavuosisiraporttien yhteydessä.	Toteutunut suunnitellusti.
Omaisuuksien hallinnointi	Yksiköissä oleva kaupungin omaisuus on kirjattu ylös ja mahdolliset siirrot/vuokraamiset tapahtuvat kirjallisesti. Omaisuuksien poistossa noudatetaan hallintosäännön ohjeistuksia ja lautakunta päättää isommista omaisuutta koskevista ratkaisuista.	Toteutunut osittain. Yhtenäistä järjestelmää tähän ei ole. Vaihtelua on tulosyksiköiden välillä.
Tietohallinto ja tietoturva	Tehdään tiivistä yhteistyötä tietohallinnon kanssa. Ohjeistetaan yksiköiden johtoa sekä henkilöstöä tarpeen vaatiessa. Järjestetään tarvittaessa koulutusta. Tietoturvan suunnittelussa ja toteuttamisessa otetaan huomioon sisäisen tarkastuksen raportti.	Toteutunut osittain. Yhteistyötä ja tiedonkulkua tietohallinnon kanssa tulee edelleen kehittää.
Avustusten, takausten ja vakuuk-	Sivistyslautakunta myöntää nuorisovakuus-	Toteutunut suunnitellusti.

sien myöntäminen	tuksia. Talousarvion yhteydessä on määritetty erilliset määrärahat mm. ennaltaehkäisevien toimintamallien toteuttamiseksi. Sivistystoimialalla ei myönnetä takauksia tai vakuuksia. Lautakunnan talousarvioon on varattu 6 000 euroa, jolla voidaan tukea kaupunkistrategian 3. kasvuteeman palvelujen/tapahtumien toteuttamista. Sivistysjohtaja arvioi ko. rahan käytön vuosittain.	
Sopimushallinta	Sopimushallintaa tehdään sivistystoimialalla keskitetysti. Talouden controlleerille toimitetaan kaikki toimialaa koskevat sopimukset, jotka arkistoidaan CaseM:ään. Tällöin heillä on yleiskuva toimialaa koskevista sopimuksista. Sopimusten laadinnassa noudatetaan hallintosäännön ohjeistuksia.	Toteutunut suunnitellusti.
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Hankkeiden hallinnointia voidaan ostaa ulkopuolelta, kuten AIKOPasta. Sivistystoimelle on muodostettu hankekortit, jotka sisältävät hankkeeseen liittyvien ostojen ja muiden menojen kirjaamisen tarkat ohjeet sekä hankkeen säännöllisen raportoinnin ohjeet. Hankkeissa käytetään hankekorttia.	Toteutunut suunnitellusti. Hankkeiden hallinnassa on käytössä myös Laari.

Sivistystoimiala yhteensä

Sivistystoimiala	TA 1-6		TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6
1000 €	TA 2021	2021	2021	erotus	määräraha 2020	2020
Myyntituotot	1 244	484	432	-51	-812	488
Maksutuotot	2 439	1 268	1 058	-210	-1 381	774
Tuet ja avustukset	2 218	1 139	1 110	-29	-1 108	683
Vuokratuotot	195	67	39	-28	-156	16
Muut toimintatuotot	84	23	33	9	-51	17
Toimintatuotot	6 179	2 981	2 671	-309	-3 508	1 978
Henkilöstökulut	-46 087	-22 122	-22 111	11	23 976	-19 838
Palvelujen ostot	-15 555	-7 780	-7 533	247	8 021	-4 790
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 612	-919	-955	-36	657	-810
Avustukset	-2 189	-1 138	-929	210	1 260	-2 933
Vuokratulot	-11 352	-5 655	-5 680	-25	5 672	-4 904
Muut toimintakulut	-252	-146	-89	57	163	-81
Toimintakulut	-77 046	-37 760	-37 297	463	39 749	-33 356
TOIMINTAKATE	-70 868	-34 779	-34 626	153	36 242	-31 378
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.			-1	-1	-1	0
VUOSIKATE	-70 868	-34 779	-34 627	152	36 241	-31 378
Poistot, arvonal., satunn.erät yht.	-1 353	-665	-624	42	729	-481
TILIKAUDEN TULOS	-72 220	-35 445	-35 251	194	36 970	-31 859
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-72 220	-35 445	-35 251	194	36 970	-31 859

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta	TA 1-6		TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6
1000 €	TA 2021	2021	2021	erotus	määräraha 2020	2020
Tuet ja avustukset	1	1		-1	-1	
Toimintatuotot	1	1		-1	-1	
Henkilöstökulut	-301	-144	-132	12	169	-84
Palvelujen ostot	-19	-9	-27	-18	-9	-13
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	-1	-2	-1	0	0
Vuokratulot	-6	-3	-3	0	3	-2
Muut toimintakulut	-91	-53	-11	42	80	-11
Toimintakulut	-419	-211	-175	35	243	-111
TOIMINTAKATE	-418	-210	-175	35	242	-111
VUOSIKATE	-418	-210	-175	35	242	-111
TILIKAUDEN TULOS	-418	-210	-175	35	242	-111
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-418	-210	-175	35	242	-111

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus	TA 1-6		TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6
1000 €	TA 2021	2021	2021	erotus	määräraha 2020	2020
Myyntituotot	154	64	58	-6	-96	72
Maksutuotot	1 495	777	853	75	-642	589
Tuet ja avustukset	376	188	141	-47	-235	72
Vuokratuotot	9	4	0	-4	-9	0
Muut toimintatuotot			1	1	1	1
Toimintatuotot	2 035	1 033	1 053	20	-982	734
Henkilöstökulut	-14 996	-7 198	-7 219	-21	7 777	-6 655
Palvelujen ostot	-8 255	-4 130	-3 859	271	4 396	-1 906
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-299	-171	-112	59	187	-118
Avustukset	-1 930	-1 004	-893	110	1 037	-2 888
Vuokratulot	-2 357	-1 178	-1 143	35	1 213	-1 104

Muut toimintakulut	-25	-14	-19	-5	6	-21
Toimintakulut	-27 862	-13 695	-13 245	450	14 617	-12 692
TOIMINTAKATE	-25 827	-12 662	-12 192	470	13 635	-11 958
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.						0
VUOSIKATE	-25 827	-12 662	-12 192	470	13 635	-11 958
Poistot, arvonal., satunn.erät yht.	-212	-104	-71	32	141	-50
TILIKAUDEN TULOS	-26 039	-12 766	-12 263	502	13 776	-12 008
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-26 039	-12 766	-12 263	502	13 776	-12 008

Perusopetus

Perusopetus	TA 1-6		TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6
	1000 €	TA 2021	2021	erotus	määräraha	2020
Myyntituotot	931	359	303	-56	-628	349
Tuet ja avustukset	1 035	518	491	-26	-544	296
Vuokratuotot	53	19	22	2	-31	3
Muut toimintatuotot	9	2	3	0	-6	1
Toimintatuotot	2 028	899	819	-80	-1 209	649
Henkilöstökulut	-22 736	-10 913	-11 067	-154	11 669	-10 497
Palvelujen ostot	-6 011	-3 005	-3 124	-119	2 886	-2 472
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-829	-473	-599	-126	230	-526
Vuokratulot	-6 580	-3 275	-3 357	-82	3 223	-2 862
Muut toimintakulut	-25	-15	-20	-5	5	-15
Toimintakulut	-36 182	-17 681	-18 167	-487	18 014	-16 372
TOIMINTAKATE	-34 154	-16 782	-17 349	-566	16 805	-15 723
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.			-1	-1	-1	
VUOSIKATE	-34 154	-16 782	-17 350	-568	16 804	-15 723
Poistot, arvonal., satunn.erät yht.	-1 000	-494	-497	-3	503	-374
TILIKAUDEN TULOS	-35 154	-17 276	-17 847	-571	17 307	-16 097
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-35 154	-17 276	-17 847	-571	17 307	-16 097

Kulttuurilaitokset ja nuorisopalvelut

Kulttuurilaitokset ja nuorisopalvelut	TA 1-6		TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6
	1000 €	TA 2021	2021	erotus	määräraha	2020
Myyntituotot	159	60	71	11	-88	66
Maksutuotot	944	490	205	-286	-739	185
Tuet ja avustukset	805	433	478	45	-327	316
Vuokratuotot	133	44	17	-27	-116	13
Muut toimintatuotot	75	21	29	8	-46	15
Toimintatuotot	2 115	1 048	800	-249	-1 316	595
Henkilöstökulut	-8 054	-3 866	-3 693	173	4 361	-2 601
Palvelujen ostot	-1 270	-635	-523	112	747	-399
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-481	-274	-242	32	239	-166
Avustukset	-259	-135	-36	99	224	-45
Vuokratulot	-2 409	-1 199	-1 177	23	1 233	-936
Muut toimintakulut	-111	-64	-39	25	72	-35
Toimintakulut	-12 585	-6 173	-5 710	464	6 875	-4 182
TOIMINTAKATE	-10 469	-5 125	-4 910	215	5 559	-3 587
VUOSIKATE	-10 469	-5 125	-4 910	215	5 559	-3 587
Poistot, arvonal., satunn.erät yht.	-140	-68	-55	13	85	-58
TILIKAUDEN TULOS	-10 609	-5 193	-4 965	228	5 644	-3 645
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-10 609	-5 193	-4 965	228	5 644	-3 645

3.4 Ympäristötekeminen toimiala

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Vuoden 2021 talousarvio on toteutunut käyttötalouden osalta pääosin suunnitellusti. Toimintatuotot eivät kuitenkaan ole toteutuneet kaikilta osin suunnitellusti.

Ympäristötekemisellä toimialalla on käynnissä ja käynnistymässä toiminnan kehittämis- ja tehostamishankkeita. Toimiala osallistuu myös eri tahojen hallinnoimiin ympäristön tilan parantamiseen tähtääviin hankkeisiin.

Vuoden 2021 talousarvioon käyttötalouden osalta ei tässä vaiheessa ole tarvetta esittää muutoksia.

Kunnallistekniikka ja liikunta:

Katujen, yleisten alueiden sekä puistojen suunnitellut rakennus- ja perusparannushankkeet ovat käynnistyneet ja osa on jo valmistunut.

Tulosalueella on aloitettu pitkäjänteinen palveluiden kehittämisohjelma. Osana ohjelmaa laaditaan mm. henkilöstösuunnitelma (2021 - 2030).

Korona pandemian vuoksi ei sisäliikuntatiloja ole jouduttu sulkemaan, mutta asiakasmääriä on jouduttu kuitenkin rajoittamaan.

Katujen, yleisten alueiden sekä latujen kunnossapitoon jouduttiin kohdentamaan paljon resursseja runsaiden lumisateiden vuoksi.

Maankäyttö- suunnittelu ja viranomaistoiminnat:

Henkilöresurssitilanne on ollut alkuvuoden haastava. Vuoden 2021 kohteiden suunnittelu alkaa olla valmiina, parhaillaan käynnistetään vuoden 2022 ohjelman laatiminen ja eri kohteiden suunnittelu.

Tontti- ja paikkatieto tulosityksikössä on jatkettu kuntalaisille tarjottavien sähköisten palvelujen laajentamista.

Rakennuslupia on haettu vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla enemmän kuin edellisvuonna. Orastava rakentamisen kasvu näyttää jatkuvan vielä syksyn puolella.

Tilakeskus:

Vuoden 2021 investointikohteet ovat pääosin käynnissä. Vuodelle 2021 suunnitellut rakennusten purkamiset on tehty ja kaupungin palvelutuotannosta poistuneita rakennuksia on laitettu myyntiin.

Investoinnit:

Investointisuunnitelmaa on tarkennettu vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Tarkennusten perusteella on tehty määrärahamuutoksia ja lisätty tuloarvioita.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Raportointivastuussa tekninen johtaja

Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Yleiset alueet, kadut ja puistot hyvässä kunnossa ympäri vuoden	Toteutetaan asiakastytyväisyyskysely kaupunginosittain	Kysely toteutettu toukokuun loppuun mennessä ja tulokset huomioidaan vuoden 2022 taloussuunnittelussa	Kysely toteutettu vuonna 2020 ja toteutetaan seuraavan kerran vuonna 2022.	Ei tietoa ☐

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen energiankulutuksen hallinnan avulla	Rakennusten ja rakennuksissa toimivien prosessien yhteenlaskettu energian kulutus	Energian kulutus on 1 % pienempi vuoden 2020 tasoon verrattuna	Tarkastellaan 2022 alussa vuoden 2021 energian kokonaiskulutusta.	Ei tietoa ☐
---	---	--	---	---------------------------------------

Tulevaisuus nuorissa

Liikuntapaikat tarjoavat nuorille harrastusmahdollisuuksia ja kohtaamispaikkoja.	Vuosittainen palvelukysely valittuihin liikuntapaikkoihin ja -alueisiin	Keskiarvo 2,75 - 3,25 (asteikko 1 - 5) ja hieman parempi kuin vuonna 2020	Kysely on toteutettu, vastausten perusteella keskiarvoksi on 3,5.	Toteutuu ☒
--	---	---	---	---

Osaajista elinvoimaa

Oppilaitosyhteistyön avulla tarjotaan Kajaanissa opiskeleville harjoittelumahdollisuuksia ja loppu-työpaikkoja	Harjoittelupaikkojen, näyttötutkintojen ja loppu-työpaikkojen lukumäärä	Toimiala pystyy tarjoamaan mahdollisuuksia useammalle kuin yhdelle eri koulutuslaskulle	Toimiala on tarjonnut harjoittelua sekä näyttötutkinto- ja oppi-työpaikkoja ammattikorkeakoulututkintoihin ja toisen asteen erikoisammattitutkintoihin.	Toteutuu ☒
--	---	---	---	---

Riskienhallinta

- 20 – 25** **Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski.** Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
- 10 – 16** **Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski.** Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
- 4 – 9** **Huomioitava tai seurattava riski.** Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
- 1 – 4** **Ei riskiä tai hyvin matala riski.** Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskiluokka	Riski	Riski-arvio	Toteutunut 30.6.
Strategiset riskit	Väestömäärän ja -rakenteen ennakoitua nopeammat muutokset voivat aiheuttaa nopeita muutostarpeita palvelurakenteissa.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 3 6	Ei toteutunut.
Rahoitusriskit	Verotulojen äkilliset ennalta arvaamat- tomat muutokset voivat aiheuttaa palvelutason laskua.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 3 6	Ei toteutunut.
Toiminnalliset riskit	Korjausvelka pidetään hallinnassa riittä- villä peruskorjausinvestoinneilla, jotka perustuvat pitkän tähtäimen suunnitelmiin. Mikäli suunnitelmia ei seurata eikä toteuteta tai ne eivät ole ajan	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 4 12	Ei toteutunut.

	tasalla, voi seurata äkillisiä, esimerkiksi rakennuksiin kohdistuvia toiminnallisia ongelmia, jotka voivat estää päivittäisen käytön ja toiminnan.		
Vahinkoriskit	Henkilö- ja omaisuusriskien todennäköisyyttä lisäävät äkilliset luonnonilmiöt, kuten rankkasateet ja myrskyt.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 3 6	Ei toteutunut.
Vahinkoriskit	Henkilö- ja omaisuusriskien todennäköisyyttä lisäävät huolto- ja kunnossapito-palvelutason aleneminen tai laiminlyönnit.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Ei toteutunut.

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Päätöksentekoprosessi	Jatketaan tietojen keräämisen ja analysoinnin suunnittelua päätöksenteon tueksi.	Teams -alustaa ollaan ottamassa käyttöön tietojen keräämistä varten.
Henkilöstöasiat	Esimiestyön kehittämiseen panostetaan koulutuksen avulla. Kehityskeskustelut pidetään vuosittain kesäkuun loppuun mennessä.	Kehityskeskusteluista käyty 62 % 30.6.2021 mennessä. Tulosalueittain: Tekninen hallinto 100% Maankäyttö-, suunnittelu- ja viranomais-toiminnot 17 % Kunnallistekniikka ja liikunta 79 % Tilakeskus 70 %
Taloussuunnittelu	Toimialan sisäisten talousprosessien kehittämistä jatketaan yhdessä taloushallinnon kanssa.	On osallistuttu TaHe -uudistusprojektiin aktiivisesti.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Otetaan käyttöön robotiikkaa avuksi valittuihin pilottikohteisiin.	Robotiikan käyttöönotto on työn alla.
Talousraportointi	Toteuman aktiivista seuranta jatketaan ja työkustannusten kohdentaminen tehdään aiheuttamisperiaatteen mukaan. Tämä edellyttää työajan seuranta. Talousraportoinnissa otetaan käyttöön automatiikkaa ja robotiikkaa.	Talouden seuranta ja analysointia tehdään kuukausittain. Työajanseuranta ja kustannusten kohdentaminen aiheuttamisperiaatteella pyritään ottamaan käyttöön viimeistään TaHe -uudistuksen yhteydessä.
Omaisuuksien hallinnointi	Korjausvelan hallinta ja palvelutarpeet ohjaavat investointien suunnittelua. Suunnittelua taseen järjestämiseksi omaisuusserien mukaan korjausvelan määrittämisen tueksi.	Aikataulutettu vuoden 2021 jälkimmäiselle vuosipuoliskolle.
Tietohallinto ja tietoturva	Osallistutaan aktiivisesti tietohallinnon projekteihin yhteisen hyödyn ja omien tarpeiden vuoksi.	Osallistuttu aktiivisesti tietohallinnon uudistusprojektiin.
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Toimialan sisältä jaettavat avustukset keskitetään liikunta- ja kulttuurineuvostolle. Avustusten haku, päätökset ja avustusten maksuunpano hoidetaan sähköisesti.	On toteutunut.
Sopimushallinta	Kehitetään hankinnoista sopimuksenhallintaan -kokonaisprosessia yhdessä han-	Cloudia -järjeselmä on otettu laajamittaisemmin käyttöön hankinnoissa, mitä

	kintayksikön kanssa.	kautta sopimukset syntyvät ja siirtyvät automaattisesti asianhallintajärjestelmään.
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Pyritään lisäämään rahoitusta kehittämistyöhön ulkopuolisten hankkeiden avulla.	Käynnistetty yhteistyö KAMK Oy:n kuntapalveluiden kanssa.

Ympäristötekniinen toimiala

Ympäristötekniinen toimiala	TA 1-6		TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6
1000 €	TA 2021	2021	2021	erotus	määräraha 2020	2020
Myyntituotot	2 336	1 106	1 468	361	-868	1 400
Maksutuotot	1 312	681	535	-146	-778	512
Tuet ja avustukset	66	29	7	-22	-59	117
Vuokratuotot	19 609	9 693	9 810	117	-9 799	9 087
Muut toimintatuotot	252	123	104	-20	-148	66
Toimintatuotot	23 575	11 633	11 923	291	-11 652	11 182
Valmistus omaan käyttöön	966	290	182	-108	-784	114
Henkilöstökulut	-8 353	-4 312	-3 983	329	4 370	-3 887
Palvelujen ostot	-6 752	-2 903	-2 891	12	3 862	-2 665
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 336	-3 168	-3 113	54	3 222	-2 958
Avustukset	-743	-364	-290	74	453	-318
Vuokratulot	-3 951	-1 984	-1 979	6	1 973	-1 975
Muut toimintakulut	-173	-85	-34	51	139	-41
Toimintakulut	-26 308	-12 816	-12 289	527	14 019	-11 845
TOIMINTAKATE	-1 767	-894	-184	709	1 582	-549
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.			2	2	2	1
VUOSIKATE	-1 767	-894	-183	711	1 584	-548
Poistot, arvonal., satunn.erät yht.	-9 423	-4 737	-4 979	-242	4 444	-4 649
TILIKAUDEN TULOS	-11 190	-5 630	-5 162	468	6 028	-5 197
Poistoeron, var. ja rahast. lis(-)/väh(+)-yht.			10	10	10	10
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-11 190	-5 630	-5 152	478	6 038	-5 188

Ympäristötekniinen hallinto

Ympäristötekniinen hallinto	TA 1-6		TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6
1000 €	TA 2021	2021	2021	erotus	määräraha 2020	2020
Myyntituotot						0
Tuet ja avustukset	20	9		-9	-20	70
Muut toimintatuotot						9
Toimintatuotot	20	9		-9	-20	79
Henkilöstökulut	-271	-140	-131	9	140	-128
Palvelujen ostot	-110	-46	-11	36	100	-59
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11	-5	-1	4	10	-1
Avustukset	-743	-364	-240	124	503	-268
Vuokratulot	-21	-11	-17	-6	5	-8
Muut toimintakulut	-2	-1		1	2	-10
Toimintakulut	-1 158	-567	-399	168	759	-473
TOIMINTAKATE	-1 138	-558	-399	159	739	-394
VUOSIKATE	-1 138	-558	-399	159	739	-394
TILIKAUDEN TULOS	-1 138	-558	-399	159	739	-394
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 138	-558	-399	159	739	-394

Maankäyttö-, suunnittelu ja viranomaistoiminta

Maankäyttö-, suunnittelu- ja viranomais- toiminnot	TA 1-6		TOT 1-6		Jaksotettu erotus	Jäljellä oleva	TOT 1-6
	1000 €	TA 2021	2021	2021		määräraha	2020
Myyntituotot	410	184	383	198	-27	408	
Maksutuotot	353	184	201	17	-152	225	
Tuet ja avustukset						24	
Vuokratuotot	2 665	1 200	1 317	117	-1 348	1 274	
Muut toimintatuotot	242	118	76	-42	-165	51	
Toimintatuotot	3 669	1 686	1 977	290	-1 692	1 982	
Valmistus omaan käyttöön	120	36	2	-34	-118	6	
Henkilöstökulut	-2 117	-1 096	-931	165	1 185	-930	
Palvelujen ostot	-698	-293	-382	-89	316	-356	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35	-18	-43	-26	-8	-39	
Vuokratulot	-176	-89	-72	17	105	-84	
Muut toimintakulut	-4	-2	-4	-3	-1	-4	
Toimintakulut	-3 029	-1 497	-1 432	65	1 597	-1 412	
TOIMINTAKATE	760	225	547	322	-213	576	
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.			2	2	2	2	
VUOSIKATE	760	225	549	323	-211	578	
Poistot, arvonal., satunn.erät yht.	-71	-36	-34	2	37	-35	
TILIKAUDEN TULOS	689	190	515	325	-174	543	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	689	190	515	325	-174	543	

Kunnallistekniikka ja liikunta

Kunnallistekniikka ja liikunta	TA 1-6		TOT 1-6		Jaksotettu erotus	Jäljellä oleva	TOT 1-6
	1000 €	TA 2021	2021	2021		määräraha	2020
Myyntituotot	1 164	577	746	169	-418	630	
Maksutuotot	959	498	334	-164	-625	287	
Tuet ja avustukset	44	19		-19	-44	23	
Vuokratuotot	421	214	201	-14	-220	180	
Muut toimintatuotot	6	3	26	23	20	3	
Toimintatuotot	2 594	1 312	1 307	-5	-1 287	1 122	
Valmistus omaan käyttöön	601	180	114	-66	-487	108	
Henkilöstökulut	-3 665	-1 887	-1 776	111	1 889	-1 721	
Palvelujen ostot	-3 599	-1 578	-1 594	-16	2 005	-1 443	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 245	-623	-497	126	749	-597	
Avustukset			-50	-50	-50	-50	
Vuokratulot	-3 374	-1 693	-1 706	-13	1 668	-1 708	
Muut toimintakulut	-81	-40	-26	13	55	-24	
Toimintakulut	-11 964	-5 820	-5 648	172	6 316	-5 543	
TOIMINTAKATE	-8 769	-4 328	-4 228	101	4 541	-4 313	
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.			0	0	0	-1	
VUOSIKATE	-8 769	-4 328	-4 228	101	4 541	-4 314	
Poistot, arvonal., satunn.erät yht.	-4 203	-2 118	-2 228	-110	1 975	-2 193	
TILIKAUDEN TULOS	-12 972	-6 447	-6 456	-9	6 516	-6 506	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-12 972	-6 447	-6 456	-9	6 516	-6 506	

Tilakeskus

Tilakeskus	TA 1-6	TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6	
1000 €	TA 2021	2021	erotus	määräraha	2020	
		2021		2020	2020	
Myyntituotot	763	345	339	-6	-423	362
Tuet ja avustukset	2	1	7	6	5	1
Vuokratuotot	16 524	8 278	8 292	14	-8 231	7 633
Muut toimintatuotot	4	2	1	-1	-3	3
Toimintatuotot	17 292	8 626	8 640	14	-8 653	7 999
Valmistus omaan käyttöön	245	74	66	-8	-179	
Henkilöstökulut	-2 300	-1 189	-1 144	45	1 156	-1 108
Palvelujen ostot	-2 345	-985	-905	81	1 441	-808
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 045	-2 522	-2 573	-50	2 472	-2 321
Vuokratulot	-380	-192	-185	8	195	-176
Muut toimintakulut	-87	-43	-4	39	83	-4
Toimintakulut	-10 157	-4 932	-4 810	122	5 347	-4 416
TOIMINTAKATE	7 381	3 768	3 895	128	-3 485	3 582
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.			0	0	0	
VUOSIKATE	7 381	3 768	3 895	128	-3 485	3 582
Poistot, arvonal., satunn.erät yht.	-5 149	-2 582	-2 717	-134	2 432	-2 422
TILIKAUDEN TULOS	2 232	1 185	1 178	-7	-1 053	1 160
Poistoeron, var. ja rahast. lis(-)/väh(+)-yht.			10	10	10	10
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2 232	1 185	1 188	3	-1 044	1 170

3.5 Kainuun pelastuslaitos -toimiala

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Palvelutasopäätöksen mukaiset rekrytoinnit on aloitettu vaiheittain. Kakkosvaiheen kustannukset eivät vielä näy 30.6.2021 toteutumassa.

Loppuvuoden osalta näyttää, että budjetissa pysytään ja rekrytointikustannukset näkyvät loppuvuoden menoissa.

Varallaolon riitautuksista johtuvat palkkaavat eivät näy toteutumassa ja niihin varaudutaan tilinpäätöksessä 2021 erillisvarauksena. Aikaisemmilta vuosilta kyseisiin eriin on jo varauduttu.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Hyvää elämää älykkäissä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Pelastustoimen palveluiden kehittäminen Kainuun maakunnassa uuden palvelutasopäätöksen mukaisesti vuosina 2021 - 2025	Valtakunnalliset pelastustoiminnan, riskienhallinnan ja varautumisen tulostavoitteet	Uuden palvelutasopäätöksen toimeenpano	Tavoite toteutunut	Toteutuu
Ensihoidon ja pelastuslaitoksen yhteistyötä tiivistetään.	Yhteistyöpilotit	Yhteistyö pilotit toteutetaan Puolangalla, Sotkamossa ja Kuhmossa	Tavoite toteutunut osittain. Sotkamion pilotti siirtyy Kajaaniin. Se alkaa syksyllä 2021 ja kestää kevääseen 2022	Toteutuu osittain

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Tehokkaat toimintatavat	Työskentelytapojen	Omaavontasuunnitelma	Toteutunut osittain.	Toteutuu
-------------------------	--------------------	----------------------	----------------------	----------

	kuvaus ja omavalvontasuunnitelma	otetaan käyttöön.		osittain
Tilojen tehokas käyttö	Tehokkaat monikäyttöiset ja muunneltavat toimitilat	Kajaanin ja Kuhmon uusien toimitilojen suunnittelu aloitetaan.	Toteutunut osittain, suunnittelu käynnistynyt.	Toteutuu osittain
Lasten ja nuorten turvallisuustietoisuutta lisätään turvallisuuskoulutuksella, tapahtumilla ja tutustumiskäynneillä.	Turvallisuusviestinnän kattavuus	Turvallisuusviestintä saavuttaa 15 % kattavuuden väestöstä koko Kainuun alueella.	Toteutunut osittain, korona rajoitukset huomioiden.	Toteutuu osittain

Tulevaisuus nuorissa

Kaikki Kainuun paloasemat ovat haluttuja työpaikkoja, joissa työskentelee ammattitaitoinen ja palveluhalukas henkilöstö.	Rekrytoinnit	Päätoimisen henkilöstön ja sopimushenkilöstön rekrytoinnit onnistuvat.	Toteutunut osittain, uusinta haut käynnissä.	Toteutuu osittain
--	--------------	--	--	--

Osaajista elinvoimaa

Riskienhallinta

20 – 25 **Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski.** Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.

10 – 16 **Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski.** Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.

4 – 9 **Huomioitava tai seurattava riski.** Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.

1 – 4 **Ei riskiä tai hyvin matala riski.** Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskiluokka	Riski	Riski-arvio	Toteutunut 30.6.
Strategiset riskit	Pelastustoimen aseointuminen maakuntaudistuksessa ja rahoituksen riittävyys jatkossa. Lisäksi uhkana on pelastustoimen ja kuntien yhteistoimintamuoto tulevaisuudessa ja kuntien kuuleminen pelastustoimen palvelutason valmistelussa jatkossa.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 4 12	Ei toteutunut.
Rahoitusriskit	Rahoitukseen ei tällä kaudella kohdistu riskiä. Toteutetaan jatkuvaa talouden seurantaa.	Todennäköisyys: 1 Vakavuus: 4 4	Ei toteutunut.
Toiminnalliset riskit	Päätoimisen ja sopimushenkilöstön rekrytoinnin haasteet lisääntyneet.	Todennäköisyys: 4 Vakavuus: 3 12	Toteutunut osittain.
Vahinkoriskit	Pelastushenkilöstön loukkaantuminen riskialteissa pelastustehtävissä. Arvokkaan kaluston rikkoutuminen.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 3 6	Ei toteutunut.

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Päätöksentekoprosessi	Tulosalueiden ja tulosyksiköiden toiminnan vakiinnuttamista osana palvelutasoprosessia jatketaan.	Toteutunut
Henkilöstöasiat	Uudistuneen organisaation käyttöönotto ja toiminnan vakiinnuttaminen jatkuu. Henkilöstön tehtäväkuvien ja vastuiden läpikäynti. Henkilöstön kehittämissuunnitelmien laatiminen aloitetaan vuonna 2023.	Toteutunu, aloitettu.
Taloussuunnittelu	Jatkuva talouden seuranta hyvässä yhteistyössä kaupungin taloushallinnon henkilöstön kanssa	Toteutunut.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Toimenpiteet tehdään suunnitellusti sisäisen prosessin kautta.	Toteutunut.
Talousraportointi	Toiminnan, talouden ja uuden palvelutasopäätöksen tasapaino, kun siirrytään maakuntaan 2023. Maakuntavalmistelussa lähtötasona taloudelle on vuodet 2021 - 2022 tilanne/tilinpäätös.	Toteutunut.
Omaisuuksien hallinnointi	Tulevan palvelutasopäätöksen mukainen kaluston priorisointi ja tulevien investointien rahoitus mukaanlukien rakennushankkeet.	Toteutunut.
Tietohallinto ja tietoturva	Tilaluokituksien käyttöönotto ja tietoturvallisuuskulttuurin vahvistaminen sekä turvallisuusselvitysten päivittäminen jatkuu.	Toteutunut osittain, aloitettu.
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Kainuun järvipelastajat ja VPK-sopimusten päivittäminen.	Toteutunut.
Sopimushallinta	Päivitetään pelastustoimen naapurialueiden yhteistyösopimukset.	Toteutunut osittain.
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Faster-kehittämishankkeen jatkotoimet vuoden 2021 osalta. Toisena kehittämishankkeena on suurtehopumppuhankeen toteuttaminen. Kolmantena hankkeena on arktisen pelastusjoukkueen toiminnan vahvistaminen sekä Decido-hankkeen käynnistäminen yhteistyössä Kajaanin kaupungin kanssa.	Toteutunut.

Kainuun pelastuslaitos -toimiala	TA 1-6	TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6	
1000 €	TA 2021	2021	erotus	määräraha	2020	
		2021		2020	2020	
Myyntituotot	4 721	2 172	2 165	-7	-2 556	2 115
Maksutuotot	100	46	48	2	-52	133
Tuet ja avustukset	77	36	44	9	-33	65
Vuokratuotot			33	33	33	35
Muut toimintatuotot			36	36	36	15
Toimintatuotot	4 898	2 253	2 325	72	-2 573	2 364
Henkilöstökulut	-6 929	-3 187	-2 612	575	4 317	-2 334
Palvelujen ostot	-1 145	-528	-417	111	729	-447
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-527	-242	-313	-71	213	-371
Avustukset			-7	-7	-7	
Vuokratulot	-970	-451	-432	19	537	-423
Muut toimintakulut	-4	-2	-4	-2	1	-3
Toimintakulut	-9 575	-4 410	-3 785	625	5 791	-3 578
TOIMINTAKATE	-4 677	-2 157	-1 459	698	3 218	-1 214
Verot, Valtionos, rah.tuotot ja -kulut yht.			0	0	0	
VUOSIKATE	-4 677	-2 157	-1 459	698	3 218	-1 214
Poistot, arvonal., satunn.erät yht.	-400	-189	-235	-46	165	-216
TILIKAUDEN TULOS	-5 077	-2 346	-1 694	652	3 383	-1 431
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-5 077	-2 346	-1 694	652	3 383	-1 431

3.6 Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Koulutusliikelaitoksen vuosi on käynnistynyt talouden osalta hyvin. Sekä Kajaanin lukion että Kainuun ammattiopiston rahoituspäätökset ovat hieman ennakoitua parempia. Lukion kuluvaan vuoden rahoituspäätös on 3,6 M € ja perustuu 578 oppilaaseen. Kevään laskentapäivän mukainen oppilasmäärä oli lukiossa 545 oppilasta. Uusi, enemmän tuloksellisuuteen perustuva ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä on ollut KAO:n osalta suotuisa ja myös kuluvaan vuoden ensikertainen rahoituspäätös oli hyvä (27,8 M €, TA 27,3 M €). Uuden rahoitusjärjestelmän erityispiirteenä on, että myös kuluvaan rahoitusvuoden aikana on haussa erillisiä, merkittäviäkin perusrahoituksen (valtionosuuden) korotuksia. Kevään ensimmäisessä lisäsuoritehaussa KAO haki ja sai yhteensä 1,2 M euroa, josta perusrahoituksen harkinnanvarainen korotus 1,1 M euroa on kohdistettava opetuksen ja ohjauksen lisäämiseen sekä 86 000 € (myös perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta) koronaviruspandemian johdosta tarvittaviin oppilaiden tukitoimiin. Lisäsuoritepäätöksen myötä KAO:n kuluvaan vuoden valtionosuuspäätös on tällä hetkellä yhteensä jo noin 29 M €. Lisäsuoritepäätöksen mukainen rahoitus tuloutuu liikelaitokselle kuitenkin vasta elokuussa, joten se ei vielä sisälly koulutusliikelaitoksen osavuosisiraportin 30.6.2021 mukaiseen tulokseen 1 048 000 €. Oppivelvollisuusiän nousun ja saadun lisärahoituksen myötä henkilöstöresursseja on vahvistettu. Koulutusliikelaitoksen henkilötyövuosien määrä oli tammi-kesäkuussa yhteensä 314,1. Lisäystä edellisvuoteen +11,8 HTV:a.

Uusi oppivelvollisuuslaki tulee voimaan 1.8.2021 ja koskee ensimmäisenä keväällä 2021 perusopetuksensa päättävää ikäluokkaa. Koulutusliikelaitoksella on kaupunkiorganisaatiossa keskeisin vastuu uuden lainsäädännön toteuttamisesta ja uuden lain tuomiin muutoksiin ja veloitteiden hoitoon on varauduttu koko kevään ajan. Toimintaan liittyvät lain tuomat uudet vaatimukset pystytään toteuttamaan suunnitellusti ja hallitusti. Yksi keskeisin lainsäädännönmuutos on toisen asteen koulutuksen maksuttomuus, eli koulutusjärjestäjän on tarjottava opiskelijalle kaikki opiskelussa tarvittavat materiaalit ja välineet. Koulutusliikelaitoksen kuluvaan vuoden talousarviossa ei ole varattu erillistä määrärahaa laajennetun oppivelvollisuuden aiheuttamiin kustannuksiin, koska päätöstä oppivelvollisuuden laajentumisesta ei vielä ollut talousarvion laadintavaiheessa syksyllä 2020. Syyslukukautta varten tehdyt materiaalihankinnat on toteutettu pitkälti raportointiajanjaksolla ja näyttäisi, että maksuttoman toisen asteen aiheuttamat kustannukset ovat korkeammat kuin oli odotettu. Koronapandemiasta johtuen liikelaitoksen kustannukset ovat toteutuneet kevään aikana kuitenkin pienempinä erityisesti palveluiden ostoissa, joten tarkasteluajanjaksolla ollaan materiaalien ja palveluiden osalta kokonaisuutena edelleen budjetissa.

Koronapandemia on vaikuttanut yhä liikelaitoksen toimintaan koko lukukauden ajan. Kajaanissa ja Vuokattissa opetus on pystytty järjestämään lähiopetuksena, mutta Kuusamossa ja Vantaalla osa lukuvuodesta toimittiin etänä. KAO:n opiskelijavuosien määrä on noussut heikon alkuvuoden jälkeen edellisvuoden tasolle. Opiskelijavuosien määrä 30.6.2021 oli 1384 (1374 vuosi sitten). Covid 19- pandemia ja laajennetun oppivelvollisuuden tulo ovat väistämättä vieneet panoksia ja voimia muilta uudistuksilta ja kehittämiskohteilta. Nämä seikat ovat myös koetelleet niin opiskelijoiden kuin henkilökunnan jaksamista kuluneen vuoden aikana.

Tarkasteluajanjaksolla on konkretisoitunut rekrytointien haastavuus ja erityisesti osaajien saatavuusongelmat. Täyttämättä jääneet tehtävät ovat kuormittaneet koko organisaation jaksamista. Lisäksi tietohallintouudistuksen toteutus ei ole edennyt koulutusliikelaitoksen tarpeiden ja toiveiden mukaisesti, mikä on aiheuttanut epävarmuutta ja lisätyötä koulutusliikelaitokselle.

Sitova tavoite	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Tuottovaatimus	Peruspääoman korko.		Toteutuu
Tilikauden ylijäämä	> 0	Liikelaitoksen tulos tarkastelu-ajanjaksolla on 1 048 000 € ylijäämäinen.	Toteutuu

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
------------------------	---------	--------------	------------------	------

Hyvää elämää älykkäissä kaupungissa

Koulutusliikelaitos on vahva toisen asteen toimija Kajaanissa, Kainuussa ja Koillismaalla.	KAOn yhteishaun 1. sijaiset hakijat	Yli 520	566	Toteutuu
Koulutusliikelaitos on vahva toisen asteen toimija Kajaanissa, Kainuussa ja Koillismaalla.	KAOn jatkuvan haun hakijamäärä vuodessa	Yli 1 800	Tilanne 30.6.2021 1116 kpl hakijoita pitkäkestoiseen koulutukseen. 1.1.-30.6.2020 hakijoita ollut 1028 kpl ja koko vuonna 1767, joten näyttäisi että tavoitteeseen päästään, mikäli jatkuva haku toimii samalla tasolla.	Toteutuu
Koulutusliikelaitos on vahva toisen asteen toimija Kajaanissa, Kainuussa ja Koillismaalla.	Kajaanin lukion hakijamäärä	Yli 180	1. sijaisia hakijoita 195. Kaikkiaan hakijoita 303 kpl	Toteutuu
Koulutusliikelaitos hyödyntää käyttäjälähtöistä teknologiaa.	Amis-opiskelijakyselyn kohta 6. Opetustilat, välineet, työpaikat, digitaaliset ja muut oppimisympäristöt edistävät oppimistani.	> 4,2	4,28	Toteutuu

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Koulutusliikelaitos toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	Olemme kestävän kehityksen sertifioitu koulutusliikelaitos (OKKA-säätiö). Kaikkien yksiköiden sertifiointi ja niiden päivittäminen.	Vuosittainen suunnitelman mukainen itsearviointi ja lukiolle on saatu OKKA-sertifikaatti	Itsearviointi tehty, lukiolla ei vielä sertifikaattia.	Toteutuu osittain
Koulutusliikelaitos käyttää tiloja tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti.	Tilojen käyttöaste	Luodaan malli tilojen käyttöasteen seurantaan	Ei valmista mallia tilojen käyttöasteen seurantaan. Selvitely opiskelijahallintojärjestelmän kautta tapahtuvaa seurantaa sekä anturipohjaista seurantaa yhdessä KAMKin kanssa. Turvallisuusala suorittanut kokeiluluontoista seurantaa tilojen käytöstä.	Ei toteudu

Tulevaisuus nuorissa

Opiskelijamme viihtyvät ammattiopistossa ja ovat tyytyväisiä opiskeluunsa.	Amis-opiskelijakyselyn päätökysely, kohta 31. Suositteletko oppilaitosta? (1–10)	> 8,5	8,39	Ei toteudu 												
Opiskelijamme viihtyvät lukiossa ja ovat tyytyväisiä opiskeluunsa.	Lukion opiskelijakysely: Voin suositella Kajaanin lukiota muille.	> 4,2	Päätökysely 29.1 - 8.2.2021 "Voin suositella koulutusta muillekin" 4,00 Tulokysely 2.11 - 4.11.2020 "Suosittelem lukiokoulutusta muille." 3,89	Ei toteudu 												
Opiskelijamme viihtyvät ammattiopistossa ja ovat tyytyväisiä opiskeluunsa.	Opintojen keskeyttäminen KAOssa (Koski-palvelusta katsotaan eronneeksi)	< 2020	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>1-6 2020</th> <th>1-6 2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>opiskeluoikeuksia</td> <td>3414</td> <td>3475</td> </tr> <tr> <td>katsotaan eronneeksi</td> <td>238</td> <td>242</td> </tr> <tr> <td>Ero %</td> <td>6,97 %</td> <td>6,96 %</td> </tr> </tbody> </table> <p>Alkuvuosi 2021 on eroprosentin osalta hyvin samankaltainen kuin vuonna 2020, jolloin eroprosentti oli 12,15%. Odotettavissa täten, että ero % on hyvin samankaltainen kuin edellisenä vuonna.</p> <p>Erot laskettu opiskeluoikeuksista, eikä niitä ole tässä eroteltu esim. positiivisiin, negatiivisiin, tutkinnon vaihtamisia, yms. tavalla. Jos opiskelija esim. vaihtaa tutkinnosta toiseen, lasketaan tämä Kosken tiedoissa "Katsotaan eronneeksi". Todellisuudessa koulusta täysin eronneiden määrä on täten pienempi.</p>		1-6 2020	1-6 2021	opiskeluoikeuksia	3414	3475	katsotaan eronneeksi	238	242	Ero %	6,97 %	6,96 %	Toteutuu
	1-6 2020	1-6 2021														
opiskeluoikeuksia	3414	3475														
katsotaan eronneeksi	238	242														
Ero %	6,97 %	6,96 %														
Opiskelijamme viihtyvät lukiossa ja ovat tyytyväisiä opiskeluunsa.	Opintojen keskeyttäminen lukiossa.	≤ 2,0 %	1,27% Huom! Tavoite 2 % koskee koko vuoden eroja. Toteuma 6 kk:n osalta, syyslukukaudella tapahtuvat erot kasvattavat eroprosenttia.	Toteutuu 												

Osaajista elinvoimaa

Koulutustarjontamme on laaja-alaista ja se palvelee aluetta ja yksittäistä asiakasta	Suoritettujen tutkintojen lukumäärä Suoritettujen tutkinnonosien lukumäärä	> 2020	KAO 2021 Tutkintoja 616 kpl (476 PT + 140 AT/EAT) Tutkinnon osia 4607 kpl (3896 PT + 738 AT/EAT) PT (=perustutkinto) osalta pientä kasvua	Toteutuu osittain
--	---	--------	--	--

			<p>edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. AT/EAT (=ammattitutkinto/erikoisammattitutkinto) osalta vähemmän tutkintoja, mutta enemmän tutkinnon osien suorituksia.</p> <p>Mikäli suunta jatkuu samanlaisena, tulee vuodelle 2021 vähemmän tutkintoja, mutta enemmän tutkinnon osien suorituksia kuin vuonna 2020.</p> <p>2020</p> <p>Tutkintoja 1033 kpl (740 PT + 293 AT/EAT)</p> <p>Tutkinnon osia 8379 kpl (7127 PT + 1252 AT/EAT)</p> <p>Kajaanin lukio</p> <p>Ylioppilastutkinnon suorittaneita on vähemmän alkuvuonna 2021 kuin vastaavana ajanjaksona 2020:</p> <p>1.1. - 30.6.2021: 123 kpl</p> <p>1.1. - 30.6.2020: 152 kpl</p>	
Opiskelijat työllistyvät opintojen päätyttyä tai jatkavat opintojaan.	Amis-päätökysely: Oma arviointi tulevasta tilanteestasi koulutuksen jälkeen. Vastauksena: Töissä tai jatko-opinnoissa	> 87 %	83% 2020: 81,6 %	Ei toteudu ☐
Opiskelijat työllistyvät opintojen päätyttyä tai jatkavat opintojaan.	Lukion opiskelijoiden sijoittuminen töihin tai jatko-opintoihin	> 90 %	83 % Tiedot vuonna 2019 valmistuneista 71 % tiedot vuonna 2018 valmistuneista	Ei toteudu ☐

Riskienhallinta

- 20 – 25** **Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski.** Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
- 10 – 16** **Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski.** Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
- 4 – 9** **Huomioitava tai seurattava riski.** Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
- 1 – 4** **Ei riskiä tai hyvin matala riski.** Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskiluokka	Riski	Riskiarvio	Toteutunut 30.6.
Strategiset riskit	Henkilöstöriskit (eläköityminen ja osaajien saatavuus)	Todennäköisyys: 4 Vakavuus: 3 12	Riski on toteutunut erityisesti tekniikan- ja liikenteen alojen rekrytoinneissa. Täyttämättä jääneet tehtävät kuormittavat koko organisaation jaksamista.
Strategiset riskit	Osaaminen yksittäisten ihmisten varassa, sijaisjärjestelyt	Todennäköisyys: 3	Riski tiedostettu ja otettu huomioon toiminnassa.

		Vakavuus: 3 9	
Strategiset riskit	Uusi opettajuus (opettaja pedagogina ja ohjaajana, toiminta siirtyy enemmän työpaikoille, jaettu asiantuntijuus/yhteistyön lisääntyminen, digitalisaation haltuunotto esim. etäopetuksessa)	Todennäköisyys: 4 Vakavuus: 3 12	Riski on osittain toteutunut. Yksikkö- ja yksilökohtaiset erot ovat organisaation sisällä suuret.
Strategiset riskit	Uusi strategia ja sen toimeenpano	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 2 6	Riski ei ole toteutunut. Koko organisaatio on vienyt uutta strategiaa vastuullisesti eteenpäin.
Toiminnalliset riskit	Henkilöstön ja esimiesten jaksaminen	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 2 6	Riski on tiedostettu ja ollut toistaiseksi hallittavissa.
Rahoitusriskit	<p>Ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli:</p> <ul style="list-style-type: none"> Opiskelijamääräkehitys (opiskelijavuosien kehitys) Opiskelijoiden suoritukset (tutkinnot ja tutkinnon osat) Vaikuttavuus (opiskelijoiden työllistyminen, opiskelijapalaute ja työelämäpalaute) Rahoitusmallin sisäistäminen Asetusmuutos 2021 	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	<p>Ammatillisen koulutuksen kelluva rahoitusjärjestelmä voi aiheuttaa suuriakin vaihteluita vuosittaisen rahoituksen määrään. KAO on toistaiseksi pärjännyt uuden mallin mukaisessa ja tuloksellisuuteen vahvasti nojaavassa rahoitusmallissa hyvin ja kuluvan vuoden rahoituspäätökset toteutuvat talousarviota paremmin. Opiskelijavuosien kehitys on alkukevään notkahduksen jälkeen palannut edellisvuoden tasoon. Opiskelijavuosia tarkasteluajanjaksolla yhteensä 1384 (1374). Tilinpäätösvaiheessa nähdään riittääkö opiskelijavuosien kertymä rahoituksen perusteena olevaan tavoitteelliseen opiskelijavuosimäärään (2850). Mikäli määrä jää alle tavoitteen jo toisena vuonna peräkkäin, on sillä negatiivinen vaikutus KAO:n tulevan vuoden rahoitukseen.</p> <p>Ammatillisen koulutuksen rahoituksen asetusmuutos on siirtynyt vuodelle 2022. Sen vaikutuksen KAO:n kokonaisrahoituksen arvioidaan olevan pieni, mutta muutokset koulutuslakohtaisissa rahoituksissa ovat osittain merkittäviä.</p>
Toiminnalliset riskit	Ammatillisen koulutuksen reformin haltuunotto (henkilökohtaistaminen ja yksilölliset opintopolut, työelämäyhteistyön lisääminen, tutkintorakenne/laaja-alaisuus)	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Riski ei ole toteutunut.
Toiminnalliset riskit	Kainuun ja Koillismaan väestökehitys: ikääntyminen, syntyvyyden lasku ja nuorten väheneminen. Vaikutus KAO:n ja Kajaanin lukion opiskelijamääriin.	Todennäköisyys: 4 Vakavuus: 2 8	Väestökehityksessä ei muutosta, riski on edelleen olemassa. 2030-luvun alussa opiskelijapohja romahtaa merkittävästi, mikäli muuttoliikettä ei saada käännettyä koulutusliikelaitoksen toiminta-alueelle.
Toiminnalliset riskit	Toimitilat ja niiden käyttöaste	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Seppälän päärakennuksen sekä OPPI 3-asuntolarakennuksen purkulupaesitykset on tyrmätty. Rakennusten peruskorjaaminen aiheuttaisi yli 15 M. euron investointipaineen kaupungille.

Toiminnalliset riskit	Asuntoloiden tilanne (opiskelija-asuntolainvestointitarpeita tulevaisuudessa)	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 2 6	Vimpelinlaakson asuntolan tilanne on ratkennut. Riski on edelleen olemassa Seppälän ja Kuusamon asuntoloiden osalta (tilojen kunto).
Toiminnalliset riskit	Monipuoliset pedagogiset oppimisen toteutustavat (digitaaliset ratkaisut, lähiopetus, monimuoto-opetus, työelämässä oppiminen jne.)	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Pandemia on edelleen vauhdittanut digitalisaation etenemistä.
Toiminnalliset riskit	Uusi organisaatio ja johtamisjärjestelmä vastaamaan tämän hetken ja tulevaisuuden haasteita	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 2 6	Riski ei ole toteutunut. Organisaatiouudistus on toteutettu onnistuneesti.
Toiminnalliset riskit	Prosessien selkeyttäminen, vastuiden määrittäminen ja dokumentointi	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 2 6	Riski ei ole toteutunut. Uuden organisaation myötä vastuiden määrittely on selkeytynyt.
Toiminnalliset riskit	Tietohallinnon uudelleen organisointi	Todennäköisyys: 5 Vakavuus: 4 20	Riski on toteutunut osittain. Tietohallintouudistus ei ole edennyt koulutusliikelaitoksen tarpeiden ja toiveiden mukaisesti.
Vahinkoriskit	Työturvallisuus (vastuiden selkiyttäminen ja prosessien tukeminen)	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Riski ei ole toteutunut. Toimenpiteet asian ympärillä ovat edenneet.
Vahinkoriskit	Yleinen oppilaitosturvallisuus (opiskelu-ympäristön viihtyisyyden ja turvallisuuden lisääminen)	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Riski ei ole toteutunut. Oppilaitosturvallisuuteen on tehty parannuksia.
Toiminnalliset riskit	Oppivelvollisuusian nosto syksyllä 2021: sisältää toteutuessaan sekä toimintaan että talouteen kohdistuvaa riskiä.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Toimintaan liittyvät lain tuomat uudet vaatimukset pystytään toteuttamaan ja hallitsemaan suunnitellusti. Taloudellisten riskien toteutuminen nähdään vasta tilinpäätösvaiheessa, mutta tällä hetkellä kustannukset näyttävät toteutuvan arvioitua korkeampina.

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Päätöksentekoprosessi	Toimitaan 2020 päivitetyn toimintasäännön, sekä Kajaanin kaupungin hallintasäännön mukaisesti.	Toteutunut suunnitellusti.
Henkilöstöasiat	Noudatetaan voimassa olevia työehtosopimuksia ja Kajaanin kaupungin ohjeistuksia. Henkilöstön kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelut. Koulutusliikelaitoksen uudessa organisaatiossa toimii pedagoginen suunnittelija, jonka tehtäviin kuuluu liikelaitoksen henkilöstön osaamisen kehittämisen koordinointi.	Toteutunut. Kehityskeskustelut jatkuvat organisaatiossa syksyllä.

Taloussuunnittelu	<p>Talousarvion sitovuuden noudattaminen.</p> <p>Investointiosan toteuttaminen.</p> <p>Vuosittaiset tuloskeskustelut tulosyksiköiden esimiesten kanssa.</p> <p>Talouden prosessien kehittämistä jatketaan yhteistyössä konsernihallinnon talouspalveluiden kanssa.</p>	<p>Toteutunut.</p> <p>Esimiesten kanssa käytävät tuloskeskustelut on pidetty touko-kesäkuussa.</p> <p>Investointien toteuma kesäkuun lopussa on 91 000 euroa. Liikelaitoksen investoinnit painottuvat edelleen syksyyn.</p>
Kirjanpito ja maksuliikenne	<p>Kirjanpito on ajantasainen ja luotettava.</p> <p>Ostolaskut käsitellään asianmukaisesti ja ajantasaisesti. Huolehditaan sijaisjärjestelyistä ja opastuksesta.</p> <p>Kassojen tarkistukset.</p>	<p>Toteutunut, kassojen tarkistukset toteutetaan elokuussa.</p>
Talousraportointi	<p>Kuukausittaisen taloustilanteen käsittely esimieskokouksissa ja johtokunnassa.</p> <p>Esimiehillä on vastuu oman tulosalueensa talouden seurannasta. Mahdollisiin poikkeamiin reagoidaan.</p>	<p>Toteutunut sovitusti.</p>
Omaisuuksien hallinnointi	<p>Koulutusliikelaitoksen hankinnoissa noudatetaan kilpailutettuja hankintasopimuksia.</p> <p>Yhteistyö ja hankintaprosessien kehittäminen konsernihallinnon hankinta-asiantuntijoiden kanssa.</p>	<p>Toteutunut. Hankintojen ja erityisesti ostotoiminnan kehittämistä ja sitä kautta toiminnan tehokkuuden parantamista tehdään yhteistyössä kaupungin hankintapalveluiden kanssa.</p>
Tietohallinto ja tietoturva	<p>Toimitaan Kajaanin kaupungin tietohallinnon kanssa yhteistyössä tehtyjen tietoturvaan liittyvien ohjeiden mukaan.</p> <p>Liikelaitoksen uudessa organisaatiossa on aloittanut tietosuojaja- ja arkistovastaava.</p> <p>Tietohallintouudistuksen jatkuva arviointi.</p>	<p>Saatua palvelua on arvioitu aktiivisesti ja reagoitu omilla tarvittavilla toimenpiteillä toiminnan turvaamiseksi. Opetusteknologian hyödyntämiseen liittyvät paineet kasvavat koko ajan.</p>
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	<p>Koulutusliikelaitos ei myönnä vakuuksia eikä takauksia.</p> <p>Liikelaitoksen johtaja myöntää avustukset henkilökuntakerholle ja Urheiluakatemialle.</p>	<p>Toteutuneet suunnitellusti.</p>
Sopimushallinta	<p>Toimintasääntö määrittelee sopimusten tekijät ja sopimusten hallinnoinnista vastaa hallintosihteeri.</p>	<p>Toteutunut suunnitelman mukaisesti.</p>
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	<p>Hankkeiden avulla kehitetään toimintaa strategian mukaisesti ja niitä koordinoidaan koulutusliikelaitoksen kehittämis- ja kv-tiimissä.</p>	<p>Hanketoiminta on laajaa ja se on toteutunut suunnitelmallisesti ja koordinoitusti.</p>

Kajaanin kaupungin koulu- tusliikelaitos		TA 1-6	TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6
1000 €	TA 2021	2021	2021	erotus	määräraha 2020	2020
LIKEVAIHTO	37 051	18 639	18 617	-22	-18 434	17 593
Liiketoiminnan muut tuotot	1 764	844	483	-360	-1 281	474
Materiaalit ja palvelut	-12 359	-6 500	-5 560	940	6 799	-4 493
Henkilöstökulut	-19 409	-9 575	-9 373	202	10 036	-8 846
Poistot ja arvonalentumiset	-1 550	-806	-574	232	976	-440
Liiketoiminnan muut kulut	-5 676	-2 990	-2 844	146	2 833	-2 781
Liikely-/Alijäämän erät yht.	-37 229	-19 028	-17 867	1 161	19 362	-16 086
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-179	-388	750	1 138	928	1 507
Rahoitustuotot ja -kulut	-4	-2	-1	1	4	-2
Yli-/Alijäämä Ennen sat. eriä	-183	-391	749	1 140	932	1 505
Yli-/Alijäämä Ennen varauk- sia	-183	-391	749	1 140	932	1 505
Poistoeron, var, rahast. lis(-)väh(+) yht.	336	175	299	125	-37	99
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	153	-216	1 048	1 264	895	1 604

3.7 Kajaanin Mamselli -liikelaitos

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Mamsellin ulkoinen liikevaihto toteutui tarkasteluajanjaksolla noin 380 000 € arvioitua pienempänä. Talousarvioon nähden merkittävimmät poikkeamat olivat toisen asteen ateriamyyneissä, kahviotuotteiden ja -palveluiden myynnissä sekä ravintolapalveluiden ateriamyyneissä. Koronan negatiiviset vaikutukset liikevaihtoon näkyvät erityisesti kahvio- ja ravintolapalveluiden myynnissä sekä ammattikorkeakoulun ateriamyyneissä.

Arvioitua maltillisemmin toteutuneesta liikevaihdosta huolimatta Mamsellissa on osattu sopeuttaa menot tuloja vastaaviksi. Materiaalit ja palvelut toteutuivat ennakoitua paremmin ja niiden osuus liikevaihdosta oli 44 % (1-6/2020, 52 %). Henkilöstökulut toteutuivat myös arvioitua maltillisempina ollen 59 % ulkoisesta liikevaihdosta (1-6/2020, 71 %). Henkilöstökulujen hallinnassa on Mamsellin henkilöstön aktiivisella kehittämisotteella ja joustavuudella ollut erittäin tärkeä merkitys toiminnan ja myös talouden kannalta.

Mamsellin koko vuoden tulosta on raportointikauden perusteella vielä vaikea arvioida. Heinäkuussa maksuun menevät lomapalkat heikentävät hetkellisesti tulosta, minkä lisäksi koronatilanteen kehityksellä on Mamsellin tulokseen merkittävä vaikutus, jonka lopullinen tulos selviää vasta tilinpäätöksessä.

Mamsellissa toteutui vahinkoriski 30.6.2021, kun keittiö Lounatuulen kriittinen tuotantolaite rikkoontui. Uuden osa toimittaminen kesti arvioitua kauemmin (n. 4 vko). Riskin toteutuminen tuotannon kannalta hiljaisena aikana vähensi riskin vakavuutta.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa liikelaitoksen johtaja

Sitova tavoite	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Tuottovaatimus	Tilikauden ylijäämä >0 euroa	Kajaanin Mamselli liikelaitoksen tulos on kesäkuun lopussa 288 000 euroa ylijäämäinen.	Toteutuu osittain

Toiminnalliset tavoitteet

Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Mahdollisimman nopeasti saatu asiakaspalaute auttaa kehittämään tuotteita ja palveluita entistä asiakaslähtöisemmiksi.	Mamselli osallistaa asiakkaita palvelutuotannon kehittämiseen	Luodaan asiakastiimeittäin mahdollisuuksia palvelutuotannon yhteiseen kehittämiseen	Yhteistyö asiakkaiden kanssa tiivistynyt ja tullut tavoitteellisemmaksi.	Toteutuu osittain

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Tarjoiluhävikin vähentäminen	Sallittava tarjoiluhävikin määrä	< 10 %	Kaikkia kouluja ja päiväkoteja koskeva seurantajakso toteutettiin helmikuussa 2021. Seurantajaksolla oppilaita oli pois arvioitua enemmän mikä vaikutti tarjoiluhävikin määrään. Seuraava tarkastelujakso toteutetaan syyskuussa.	Toteutuu osittain
Lautashävikin vähentäminen	Sallittava lautashävikin määrä	< 8 %	Lautashävikin määrä kouluissa ja päiväkodeissa oli seurantajaksolla keskimäärin 4,7 %.	Toteutuu

Tulevaisuus nuorissa

Ruokailuositusten mukainen ateriointi edistää ammattiin valmistuvien nuorten terveyttä ja hyvinvointia	Kouluaterioilla salaattia syövien opiskelijoiden osuus	45 %	55,07 %	Toteutuu
Mamselli haluaa olla haluttu työssäoppimis-, harjoittelu- ja työpaikka	Harjoittelu-/työssäoppimispaikkojen määrä	70 harjoittelijaa/työssäoppijaa		Toteutuu osittain

Osaajista elinvoimaa

Mamsellissa on oikeanlaista osaamista, oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa	Strategialähtöinen osaamisen kehittämissuunnitelman toteuttaminen ja sen jatkuva kehittäminen	Tavoitteet toteutuneet 60 %	Henkilöstö on päivittänyt osaamistaan erityisesti itsenäisesti opiskellen (verkkokurssit ja muu itsenäisen opiskelun materiaali).	Toteutuu
--	---	-----------------------------	--	---

Riskienhallinta

- 20 – 25** **Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski.** Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
- 10 – 16** **Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski.** Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
- 4 – 9** **Huomioitava tai seurattava riski.** Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
- 1 – 4** **Ei riskiä tai hyvin matala riski.** Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskiluokka	Riski	Riskiärvio	Toteutunut 30.6.
Strategiset riskit	Lainsäädäntömuutokset	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 4 8	Ei toteutuneita riskejä
Rahoitusriskit	Talous ei ole tasapainossa. Tuotteiden ja palveluiden hinnoittelu ei vastaa kustannuksia tai kustannusrakenne ei jousta kysynnän muutoksiin.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Mamsellin hinnoittelua ei ole muutettu, vaikka joidenkin asiakkuuksien kohdalla palvelutarpeet ovat poikkeusolojen myötä muuttuneet ja tulot eivät ole kaikilta osin riittäneet enää kattamaan muuttuneiden palvelutarpeiden kustannuksia. Raportointikauden tulos ei vastaa koko vuoden tulosodotusta, koska heinäkuussa maksettavat lomapalkat heikentävät tulosta huomattavasti. Lisäksi korona vaikuttaa negatiivisesti liikevaihdon kertymään. Lomapalkkavelkaa ei myös ole tuloutettu kuukausittain, millä voi olla tulosvaikutus vuoden vaihteessa.
Toiminnalliset riskit	Ammattitaitoisen henkilöstön saataavuus.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Ammattitaitoisten työntekijöiden saataavuus on vaikeutunut. Yksi riskienhallintakeinoista on ollut oppisopimuskouluttaminen.
Toiminnalliset riskit	Henkilöstön jaksaminen: Sairauspoissaolot vaikeuttavat palvelun tuottamista asiakkaalle. Työntekijät uupuvat lisääntyneen työkuorman vuoksi.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Ei toteutuneita riskejä.
Vahinkoriskit	Keittiön kriittisten tuotantolaitteiden rikkoutuminen	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 4 12	Toteutui 30.6.2021, kun keittiö Lounatuulen kriittinen tuotantolaitte rikkoutui. Riskienhallintakeinona tuotannon hajauttaminen toiseen keittiöön sekä tilapäiset laitesiirot.
Vahinkoriskit	Asiakkaalle tai henkilökunnalle aiheutuu henkilöturvallisuutta vaarantava vahinko	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Ei toteutunut

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Päätöksentekoprosessi	Mamsellissa on selkeät vastuumäärittelyt.	Toiminnot suunnitellulla tasolla
Henkilöstöasiat	Mamsellissa toimitaan voimassa olevien lakien ja asetusten, virka- ja työehtosopimusten sekä henkilöstöasioita koskevien konsernimääräysten, päätösten ja ohjeiden mukaisesti. Mamsellissa on strategialähtöisen osaamisen kehittämissuunnitelma kolmelle vuodelle. Mamsellissa on ajantasaiset perehdyttämisohteet.	Toiminnot suunnitellulla tasolla
Taloussuunnittelu	Talousarvion sitovuuden noudattaminen Strategiset tavoitteet ohjaavat toimintaa. Talousprosessien kehittämistä jatketaan yhdessä konsernihallinnon talouspalveluiden kanssa.	Toiminnot suunnitellulla tasolla.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Kirjanpito on ajantasainen ja luotettava. Ostolaskut ja myyntilaskut käsitellään asianmukaisesti ja ajantasaisesti. Kassojen tarkistukset	Toiminnot suunnitellulla tasolla. Kassojen tarkistuksia on vähennetty koronatilanteen vuoksi, koska toimipaikkoja on ollut suljettuina.
Taloustraportointi	Taloustilanne käsitellään Mamsellin johtoryhmässä ja taloustraportti lähetetään kuukausittain johtokunnan jäsenille. Tuloskeskustelut asiakkaiden kanssa	Toiminnot suunnitellulla tasolla
Omaisuuksien hallinnointi	Mamsellin hankintojen ohjaus ja johtaminen on vastuutettu.	Toiminnot suunnitellulla tasolla
Tietohallinto ja tietoturva	Mamsellissa on ajantasaiset toimintaan liittyvät tietosuojaselosteet. Mamsellin henkilöstöä koulutetaan kaupungin tietosuojaohjeista.	Toiminnot suunnitellulla tasolla
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Mamselli ei myönnä avustuksia, takauksia tai vakuuksia.	Mamselli ei myönnä vakuuksia tai takauksia.
Sopimushallinta	Mamsellissa on määritelty sopimusvastuut.	Toiminnot suunnitellulla tasolla
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Mamsellissa ei ole omaa hanketoimintaa.	Tilanne pysynyt samana

Kajaanin Mamselli -liikelaitos	TA 1-6	TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva	TOT 1-6
1000 €	TA 2021	2021	erotus	määräraha	2020
				2020	2020
LIIVEVAIHTO	11 062	5 531	5 181	-5 882	4 083
Liiketoiminnan muut tuotot	193	68	54	-14	38
Materiaalit ja palvelut	-4 615	-2 308	-1 942	365	-1 848
Henkilöstökulut	-5 703	-2 851	-2 565	287	-2 500
Poistot ja arvonalentumiset	-35	-17	-10	7	-6
Liiketoiminnan muut kulut	-892	-428	-427	1	-443
Liikelyi-/Alijäämän erät yht.	-11 052	-5 537	-4 890	647	-4 759
LIIKELYJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	10	-6	290	296	-676
Rahoitustuotot ja -kulut	-11	-5	-2	3	-3
Yli-/Alijäämä Ennen sat. eriä	0	-11	288	299	-679
Yli-/Alijäämä Ennen varauksia	0	-11	288	299	-679
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	-11	288	299	-679

3.8 Kajaanin Vesi -liikelaitos

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Tavoitteet toteutumassa suhteellisen hyvin. Kaikki taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on mahdollista saavuttaa vuoden loppuun mennessä. Liikevaihto on hieman talousarviota pienempi mahdollisesti ainakin osittain koronapandemiasta johtuvasta ennakoitua voimakkaammasta talous- ja jäteveden myynnin pienemisestä omalla toiminta-alueella. Liiketoiminnan muihin kuluihin kirjautunut noin 125.000 € viemäri- ja korjauskustannuksia, jotka korvataan vakuutuksesta jolloin ko. kulut talousarvion mukaiset.

Sitova tavoite	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Tuottovaatimus	1 200 000 euroa, joka koostuu peruspääoman korosta ja tulou- tuksesta	0 €	Toteutuu
Tilikauden ylijäämä ennen va- rauksia	> 700 000 euroa (ei sitova)	994.662 € (ennuste 31.12.2021 6/2021, 883.119 €)	Toteutuu

Toiminnalliset tavoitteet

Hyvää elämää älykkäissä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Asiakastyytyväisyys	Kuntatekniikan palveluky- selyn vesihuollon osuuden keskiarvo parillisina vuosi- na, 0 - 5	- (mitataan 2022)	-	Ei tietoa ☐
Vesihuollon toimitus- varmuus	Vedenjakelun suunnitte- lemattomat käyttökatkok- set, tuntia/asukas/vuosi	0,10	0,13 h/as/6kk (0,07 h/as/v, jos ei keskeytyk- siä loppuvuonna)	Toteutuu osittain
Sähköisen palvelun lisääminen	Vesimittarien etäluvu	42 % vesimittareista etäluennassa	45,2 % (3.393 kpl) etä- luennassa	Toteutuu

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Energiätehokkuus	Jätevedenpumppaamoiden energiatehokkuus optimoitu, % pumppaamoista	65 %	61,7 %	Toteutuu
Ympäristöystävällinen viemärointi ja jätevedenpuhdistus	Jätevedenpuhdistamon kuukausinäytteistä lupaehdojen mukaisia, %	92 %	100 % (12/12 kpl)	Toteutuu

Tulevaisuus nuorissa

Osaajista elinvoimaa

Harjoittelupaikkojen tarjoaminen tuleville osaajille	Harjoittelu- ja työssäoppimapaikkoja, htv/vuosi	0,8	0,57 htv (1,25 htv työsopimukset)	Toteutuu
--	---	-----	-----------------------------------	---

Riskienhallinta

- 20 – 25** **Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski.** Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
- 10 – 16** **Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski.** Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
- 4 – 9** **Huomioitava tai seurattava riski.** Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
- 1 – 4** **Ei riskiä tai hyvin matala riski.** Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskiluokka	Riski	Riskiarvio	Toteutunut 30.6.
Strategiset riskit	Laajennetaan vastuualuetta esim. vesiosuuskuntien liittämisen tai kunta-/vesilaitosfuusioiden kautta vaikuttaen vastuiden lisääntymiseen, tehokkuuden (m ³ /km) heikkenemiseen ja edelleen resurssitarpeisiin ja asiakashinnoitteluun	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Ei toteutunut. Kajaanin vesihuoltolaitosten kehittämissuunnitelman laadinta syksy 2021 -> paineita vastualueen laajentamiseen / vesiosuuskuntien liittämiseen Kajaanin Veteen ?
Strategiset riskit	Toimintakyvyn tai palvelutason heikkeneminen puutteellisen omaisuudenhallinnan (korjausvelan kasvun) vuoksi	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 4 8	Ei toteutunut.
Strategiset riskit	Kajaanin Veden vastuulle määritetään tehtäviä, joihin sisältyy merkittäviä vastuita tai riskejä, ovat liikelaitosmalliin sopimattomia tai vaativat merkittäviä lisäresursseja.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 3 6	Ei toteutunut. Ks 1.
Rahoitusriskit	Myyntivolyymin vähentyminen, josta seuraa tulojen supistuminen.	Todennäköisyys: 5 Vakavuus: 1 5	Toteuma 1.1.-30.6.2021 mukaan myynti n. 100.000 € alle budjetoidun.
Rahoitusriskit	Suurten investointien (esim. jätevedenpuhdistamo) rahoitusprosessissa epäonnistuminen	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 4 8	Ei toteutunut.
Toiminnalliset riskit	Vesihuollon laaja häiriötilanne poikkeuksellisten sääilmiöiden, sähkö- tai tietoliikennejärjestelmien keskeytyksen	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 3	Ei toteutunut.

	vuoksi	6	
Vahinkoriskit	Korvausvastuu vastuuvakuutuksen piiriin kuulumattomasta vesihuollon virheestä aiheutuneesta vahingosta	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 2 6	Ei toteutunut.
Vahinkoriskit	Korvausvastuu ympäristölupaehdot ylittävistä päästöistä (esim. jätevedenpuhdistamon toimintahäiriö tai laaja häiriö viemäröinnissä).	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 2 6	Ei toteutunut.
Vahinkoriskit	Pandemiariski	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 2 4	Koronapandemian suora vaikutus Kajaanin Veteen suhteellisen pieni.
Rahoitusriskit	Kajaanin Veden palveluja myydään tappiolla tai ilman katetta.	Todennäköisyys: 5 Vakavuus: 2 10	Tukkumyynnin kate korkeintaan +/- 0 %.
Toiminnalliset riskit	Vesihuollon häiriötilanne talousveden laatuhäiriön vuoksi.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 4 8	Ei toteutunut.

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Päätöksentekoprosessi	Vastuut selkeästi määritelty (hallintosääntö & Kajaanin Veden toimintasääntö)	Määritetty.
Henkilöstöasiat	Kaupungin henkilöstöohjelma ja sen seuranta käytössä Kehityskeskustelut pidetään vuosittain kesäkuun loppuun mennessä. Työyhteisötaitojen merkitystä työyhteisön toimintaan korostetaan.	Henkilöstöohjelma käytössä. Kehityskeskusteluista 78 % käyty. ParTy -kyselyn perusteella laadittu kehityssuunnitelma, toteutus aloitettu.
Taloussuunnittelu	Taloussuunnitelmien toteutumista seurataan kuukausittain.	Kuukausittainen seuranta.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Tehtäväkokonaisuuksien ja tehtävänjaon tarkentaminen Kajaanin Veden ja taloushallinnon välillä asiakastietojärjestelmän käyttöönoton jälkeen	Tarkentumassa.
Talousraportointi	Talousraportointi johtokunnan jäsenille kuukausittain, käsittely johtoryhmässä ja johtokunnassa.	Raportointi kuukausittain/johtoryhmittäin.
Omaisuuksien hallinnointi	Korjausvelan määrän lisääntyminen pyritään estämään ajantasaisesti korjausvelkalaskelmien ja riittävien sekä oikein kohdennettujen saneerausinvestointien avulla.	Korjausvelkaselvitys seuraavan valtuustokauden alussa.
Tietohallinto ja tietoturva	Tietosuojaselosteet ajan tasalla	Ajan tasalla.

	Tietohallinto- ja tietoturvaosaamisresurssien turvaaminen tietohallintoa hyödyntäen tai muilla keinoin sekä tarpeiden aktiivinen esille tuominen tietohallinnolle	Kaupunki toteuttanut tietohallintouudistuksen, osaamisresurssien uskotaan parantuvan.
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Kajaanin Vesi ei myönnä avustuksia, takauksia tai vakuuksia.	Ei avustuksia, takauksia, vakuuksia.
Sopimushallinta	Sopimusvastuut määritetty	Määritetty.
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Ei omaa hanketoimintaa	Ei omia hankkeita (projekteja).

Kajaanin Vesi -liikelaitos	TA 1-6	TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva määräraha	TOT 1-6	
1000 €	TA 2021	2021	erotus	2020	2020	
LIIVEVAIHTO	7 705	3 853	3 750	-102	-3 955	3 728
Liiketoiminnan muut tuotot	7	3	9	5	2	19
Materiaalit ja palvelut	-2 330	-1 125	-1 000	126	1 331	-1 165
Henkilöstökulut	-1 219	-583	-603	-20	616	-596
Poistot ja arvonalentumiset	-2 001	-1 000	-1 029	-29	972	-911
Liiketoiminnan muut kulut	-106	-53	-168	-114	-61	-48
Liikelyli-/Alijäämän erät yht.	-5 650	-2 758	-2 791	-32	2 859	-2 700
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	2 055	1 094	960	-135	-1 096	1 028
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 200		5	5	1 205	7
Yli-/Alijäämä Ennen sat. eriä	855	1 094	965	-129	110	1 035
Yli-/Alijäämä Ennen varauksia	855	1 094	965	-129	110	1 035
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	855	1 094	965	-129	110	1 035

3.9 Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitos

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Liikelaitoksen talous on toteutunut kesäkuun loppuun talousarvion mukaisesti, tulos on alijäämäinen n. 2.000 €. Liikevaihto on toteutunut talousarviota paremmin, toisella vuosipuoliskolla liikevaihto on hieman pienempi. Poistojen ja rahoituskulujen toteutuma on talousarviota hieman suurempi.

Investointiosan käyttö on n. 293.000 € (26 %) ja kustannukset painottuvat vuoden toiselle puoliskolle. Investointiosan hankkeista käynnissä FOX peruskorjaus, Taito 2 rakennusautomaation saneeraus ja Tieto 2 julkisivutyöt.

Sitova tavoite	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Tuottovaatimus:	Peruspääoman korko.	Peruspääoman korko tuloutetaan kaupungille vuoden lopussa.	Toteutuu
Tilikauden ylijäämä:	Tilikauden ylijäämä > 0.	Tilikauden tulos on arviolta talousarvion mukaisesti ylijäämäinen.	Toteutuu

Toiminnalliset tavoitteet

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja energiankulutuksen hallinta	Rakennusten yhteenlaskettu energian kulutus.	Energian kulutus on 1 % pienempi vuoden 2020 tasoon verrattuna.	Tavoitteen toteuminen todetaan koko vuotta koskevan tilinpäätöksen yhteydessä.	Ei tietoa ☐
Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitoksen hallinnassa olevien tilojen tehokas käyttö.	Tilojen käytön tehokkuus.	Tyhjillään olevien tilojen määrä <= 1% (641m ²).	Tyhjiä tiloja on tällä hetkellä n. 800 m ² .	Ei toteudu ☒

Tulevaisuus nuorissa

Vimpelinlaakson toisen ja korkea-asteen kampus ja oppimisympäristö on viihtyisä.	Tilojen kunto.	Peruskorjaamattomia tiloja < 5 800 m ² / < 9 % tiloista.	Peruskorjaustarpeessa olevia tiloja Oppi- ja Seppälän rakennuksissa n. 5 770 m ² .	Toteutuu
Vimpelinlaakson toisen ja korkea-asteen kampus ja oppimisympäristö on viihtyisä.	Tilojen kuntoluokka keskim.	Yli 75 %.	Vuoden 2019 loppuun saakka päivitetyn arvo-, korjausvelka- ja kuntoluokkalaskelman mukaan rakennusten keskimääräinen kuntoluokka on 77 % (hyvä).	Toteutuu

Riskienhallinta

- 20 – 25** **Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski.** Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
- 10 – 16** **Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski.** Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
- 4 – 9** **Huomioitava tai seurattava riski.** Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
- 1 – 4** **Ei riskiä tai hyvin matala riski.** Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskiluokka	Riski	Riskiärvio	Toteutunut 30.6.
Strategiset riskit	Jos peruskorjausinvestoinnit ovat pienemmät kuin rakennusten kuluminen, korjausvelka ja peruskorjaustarve kasvaa, rakennusten kunto heikkenee ja mm. sisäilmaongelmia voi ilmaantua. Rakennusten kuluminen on tällä hetkellä noin 2,2 milj. euroa vuodessa, korjausvelka noin 5,2 milj. euroa ja kunto luokka keskimäärin 77 % (hyvä). Omaisuuden kohdistetut toimenpiteet ovat olleet oikeita ja riittäviä.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Ei toteutuneita riskejä. Liikelaitoksen aiemmin tehtyjen investointien ja huonokuntoisten tilojen vähentämisellä korjausvelka on hallinnassa ja omaisuuden kunto on säilynyt keskimäärin hyvänä.
Rahoitusriskit	Markkinakorkojen ja korkokustannusten nousu. Pyritään lainojen lyhyisiin takaisinmaksuaikoihin ja tarvittaessa tehdään markkinakorkojen nousuunesteiden mukaiset suojaustoimenpiteet.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 2 4	Ei toteutuneita riskejä.
Toiminnalliset riskit	Lähivuosina voi tulla vuokratappioita tyhjästä tiloista ja mahdollisia rakennusten purkukuluja.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Ei toteutuneita riskejä. Tyhjien tilojen riski on kasvamassa lähivuosina toimintaympäristön ja tilatarpeiden muutosten johdosta.
Vahinkoriskit	Rankkasateet, vuotovahingot, tulipalot tms. aiheuttavat tulvia ja kiinteistövahinkoja. Kovat pakkaset lisäävät energiakustannuksia ja muut sään ääri-ilmiöt aiheuttavat vahinkoja tai ylimääräisiä kustannuksia. Kaikki rakennukset on vakuutettu omaisuusriskivakuutuksella ja kaupungilla on vastuuvakuutus mm. henkilövahinkojen varalta.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 3 6	Ei toteutuneita riskejä merkittävässä määrin.

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Päätöksentekoprosessi	Selkeät vastuu- ja sijaismäärittelyt noudattaen liikelaitokseen liittyvää lainsäädäntöä ja kaupungin keskeistä ohjeistusta kuten hallintosääntö ja konserniohje.	Päätöksistä ei ole tehty valituksia eikä otto-oikeuden käyttöä.
Henkilöstöasiat	Liikelaitoksella ei ole omaa henkilöstöä.	Toteutunut suunnitellusti.
Taloussuunnittelu	Talousarvion sitovuuden ja tavoitteiden noudattaminen. Investointiosan toteuttaminen.	Toteutunut suunnitellusti.

Kirjanpito ja maksuliikenne	Kirjanpito on ajantasainen ja luotettava. Osto- ja myyntilaskut käsitellään asianmukaisesti ja ajantasaisesti.	Toteutunut suunnitellusti.
Talousraportointi	Taloustilanne käsitellään aina johtokunnan kokouksissa. Talousarvion toteutusta seurataan kuukausittain ja mahdollisiin poikkeamiin reagoidaan. Kaupungin osavuosisraportointi tehdään ohjeistuksen mukaisesti.	Toteutunut suunnitellusti.
Omaisuuksien hallinnointi	Käyttöomaisuus, poistot/investoinnit ja varaukset oikein sekä ajan tasalla. Tyhjiä ja vajaakäyttöisten tilojen myynti tai purku, tilojen käytön tehostaminen.	Toteutunut suunnitellusti. Suunnitelmissa olleet kahden rakennuksen purkuhankkeet eivät ole edenneet ja purkulupahakemuksiin on saatu kielteiset päätökset.
Tietohallinto ja tietoturva	Toimintaan liittyvät tietosuojaselosteet on laadittu.	Toteutunut suunnitellusti.
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Ei kuulu liikelaitoksen toimintaan.	Toteutunut suunnitellusti.
Sopimushallinta	Sopimusvastuut on määritetty ja sopimukset ajan tasalla. Sopimukset viedään CaseM-asianhallintajärjestelmään.	Toteutunut suunnitellusti.
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Ei ole omaa hanketoimintaa.	Toteutunut suunnitellusti.

Vimpelinlaakson kehittämissuunnitelman liikelaitos		TA 1-6	TOT 1-6	Jaksotettu	Jäljellä oleva määräraha	TOT 1-6
1000 €	TA 2021	2021	2021	erotus	2020	2020
LIIKEVAIHTO	4 142	1 988	2 095	107	-2 047	2 122
Materiaalit ja palvelut	-2 516	-1 212	-1 255	-43	1 261	-1 235
Poistot ja arvonalentumiset	-1 942	-941	-987	-46	955	-976
Liiketoiminnan muut kulut			0	0	0	0
Liikely-/Alijäämän erät yht.	-4 458	-2 153	-2 242	-89	2 217	-2 212
LIIKELYJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-317	-165	-147	18	170	-90
Rahoitustuotot ja -kulut	-22	-11	-25	-15	-3	-28
Yli-/Alijäämä Ennen sat. erä	-339	-175	-173	3	166	-118
Yli-/Alijäämä Ennen varauksia	-339	-175	-173	3	166	-118
Poistoeron, var, rahast. lis(-)/väh(+)-yht.	341	169	171	2	-171	171
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2	-6	-2	4	-4	53

4. Tytäryhteisöt

4.1 Kajaanin Teknologiakeskus Oy

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa toimitusjohtaja

Sitova tavoite	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Vuokrattavien tilojen käyttöaste	Vähintään 95 %	Tilojen kysynnässä pientä nousua. Vuokrausaste noin 97,5%	Toteutuu
Liikevaihto	3,4 milj	1.705.093 €	Toteutuu
Tulostavoite	n.150 000€ (Tulostavoitetta nostettu. Aiemmin 50.000 €) Tulokseen vaikuttavat työn alla olevat saneeraukset	382.032 € Huomioitavaa! Tämän vuoden puolivuotistulos näyttää liian positiiviselta, koska remonttien menot painottuvat heinä-elokuulle mm. toimitusten viivästyneiden vuoksi.	Toteutuu osittain

Toiminnalliset tavoitteet

Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
				Ei tietoa ☐

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Energiatohokkaat talotekniikkaratkaisut	Energiankulutuksen väheneminen	Kehräämöntie 7:ssä iv-koneiden energiakulutuksen vähentäminen (tuleva saneeraus)	IV-saneeraus aloitettu. Kolmen vuoden hankkeelle myönnetty 120.000 € energiatuki keväällä 2021.	Toteutuu osittain
---	--------------------------------	--	--	--

Tulevaisuus nuorissa

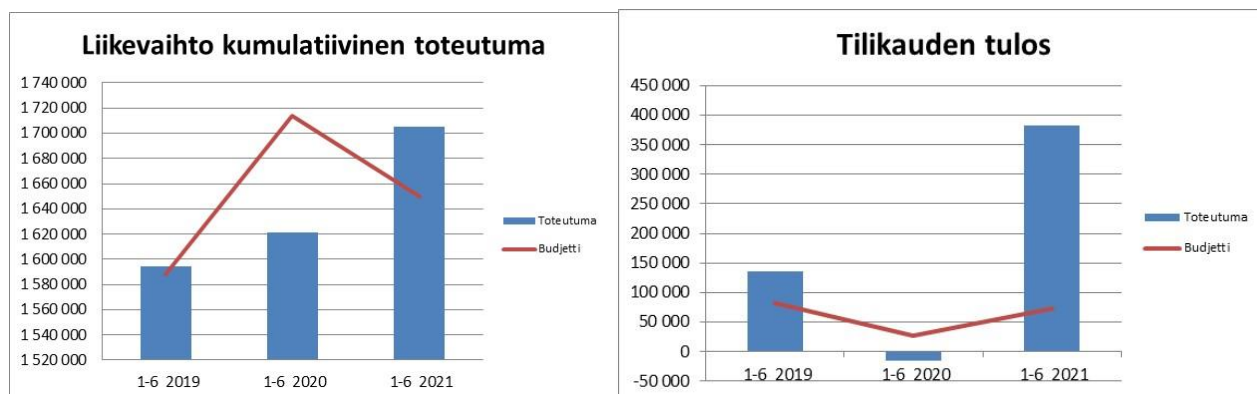
Kesätoita ja harjoittelu- paikkoja nuorille	Toteutunut määrä	Vähintään 2 harjoittelijaa	4 harjoittelijaa ja 2 kesätyöntekijää	Toteutuu
---	------------------	----------------------------	---------------------------------------	---

Osaajista elinvoimaa

Näyttötöet työympäristössä ja opinnäytetyöt	Toteutunut määrä	Luoda opiskelijoille sopivia näyttötöiden teko mahdollisuuksia.	2 näyttötöitä	Toteutuu
---	------------------	---	---------------	---

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riskiärvio	Toteutunut 30.6.
Strategiset riskit			
Rahoitusriskit			
Toiminnalliset riskit	Toimitiloja vuokraavien yritysten liike-toiminnan kehittyminen on monesti sidonnainen kotimaassa ja ulkomailla tapahtuviin talouden suhdanteiden kehityksiin. Talouskasvun heikentyessä osa yrityksistä karsii toimitilojen menoista ja jotkut lopettavat kokonaan toimintansa.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	2 = Pieniä taloudellisia menetyksiä (10 000 €) Puolivuotistarkastelussa ei suuria taloudellisia menetyksiä.
Vahinkoriskit			

4.2 Loiste Oy

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Tavoitteet toteutuneet kesäkuun loppuun mennessä täysin osingonmaksun ja sähköautojen latauspisteiden osalta. Sähköautojen lataustoiminnan osalta jatkossa operaattorina Loisteen sijaan Lumme Energia Oy (alueen toimitusvelvollinen myyjä), sillä tällä palvelulla on vahva sidonnaisuus sähkön myyntiin.

Yhtiön arvon jatkuvan parantamisen osalta kotiutettu arvon nousua Loiste Sähkönmyynnin ja Teollisuuden Voiman osakkeiden myynnissä. Kuten tavoitteessa todetaan, koko Loisteen arvon nousua mitataan pidemmässä aikahorisontissa (3 - 5 vuotta).

Yhteistyö Kajaanin Ammattikorkean kanssa toteutuu osittain yhteisten kehitysprojektien myötä. Keväällä 2021 suoritti yksi Loisteen henkilö ylemmän insinöörin tutkinnon työn ohessa opiskellen.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa toimitusjohtaja

Sitova tavoite	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Osingonmaksu Kajaanille vähintään edellisvuosien korkotuottojen tasolla	Tavoitteena maksaa vuosittain osinkoja vähintään aiemman omistajalainan korkotuoton verran sekä Loiste Oy:n osakas-sopimuksen ja lainanantajien kanssa tehdyn sopimuksen liitteenä olevan liiketoimintasuunnitelman mukaisesti (vuonna 2021 yhteensä 24.2 M€, josta Kajaanin osuus 50,1 %). Vuoden 2021 osalta tuo tavoite on hyvin haastava vaikean sähkömarkkinatilanteen, mahdollisten sähköverkon suurhäiriöiden, normaaleja matalampien lämpötilojen vuoksi.	Osinko maksettu kesäkuussa suunnitelmien mukaisesti (11,6 M€). Osinko H2 päätetään loppuvuodesta 2021. Osingon taso on arvioitava tulevien vuosien epävarmuuksien valossa (Sähköverkko-liiketoiminta: sähkömarkkina-lain päivitys, valvontamallin muutos, wacc-prosentin muutos sekä Kaukolämpöliiketoiminta: Kainuun Voiman CHP-laitoksen käytettävyyden ja investoinnit). Tulevien vuosien osalta tarkastelu alkuvuonna 2022, kun Sähkömarkkina-lain ja valvontamallin muutokset tiedossa ja Loisteen talousmallinnus päivitetty.	Toteutuu
Yhtiön arvon jatkuva parantaminen	Tavoitteena edelleenkin yhtiön arvon nousu pidemmällä tähtäimellä (3 - 5 vuotta).	Arvonnousua kotiutettu osakemyynneillä: LSMn yritysarvonkehitys ja myynti 1.4.2021: - KPMG selvitys 1-2021/LSMn yritysarvo vuonna 2017 6,8; 2018 16,7; 2019 30,7 ja 2020 34,2 M€ - tuloslaskelmaan osakemyynnistä 6,3 M€ myyntivoittoa (suh-teessa Loiste-konsernin tasearvoon). TVO:n osakkeiden myynti 1.7.2021: - sähkömarkkinafutuurien hinnan	Toteutuu osittain

		<p>nousu, TVO3n käyntiinlähdon varmistuminen, sopimuskiistan ratkeaminen (Areva ja Siemens) ja rahoituksen varmistuminen</p> <p>=> kevät 2021 sopiva hetki myydä</p> <p>=> myyntineuvottelujen päätteeksi osakkeet myytiin Oy Mankala Ab:lle 4,8 M€ hintaan</p> <p>=> Loisteen tuloslaskelman vuoden 2021 osakekaupasta 2,3 M€ myyntivoitto (suhteessa tasearvoon).</p>	
--	--	--	--

Toiminnalliset tavoitteet

Kaupunkistrategiaa toteuttavat tulokortit
Raportointivastuussa toimitusjohtaja

Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Toimiva kaupunki-infrastruktuuri				Ei tietoa ☐

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Sähköautojen latauspisteet	Latauspisteitä suhteessa sähköautojen määrään	Loisteen tavoitteena on sähköautojen latauspisteiden lisäys yhteistyössä alueen kuntien, kaupunkien ja yritysten kanssa omalla verkkovastuualueellaan sähköautojen yleistymisen tahdissa. Vuonna 2020 saavutettu jo vuoden 2021 tavoite-taso.	Ei tunnistettu tarvetta lisätä kapasiteettia alkuvuonna 2021. Jatkossa sähköautojen lataustointiminta ei ole enää osa Loisteen liiketoimintaa.	Toteutuu
----------------------------	---	---	--	---

Tulevaisuus nuorissa

Yhteistyö Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa	Toimiva yhteistyö tunnistetuilla osa-alueilla	<p>Loisteen tavoitteena on jatkaa henkilöstönsä jatko-opiskelun tukemista Kajaanin Ammattikorkeakoulun sekä yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa.</p> <p>Loiste on mukana alueen datacenter- ja analytiikkahankkeissa aktiivisesti.</p>	<p>Yhteistyökokous kesäkuussa KAMKn kanssa pidetty ja tunnistettu yhteistyöpotentiaalit (CO2-vapaa kaukolämpö, Majasaaren jätteenkäsittelyalueen ongelmajätteen poltto).</p> <p>Ylemmän insinööritutkinnosta valmistui 1 henkilö (opiskelu työn ohessa).</p> <p>Lumi-konesalin tuottama hukkalämpö hyödynnetään Loiste Lämmön kaukolämpöverkossa 2021 syksystä alkaen.</p>	Toteutuu osittain
---	---	--	--	--

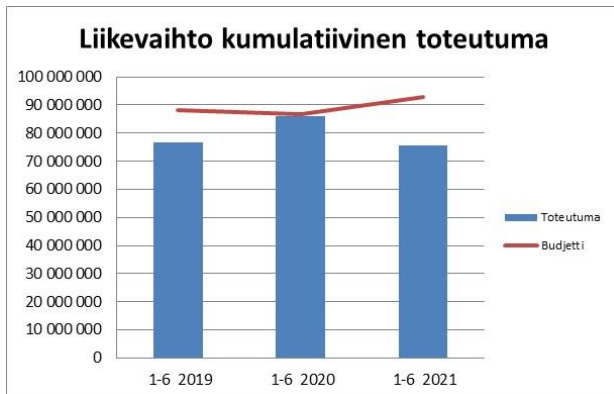
Osajista elinvoimaa

Osaavaa henkilöstöä saadaan Loisteeseen	Loisteen tavoitteena on henkilöstöstrategiansa mukaisesti olla energia-alan Suomen halutuimpien työnantajien kärkijoukossa.	Loisteen Talent management-prosessin tekeminen näkyväksi.	Tältä osin ei toimenpiteitä alkuvuonna.	Toteutuu osittain
---	---	---	---	--

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riski-arvio	Toteutunut 30.6.
Strategiset riskit	Loiste-konsernin tuloksen kannalta olennaisimmat tekijät ovat sähkön tukkumarkkinahinta, säätilan aiheuttamat häiriöt sähköverkkotoiminnalle, sähköverkkotoiminnan valvontamallin kehittyminen sekä vallitseva korkotaso. Kaukolämmön osalta olennaisin riski on Kainuun Voiman tuotantolaitoksen käyttövarmuuden heikkeneminen, kilpailukyvyyn suhteellinen heikentyminen ja liikevaihdon lasku muiden lämmitysmuotojen kehittyessä.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 5 15	Sähkön myynti: aluehintaeron pöytäkirjallisen korkeaa tasoa ja sen suojaamisessa käytetyn johdannaismarkkinoiden osapuolten vähyys ja epälikvidisyys aiheutti noin 9 M€ käyttökateheikennyksen Q1-21, liiketoiminta myyntiin 1.4.2021 Suur-Savon Sähkö Oyj:lle. Sähköverkkoliiketoiminta: säätilan aiheuttamia häiriöitä sähköverkkotoiminnalle useita, joiden viankorjaukset olivat noin 0,6 M€ (vakuutuksesta saadaan noin 0,3 M€) ja asiakkaille vakiokorvauksia maksettavaksi noin 0,2 M€. Sähköverkkotoiminnan valvontamallin muutos aiheuttaa epävarmuutta tulevien vuosien osalta, mutta sen suuruus selviää vasta alkuvuodesta 2022. Lainan korot osittain kiinteät (87 % lainakannasta), joten tältä osin taloudellista riskiä pienennetty. Kaukolämpö: ennakoimattomia viankorjauksia lämpöputkistoon H1-21 noin 0,2 M€ ja KaVon toimintahäiriöt noin 0,1 M€.
Rahoitusriskit	Rahoituksellisesti konsernin toimintaan sisältyy korko- sekä likviditeettiriski. Lyhyellä aikavälillä hintapiikit fyysisen sähkön tukkumarkkinoilla voivat aiheuttaa rahantarpeen voimakasta kasvua.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 4 12	ks. edellinen kohta.
Toiminnalliset riskit	Tuotetun ja myydyin energian hintariski on rajattu johdannaissopimuksilla. Rahoitusriskiä hallitaan korkojohdannaisilla ja rahoitussopimuksilla. Johdannaisten käyttöä ohjataan konsernin riskienhallintapolitiikalla. Sähkön jakeluun liittyy vastuuriiskejä, joita on pienennetty vakuutuksilla. Myös energian tuottamiseen ja siirtämiseen liittyvää omaisuus- ja keskeytysriskiä on	Todennäköisyys: 4 Vakavuus: 4 16	ks. edellinen kohta.

	pienennetty vakuutusin.		
Vahinkoriskit	<p>Lumi- ja jääkuormat sekä myrskyt aiheuttavat suurimmat riskit sähköverkkotoiminnalle. Niiden aiheuttamista suurhäiriöistä voi aiheutua viankorjauskustannuksia sekä sähkömarkkinalain mukaisia vakiokorvauksia. Suurhäiriöt aiheuttavat verkostolle lisäksi ylimääräistä rasitusta ja vähentävät sen jäljellä olevaa taloudellista pitoaikaa. Verkon säävarmoilla rakenteilla sekä ennakoivalla kunnossapidolla pyritään vähentämään vikoja ja pienentämään verkosta aiheutuvaa turvallisuusriskiä.</p> <p>Lämmöntuotantolaitoksissa tai kaukolämpöverkossa voi olla vaurioita, joista seuraa tuotannon ja lämmönjakelun keskeytyksiä sekä mahdollisesti vahinkoja ja vahinkonkorvauksia ulkopuolisille.</p>	<p>Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 4 8</p>	ks. edelliset kohdat.

4.3 Kajaanin Energiatuotanto Oy

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Työ Kajaanin Energiatuotanto Oy:n (lyhenne KET) kannattavuuden parantamiseksi jatkuu. KET teki budjetoitua paremman tuloksen ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Yksi iso tekijä parempaan tulokseen oli vesivoiman korkea myyntihinta ja määrä budjetoitua suurempi. Lisäksi sopimusrakenteita muutettiin positiiviseen suuntaan.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Sitova tavoite	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Energiassa käytetyn fossiilisen osuuden pienentäminen.	Fossiilipohjaisen polttoaineen osuuden pienentäminen 10 %:iin.	Turpeen vähentäminen on edennyt suunnitelmien mukaisesti ja riskitasoa ei ole nostettu. Tällä hetkellä olemme 19 % tasossa kumulatiivisessa seurannassa ja tarkastelujakson loppupuolella hetkellinen taso oli 10 -12 %.	Toteutuu osittain
Liiketoiminnan tulos saadaan kannattavaksi.	Asiakkaiden sopimusten läpikäynti ja hintatasojen tarkastaminen taloudellisesti kannattavalle tasolle.	Tehty muiden osalta paitsi ST1:n joka päivitetään lokakuuhun mennessä.	Toteutuu osittain
Liiketoiminnan tulos saadaan kannattavaksi.	Menorakenteen selvittäminen ja Kaiku-hankkeessa löydettyjen tehostamistoimintojen aktivointi, jolloin kulujen taso saadaan pienenevään.	Työ kannattavuuden parantamiseksi jatkuu ja Kaiku hyötyjä saadaan tulevilla lämmityskaudella. Päästään budjetoitua parempaan tulokseen.	Toteutuu osittain
Liiketoiminnan tulos saadaan kannattavaksi.	Myytävän sähkön tasevirheiden minimointi noin 1 % tasolle, jolloin tasevirhemaksut minimoidaan.	Ei olla 1% tasolla. Tasevirhettä mitaroidaan ja optimoidaan päivätasolla. Toteutunut tasevirhe tänä vuonna 10% tasolla.	Toteutuu osittain

Toiminnalliset tavoitteet

Kaupunkistrategiaa toteuttavat tuloskortit

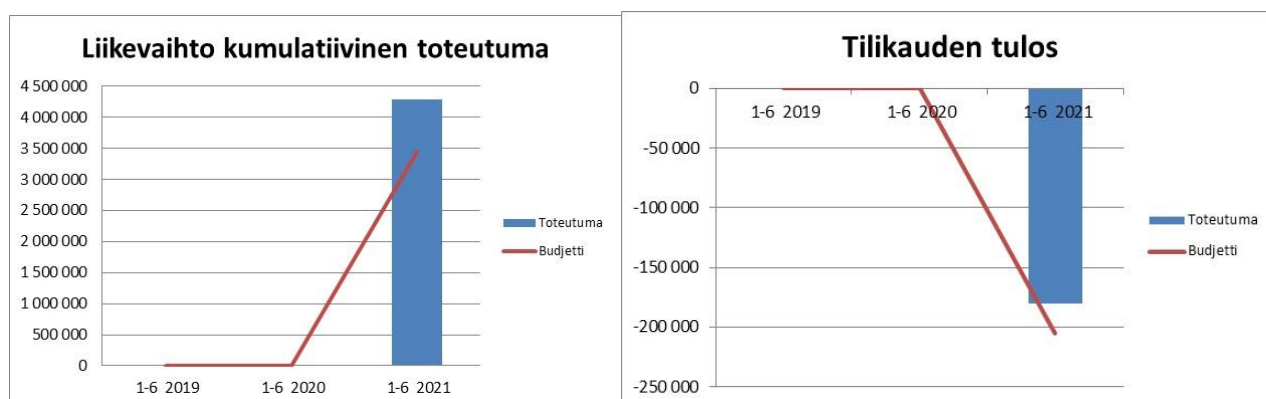
Raportointivastuussa

Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Tuottaa energiaa kaupunkilaisia häiritsemättä. Melu ja hiukkaset.	Äänimittaukset ja kaupungin pienhiukkasseuranta. Sekä tuotantokoneiston oman päästämittaukset.	Tasoissa tulee laskusuuntaa.	Meluvalituksia ei ole tullut Pienhiukkasseuranta ei toistaiseksi tehdä. Kajaanin kaupunki on sitä tehnyt, mutta koska päästöt olivat niin pienet, seuranta on toistaiseksi lopetettu.	Toteutuu osittain

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riskiarvio	Toteutunut 30.6.
Toiminnalliset riskit	Ammattitaitoinen hallitustyöskentely vaarantuu henkilöiden poistumisen takia.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 3 6	Riskiä pienennetty hajauttamalla KA-VO:n ja KET:n toimitusjohtajuudet.
Rahoitusriskit	Tuotantokoneistoissa tapahtuu ennakoi- maton vaurio, joka aiheuttaa kassa- kriisin.	Todennäköisyys: 1 Vakavuus: 4 4	Vuosihuoltoseisokkia kehitetty käyttö- varmuuden lisäämiseksi.

4.4 Kainuun Voima Oy

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Toteutumista selkein on onnistunut nesteytetyn maakaasun käyttöönotto ja sen myötä kevyen öljyn poistuminen lähes kokonaan energian tuotannosta. Aikataulu hankkeelle oli kriittinen, koska maakaasun piti olla käytettävissä päätuotantolaitoksen vuosihuollon aikana. Tässä onnistuttiin, joka oli kustannustason pienentämisen ohella myös merkittävä asia ilmaston päästettävien haittakomponenttien pienentämisen kannalta.

Poikkeamaa on syntynyt fossiilisten komponenttien (turve) vähentämisessä. Syynä on prosessin rakenteelliset haasteet korroosion kannalta ja polton stabilisuuden hallinta. Näille asioille on löytymässä ratkaisut, mutta ottavat aikataulullisesti suunniteltua enemmän aikaa. Toisalta hitaalla etenemisellä on riskejä pienentävä vaikutus.

Taloudellisesti Kaiku-tehostamishanke on nostanut kiinteiden kustannusten tasoa, mutta tämä on sijoitus joka alkaa tuottamaan vuoden 2021 Q3-Q4 positiivista tulosta.

Sitova tavoite	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Turpeenkäytön vähentäminen nolla-tasoon.	Turpeenkäytön vähentäminen 7-10 % kokonaispolttoainemäärästä.	Turpeen vähentäminen on edennyt lähes suunnitelmien mukaisesti ja riskitasoa ei ole nostettu. Tällä hetkellä olemme 19 % tasossa kumulatiivisessä seurannassa ja tarkastelujakson loppupuolella hetkellinen taso oli 10 -	Toteutuu ■

		12 %.	
		Omaisuuuden vaurioituminen on tässä asiassa kustannuksellisesti suurin riski ja vauriomekanismi on hidas, joten muutoksessa on edettävä hallitusti.	
Hukkalämpöjen talteenotto ja polttamalla tuotetun lämpöenergian vähentäminen.	Konesalin hukkalämmön käyttöönotto kaukolämmöntuotannossa.	Hukkalämmön tuotantokoneisto on valmiina ja koekäytöt alkaneet. Hukkalämmön tuotanto kaukolämpöverkkoihin ei ole vielä alkanut, mutta aikataulu aloitukselle on syyskuu 2021.	Toteutuu osittain
Kevytöljyn käytön vähentäminen vaiheittain nolla-tasoon.	Kevytöljyn korvaaminen 80 %:sti nesteytettyllä maakaasulla.	Varakattila tuotannossa käytettävä kevytöljy on saatu korvattu 100 %:sti nesteytettyllä maakaasulla. Kevytöljykäyttö on enää varalla, mutta esimerkiksi 2000 m ³ öljyä säiliö saadaan uudella LNG-ratkaisulla poistettua käytöstä kokonaan. Tällä on merkittävät omakäyttö- ja ympäristöedut. Jäljellä on enää pääkattilan käynnistysöljymäärä, joka on toistaiseksi vielä käytössä. Eli ollaan jo tavoitteessa.	Toteutuu

Toiminnalliset tavoitteet

Kaupunkistrategiaa toteuttavat tuloskortit Raportointivastuussa

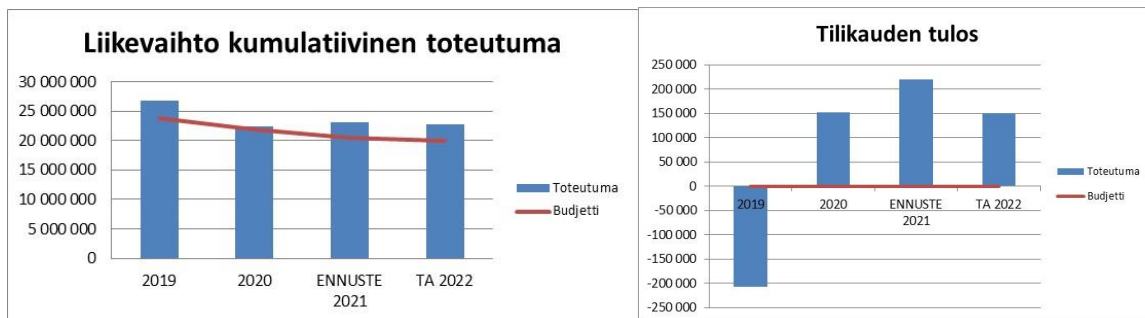
Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Liiketoiminnan kannattavuuden parantaminen, kiinteitä kustannuksia alentamalla.	Kiinteiden kustannusten seuranta.	Kiinteiden kulujen osalta 4,5 %.	Kiinteiden kustannusten osalta ei olla tavoitteessa. Yhtiön normaaleissa kiinteissä kustannuksissa ollaan budjetoidussa, mutta siihen on lisätty yhtiön tehostamisohjelman (Kaiku-hanke) kustannukset. Tämä nostaa toteumaa yli budjetoidun. Ei ei olla tällä hetkellä tavoitteessa.	Ei toteudu
Polttoainekulujen pitäminen vuoden 2020 tasossa, koska fossiilittomaan siirtyminen kasvattaa markkina-hintaisesti kalliimman puupohjaisen materiaalin määrää.	Polttoainekeskiahinta.	Hankinnan keskihintaa verrataan vuoden 2020 hintaan ja tavoite nousulle maksimissa 0,6 %.	Polttoainekuluissa ollaan tällä hetkellä 3,7 % budjetoitua korkeammalla, koska markkinoilla puuperäisen polttoaineen hinta on noussut rajusti ylöspäin. Polttoaineen lisäostoihin tämä hinnan korotus on jo	Toteutuu osittain

			<p>vaikuttanut.</p> <p>Kuitenkin fosilittoman osuuden voimakas väheneminen on auttanut pitämään kokonaishinnan vuoden 2020 tasoa alempana, koska haitta-verojen osuudet on saatu laskemaan.</p>	
--	--	--	---	--

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riskiarvio	Toteutunut 30.6.
Rahoitusriskit	Mankala-liiketoimintamallin poistuminen, lainsäädännön kautta.	Todennäköisyys: 1 Vakavuus: 3 3	Ei EU tai kansallisen tason vaatimuksia esillä Mankalan poistamiseksi.
Toiminnalliset riskit	Päälämpölaitoksen vakava vaurio ja tuotannollinen katko.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 4 8	Vuosihuollon tutkimuksissa ei havaintoa vakavista vaurioista.

4.5 Kiinteistö Oy Kajaanin Lohtajan palvelukeskus

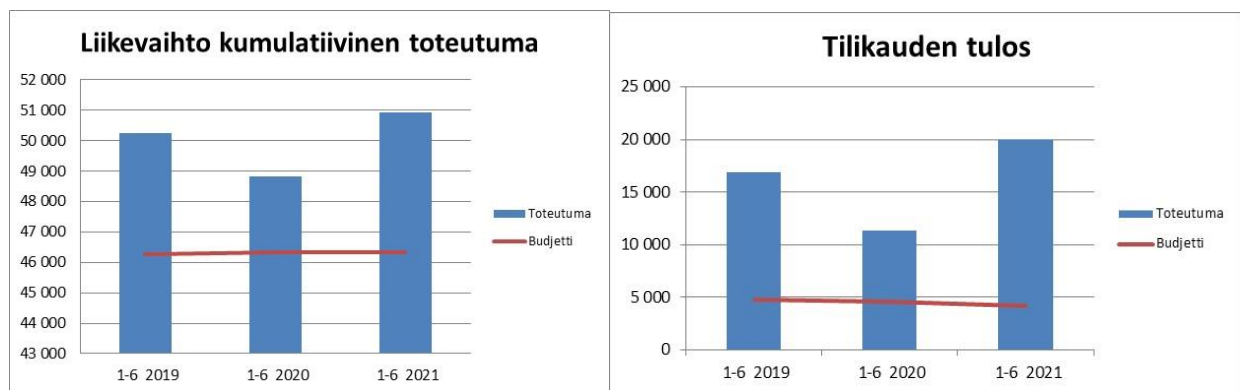
Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa

Sitova tavoite	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Ei sitovia tavoitteita.	Toiminta pysyy ennallaan.	Toiminta on pysynyt edelleen ennallaan.	Toteutuu

4.6 Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa toimitusjohtaja

Sitova tavoite	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Asuntojen käyttöaste	Yli 90 % käyttöaste laskettuna vuokratuloista	Tavoite on toteutumassa. Isoja huoneistoja muutettu opiskelijoille soluiksi.	Ei tietoa ☐
Vuokrasaatavat	Alle 2,5 % laskettuna vuokratuotoista		Ei tietoa ☐

Toiminnalliset tavoitteet

Kaupunkistrategiaa toteuttavat tavoitteet
Raportointivastuussa toimitusjohtaja

Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Pidetään huolta kiinteistöistä ja niissä olevissa asunnoista. Muutospainetta pitkällä tähtäimellä käyttöasteen parantamiseksi.	Kiinteistön ylläpitoa jatketaan osakorjauksilla ja ne tehdään tulorahoituksella. Tyhjäkäynti pienemmäksi.	Tehdään kiinteistöihin talousarvion mukaisesti korjauksia.	Tehty välttämättömät korjaukset. Pienimuotoisiin muutuskorjauksiin panostettu tyhjäkäynnin pienentämiseksi.	Toteutuu

Resurssiälykkäyttä luontokaupungissa

Asuntojen energian käytön minimointi vaikuttamalla asukkaiden asenteisiin energiankäytön suhteen.	Panostetaan tiedottamiseen. Kulutuksen pienentäminen (luke-mat)	Osallistutaan valtakunnalliseen Energiansäästöviikkoon (41/2021). Tehdään energiansäästöön liittyviä korjauksia kiinteistöihin.	Energiansäästöviikko todennäköisesti peruuntuu. Tehdään peruskunnossapitokorjauksia LVISA järjestelmiin.	Ei tietoa ☐
---	---	---	--	---------------------------------------

Tulevaisuus nuorissa

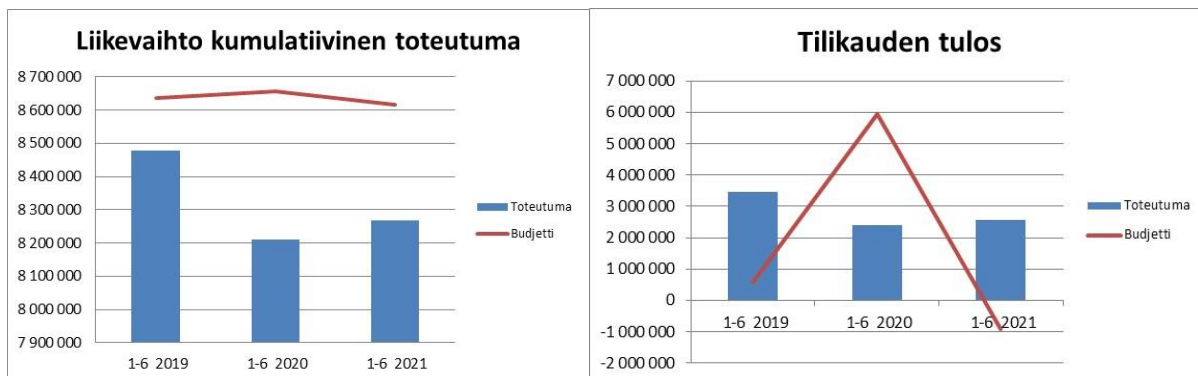
Asuntojen (ml. opiskelijajäsenien) tarjonnan lisääminen keskustal alueelle	Elinkaarikorttelin toteuttamissuunnitelma	Elinkaarikorttelin suunnittelu ja rakentaminen edistyy.	Sammonkaareen toteutuu puukerrostalo ensisijaisesti opiskelijoille ja myös muille tarjotaan tarvittaessa. Asemakatu 2 entiset oppitilat kartoitetaan asunnoiksi, alustava suunnitelma tekeillä.	Toteutuu
--	---	---	---	---

Osaajista elinvoimaa

Kansainväliset opiskelijat	Yhteistyö KAMK:n kanssa.	Käydään vuoropuhelua kansainvälisten opiskelijoiden asumiseen liittyvissä asioissa KAMK:n kanssa	Ulkomaalaisia opiskelijoita on tullut ja heille on osoitettu asuntoja. Lisäkapasiteettia saadaan suurista tyhjästä huoneistoista, joita muutetaan soluasunnoiksi.	Toteutuu
----------------------------	--------------------------	--	---	---

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riskiarvio	Toteutunut 30.6.
Toiminnalliset riskit	Työ- ja koulutuspaikkojen määrä sekä asukasmäärän kehitys Kajaanissa vaikuttavat yhtiön käyttöasteeseen.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Tilanne on hieman parempaan suuntaan. Taloudelliset menetykset ovat olleet kohtailaista suurempia todellisuudessa.

4.7 Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa rehtori/toimitusjohtaja

Sitova tavoite	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Rahoituspohjan vahvistaminen ja monipuolistaminen kaupunkistrategian tavoitteiden toteuttamiseksi.	Tilikauden tulos > 0	Alkuvuoden tulos ajalta 1-6/2021 tulee toteutumaan positiivisena.	Toteutuu

Toiminnalliset tavoitteet

Kaupunkistrategiaa toteuttavat tuloskortit

Raportointivastuussa rehtori/toimitusjohtaja

Hyvää elämää älykkäissä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Uudistetun opintojaksopalauttejärjestelmän vakiinnuttaminen, jotta palautetta voidaan arvioida systemaattisesti ja jatkuvan kehittämisen periaatteella. Opiskelijat osallistuvat kehittämiseen aktiivisesti.	Opiskelijatytyytyväisyys (%)	72 %	Opiskelijatytyytyväisyys% ei enää KAMK:ssa seurata, mutta se on laskettavissa vuoden lopussa.	Ei tietoa ☐
Työn hallinnan parantaminen ja kuormittavuuden vähentäminen	Henkilöstön hyvinvointi (1 - 4)	3,1	Henkilöstön työtyytyväisyys alkuvuonna 3,2.	Toteutuu

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Hankeistetaan teemaan liittyviä kokonaisuuksia, mm. hiilineutraalin ympäristöstä/kestävästä kehityksestä	Hankkeet, jotka rahoitetaan horisontaalisen keskeisen kehityksen EAKR-rahoituksella (lukumäärä)	5	Hankkeita ajalla 1-6/2021 3 kpl.	Toteutuu
--	---	---	----------------------------------	--------------

Tulevaisuus nuorissa

Kirkastetaan koulutusten markkinointikätkä monikanavaisessa viestinnässä. Tehostetaan somemarkkinoin-	Vetovoimaisuus: ensisijaisia hakijoita kaikissa koulutuksissa/aloituspaiikat	1500	Mittaria tarkastellaan kerran vuodessa.	Toteutuu osittain
---	--	------	---	-------------------

tia, jossa hyödynnetään analytiikkaa. Kehitetään strategista markkinointia kumppanuusverkoston kautta.				
Jatketaan NystartUp-opintoja, ohjataan kiihdyttämöön tehokkaasti.	Aloittaa/jatkaa yrittäjänä (valmistumishetkellä) / vuosi, henkilöä	10	Ajalla 1-6/2021 valmistuneista yrittäjänä jatkaa tai aloittaa 11 henkilöä.	Toteutuu

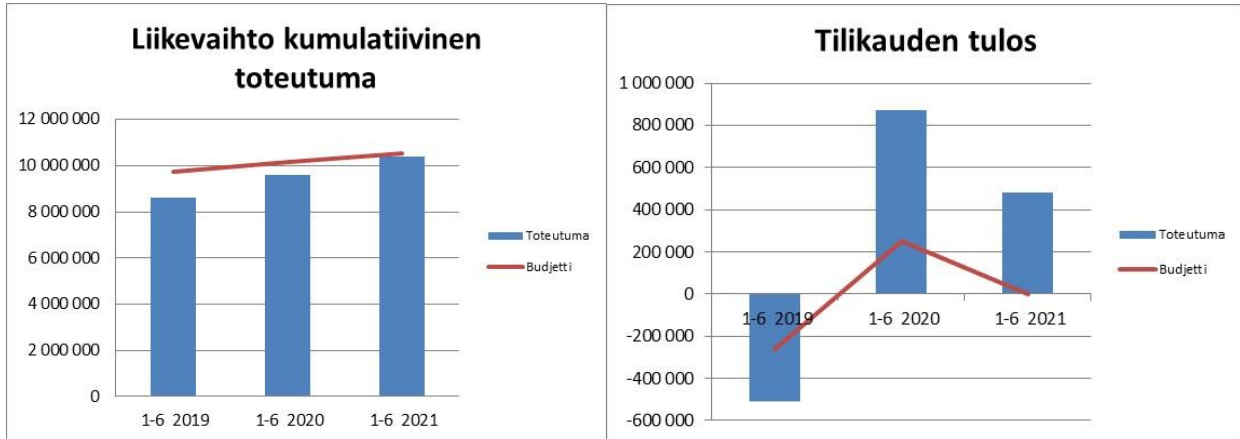
Osaajista elinvoimaa

Kehitetään malli jatkuvan oppimisen optimoimiseksi. Räätyä löidään koulutuksia, tehostetaan markkinointia.	Avoin amk -opintopisteet, erilliset opinnot, maahanmuuttajien valmentava koulutus, korkeakoulujen väliset yhteistyösopimukset (mm. CampusOnline), erikoistumiskoulutukset	14600	Ajalla 1-6/2021 toteutunut jatkuvan oppimisen opintopisteet 7 850 ja korkeakoulujen yhteistyössä suoritettujen opintopisteet 1 337 op.	Toteutuu osittain
Tuetaan opinnollistamista, mahdollisuutta suorittaa opintoja ristiinopiskelussa sekä vaihtoehtoisilla tavoilla. Tuetaan ja ohjataan henkilökohtaisesti opinnoissa viivästyneitä opintojen suorittamisessa.	Suoritettujen tutkinnot (AKM/YAMK)	350/50	Ajalla 1-6/2021 AMK-tutkintoja 174 kpl ja YAMK-tutkintoja 34 kpl.	Toteutuu

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riski arvio	Toteutunut 30.6.
Strategiset riskit	Alueen vetovoiman vaikutus osaan työvoiman saantiin ja koulutuksen vetovoimaisuus	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 	Osaavan työvoiman saannin osalta riskin toteutuminen hyvin pieni. Riski on kuitenkin olemassa ja nähtävillä mm. ensisijasten hakijoiden määrässä sekä valmistuneiden pysymisessä alueella. Kajaanin kaupunki ja KAMK ovat alueen vetovoimaisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä ensiarvoisen tärkeässä roolissa ja yhteistyön kehittämisessä alueen vetovoimaisuuden lisäämiseksi on paljon mahdollisuuksia.
Rahoitusriskit	Perusrahoituksen vaihtelut 100 % tulosrahoituksessa AMK-sektorilla ja muutokset valtakunnallisessa korkeakoulupolitiikassa. Kansallisen TKI-rahoituksen vähenemisen vaikutukset/myöntövaltuuksien siirtyminen loppuvuoteen 2021. TKI-toiminnan omarahoituksen riittävyys	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 	Valmistuneiden määrän mahdollinen väheneminen vaikuttaa suoraan tulevien vuosien perusrahoituksen määrään vähentävästi. Korona-aika lisää koulupöytädokkaiden määrää, mitä pyritään estämään mahdollistamalla lähiovetus kampanjoilla sekä panostamalla opintojen ohjaukseen ja tukemiseen. TKI-rahoituksen määrä vuonna 2021 näyttää toteutuvan ennakoitua suurempana eikä rahoituskauden vaihtuminen ole pienentänyt TKI-rahoituksen määrää. TKI-rahoituksen omarahoitusosuus on säilynyt maltillisena.
Toiminnalliset riskit	Koulutusten vetovoima, koronapandemian vaikutukset	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 	Koulutuksen osalta valtakunnallisesti nähtävissä sote-koulutusten vetovoimaisuuden heikkeneminen (korona-aika, alaan kohdistuva negatiivinen julkinen keskustelu), mikä nähtävissä myös

			KAMK:ssa. Syksyllä 2021 käynnistyvä uusi sosionomikoulutus sen sijaan on herättänyt suurta kiinnostusta.
Vahinkoriskit	ICT:n toimintahäiriöt	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Erilaiset tietojenkäsitelyyritykset ovat lisääntyneet. Näiden ennaltaehkäisyssä, tunnistamisessa ja näihin reagoimisessa on KamIT tärkeässä roolissa.

4.8 Edukai Oy

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa toimitusjohtaja

Liikevaihto on kehittynyt suotuisasti erityisesti työvoimakoulutusten ja korttikoulutusten osalta. Asiantuntijapalveluiden ja Etäpalvelut -liiketoiminnan osalta tavoitteista ollaan jäljessä. Koronatilanne on vaikuttanut yritysten mahdollisuuksiin ja halukkuuteen hankkia palveluita.

Sitova tavoite	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Selviytyminen omalla rahoituspohjalla	Positiivisen tuloksen kautta yhtiön taseen vahvistaminen.	Tulos on kehittynyt positiivisesti 30.6. mennessä.	Toteutuu ■

Toiminnalliset tavoitteet

Kaupunkistrategiaa toteuttavat tavoitteet

Raportointivastuussa toimitusjohtaja

Osaajista elinvoimaa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2021	Toteutunut 30.6.	Tila
Laadukas kysyntää ja tarpeita vastaava palveluntarjonta asiakkaiden työllistymisen edistämiseksi	Työvoimakoulutusten asiakastytyväisyyspalautteiden keskiarvo (1 - 5)	Asiakastytyväisyyspalautteiden keskiarvo vähintään 4 (asteikolla 1-5)	Kyllä, palautteiden keskiarvo 4,2.	Toteutuu ■

Laadukkaat räätälöidyt palvelut yrityksille ja yhteisöille henkilöstön osaamisen kehittämiseksi	NPS (Net Promoter Score) palautteet lyhyt- ja korttikoulutuksissa sekä asiantuntijapalveluissa	NPS vähintään 50	Kyllä, NPS eli suositteluindeksi 68	Toteutuu ■
---	--	------------------	-------------------------------------	---------------

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riski-arvio	Toteutunut 30.6.
Strategiset riskit	Palvelutuotannon painottuminen liikaa ELY:n rahoitamiin koulutuksiin.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 2 4	Painotus on toteutunut odotetusti, mutta liikevaihtoa on tullut myös muusta myynnistä.
Rahoitusriskit	ELY:n rahoittamien koulutusten peruuntuminen opiskelijarekrytoinnin haasteista johtuen, jolloin menetetään huomattavia tuloja.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Riski ei ole toteutunut, sillä koulutuksia ei ole peruuntunut.
Toiminnalliset riskit	Korona-pandemiasta aiheutuva koulutusten järjestämisen ja opiskelijoiden osallistumisen vaikeutuminen sekä kykenemättömyys reagoida näihin toimintaympäristöstä aiheutuviin muutoksiin vaihtoehtoisilla toimintatavoilla.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Riski ei ole toteutunut työvoimakoulutusten ja korttikoulutusten osalta. Asiantuntijapalveluiden ja Etäpalvelut - liiketoiminnan osalta koronatilanne on vaikuttanut yritysten halukkuuteen hankkia palveluita.
Vahinkoriskit	Henkilöstöresurssien riittävyys ja saataavuus mahdollisissa poikkeustilanteissa.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 2 6	Riski ei ole toteutunut, resurssit ovat riittäneet.

